

Περιοδικό της Ελληνικής Κτηνιατρικής Εταιρείας

Τόμ. 3, Αρ. 3 (1952)

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
BULLETIN
DE LA SOCIÉTÉ VÉTÉRINAIRE HELLÉNIQUE

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄. ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1952 ΤΕΥΧΟΣ 7^{ΟΝ}

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΥΡΟΣ : Ε. ΒΟΓΙΑΤΖΗ - Η. ΤΑΓΚΑ
ΟΔΟΣ ΖΗΜΟΝΟΣ 98
1952

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ VÉTÉRINAIRE HELLÉNIQUE

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1952

ΤΕΥΧΟΣ 7^{ON}

Κατὰ τὸ Β' Συνέδριον τῶν Κτηνιάτρων ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Γεωργίας, τὸ λαβὸν χώραν τὸν παρελθόντα Μάιον, παρέστη καὶ ἐτίμησε τὰς ἐργασίας του, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Sir Thomas Dalling, τέως Διευθυντῆς τῶν Κτηνιατρικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Μεγ. Βρετανίας καὶ νῦν Τεχνικὸς Σύμβουλος τοῦ Κτηνιατρικοῦ τμήματος τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Τροφῶν καὶ Γεωργίας.

Ὁ διακεκριμένος καὶ διεθνοῦς φήμης ἐπιστήμων εὐηρεστήθη νὰ προβῆ εἰς ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρονσαν ἀνακοίνωσιν ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῆς Κυτταροεμπλοκῆς, ἣν τὸ Δελτίον μας θεωρεῖ ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ δημοσιεύσῃ αὐτουσίαν, καθότι ἀποτελεῖ μίαν ὄλως νέαν καὶ πρωτότυπον συμβολὴν εἰς τὸ καθόλου θέμα τῆς ἀνοσοποιήσεως τῶν ζωϊκῶν ὀργανισμῶν.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΚΥΤΤΑΡΟΕΜΠΛΟΚΗΣ (INTERFERENCE PHENOMENON)

ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ

Sir THOMAS DALLING, M.A., M.R.C.V.S., F.R.S.E.

Πρόκειται περὶ νέας σχετικῶς θεωρίας. Ἐκεῖνοι ἐξ ἡμῶν, οἱ ὅποιοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ προβλήματα τῆς ἀνοσίας καὶ ἀνοσολογίας, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς μικροβιακὰς λοιμώξεις, εἶναι ἐξοικειωμένοι μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος.

Γνωρίζομεν καὶ κατανοοῦμεν, ὅτι ἡ ἔγχυσις ἐναιωρημάτων ζώντων, ἐξησθενημένων ἢ ἀπονεκρωθέντων μικροβίων, προκαλεῖ τὴν παραγωγὴν διαφόρων εἰδῶν ἀντισωμάτων. Θεωροῦμεν ὡς ἀντισώματα, τὰς συγκολλητίνας, τὰς ἰζηματίνας, καὶ εἰδικῶς τὰ ἀντισώματα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐξουδετεροῦσι τὴν δρᾶσιν τῶν μικροοργανισμῶν.

Τὰ ἀντισώματα ταῦτα καλοῦμεν θεραπευτικοὺς ὀρρούς. Γνωρίζομεν

ἐπίσης καὶ εἵμεθα ἐξοικειωμένοι μὲ τὴν δρᾶσιν τῶν τοξινῶν καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν ἀντιτοξινῶν καὶ μὲ τὴν ἐξουδετερωτικὴν ἰκανότητά αὐτῶν ἔναντι τῶν τοξινῶν. Ἐξεπαιδευθήμεν εἰς τὴν σχολὴν τῶν βακτηρίων καὶ θεραπευτικῶν ὀρῶν, τοξινῶν καὶ ἀντιτοξινῶν. Ἐδιδάχθημεν καὶ ἐπέισθημεν ὅτι αἱ ἀντιμικροβιακαὶ οὐσίαι εἶται ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν μικροβίων καὶ αἱ ἀντιτοξίνοι τῶν τοξινῶν.

Πράγματι ἡ συνολικὴ ἀντίληψίς μας περὶ ἀνοσίας εἶναι σχετικῶς ἀπλή καὶ ἐφημεροῦσαμεν τὰς ἰδέας καὶ ἀντιλήψεις ταύτας προσπαθοῦντες νὰ δημιουργήσωμεν ἐνεργητικὴν μὲν ἀνοσίαν διὰ τῆς ἐγγύσεως ἀντιγόνων, τὰ ὅποια συνήθως ὀνομάζομεν ἐμβόλια, παθητικὴν δὲ τοιαύτην διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ἀντιμικροβιακῶν οὐσιῶν ἢ ἀντιτοξινῶν ἤδη παραχθεῖσων ὑπὸ ἐτέρου ζῴου, συνήθως τοῦ ἵππου καὶ τὰς ὁποίας ἀποκαλοῦμεν θεραπευτικοὺς ὀρροὺς.

Ἀναφέρω ἀπλῶς τὴν ἐνεργητικὴν ἀνοσίαν τὴν παραγομένην εἰς τὰ ζῶα, διὰ τῆς ἐγγύσεως τοῦ κλωστηριδίου τοῦ Σωβείου ἐπὶ σκοπῷ προστασίας κατὰ τοῦ πνευματάνθρακος ὡς παράδειγμα μικροβίων χρησιμοποιουμένων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐτερον παράδειγμα συνίσταται εἰς τὴν χρησιμοποίησιν *τετανικῆς τοξίνης ἢ καλύτερον τετανικῆς ἀτοξίνης* (toxoid) διὰ τὴν προφύλαξιν κατὰ τοῦ τετάνου ὡς καὶ τὴν παρασκευὴν ὀρροῦ κατὰ τῆς ἐρυθρᾶς τῶν χοίρων ἐπὶ ἵππων, ὡς μέσον διὰ παθητικὴν ἀνοσοποίησιν τῶν χοίρων ἔναντι τῆς μικροβιακῆς ταύτης νόσου. Ἐπίσης ὑπομνήσκω τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀντιτοξινῶν τῶν παραγομένων ὑπὸ τοῦ κλωστηριδίου *Welchii* (διαθλαστικοῦ), ὡς καὶ ὑπὸ ἄλλων ἀναεροβίων μικροοργανισμῶν, ὡς παραδείγματα παγκοσμίου χρησιμοποίησεως τῶν ἀντιτοξινῶν ἔναντι τῶν ὑπὸ τοξινογόνων μικροβίων προκαλουμένων λοιμώξεων.

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἀτοξινῶν ἔναντι τῶν τοξινῶν, ἐν τῇ ἀνοσολογίᾳ, ἐπέφερε σημαντικὴν πρόοδον εἰς τὰς γνώσεις μας τὰς σχετικὰς μὲ τὴν παραγωγὴν τῶν ἀντισωμάτων καὶ ὑπῆρξε λίαν ἐπωφελὴς εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν ἀνοσολογίαν, ὧν ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἦτο ἡ δημιουργία ἐνεργητικῆς ἢ παθητικῆς ἀνοσίας ἔναντι τινῶν ἐκ τῶν σπουδαιότερων νόσων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων, διὰ τῆς ἀσφαλεστεράς καὶ λυσιτελεστεράς μεθόδου.

Πλείστοι ἐξ ἡμῶν ἔσχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰς οὐσίας καὶ μεθόδους ταύτας καὶ ἠχθῆμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ἐπὶ τέλους ἐλύσαμεν τὸ λίαν ἐνδιαφέρον πρόβλημα τῆς ἀνοσοποίησεως. Συνεχάρημεν ἑαυτοὺς ὅτι αἱ μέθοδοι ἡμῶν ἦσαν καλαὶ καὶ ὅτι ἐπετύχομεν τὸν σκοπὸν τῆς ἐργασίας μας. Εἵμεθα τελείως δικαιολογημένοι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διότι ἀσχολοῦμεθα τότε καὶ ἐμελετῶμεν μικρόβια.

Ἀσχέτως πρὸς τὰς τότε θεωρίας περὶ ἀνοσίας καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰς ποίαν Σχολὴν ἀνήκομεν, εἵμεθα εἰς θέσιν νὰ καταλιξώμεν εἰς ἐπιτυχῇ

ἀποτελέσματα, ἅτινα ἦσαν πολύτιμα εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζώων. Αἱ μέθοδοι αὗται εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει καὶ δίδουν ἀκόμη ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ κτηνοτροφία εἰς ὅλας τὰς χώρας πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν ἀνοσολογίαν κτηνιάτρους καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους, οἵτινες ἠδυνήθησαν νὰ εἰσαγάγουν τοιαύτας μεθόδους καταπολεμήσεως τῶν νόσων.

Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἰῶν ὡς αἰτίων τῶν νόσων τῶν ζώων, μετεχειρίσθημεν παρομοίας μεθόδους ἀνοσοποιήσεως καὶ πάλιν λίαν ἐπιτυχῶς. Δὲν θὰ σᾶς ἀναφέρω παρὰ μόνον τὴν χρῆσιν ἐμβολίων παραγομένων ἐκ ζωϊκῶν ἰσθῶν, ἐναντίον τῆς πανώλους τῶν βοοειδῶν, τὴν χρῆσιν τῶν ἐμβρυοφόρων ὠῶν ὄρνιθος ὡς ὑποστρώματος διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἰῶν, τὴν χημικὴν ἐξεργασίαν τῶν καλλιεργείων καὶ τῶν πολλαπλασιαζομένων ἰῶν καὶ τὰς μεθόδους καλλιεργείας ἐπὶ ἰσθῶν, ὡς αὗται λαμβάνουν χώραν κατὰ τὰς πλέον προσφάτους μεθόδους παραγωγῆς ἀντιαφθώδους ἐμβολίου. Θεραπευτικοὶ ὄρροι παρήχθησαν ἐπίσης λίαν ἐπιτυχῶς καὶ ἐναντίον ἰῶν, καὶ ἐν ἐνδιαφέροντι παραδείγμα ἔστω ὁ ὄρρος ἐναντίον τῆς νόσου τῶν νεαρῶν κυνῶν (Carré).

Τὸ πᾶν, ὅθεν, τόσον εἰς τὸν τομέα τῶν βακτηρίων ὅσον καὶ εἰς τὸν τῶν ἰῶν, ἐφαίνετο λίαν ἀπλοῦν. Τὸ 1935 ὅμως ὁ Hoskinson καὶ ἐκ νέου τὸ 1937 οἱ Tindlay καὶ Mac Callum, ἐργαζόμενοι ἐπὶ τοῦ κιτρίνου πυρετοῦ, ἐπέσυραν τὴν προσοχὴν ἐπὶ ἐνὸς ἐνδιαφέροντος καὶ περιέργου φαινομένου. Διεπίστωσαν δηλαδὴ ὅτι, πίθηκοι ἐνοφθαλμισθέντες διὰ παντρώπου στελέχους ἰοῦ κιτρίνου πυρετοῦ ἔθνησκον, ἐνῶ ἐὰν ἰός, ὅστις εἶχεν ἀποκτήσει νευροτρόπους ιδιότητας καὶ ὅστις κανονικῶς δὲν ἦτο θανατηφόρος διὰ τὸν πίθηκον, ἐνίετο ταῦτοχρόνως μὲ λίαν παθογόνον παντρώπου στέλεχος, τότε οἱ πίθηκοι ἐπέζων.

Αὕτῃ ἡ παρατήρησις ἦτο ἡ ἀπαρχὴ ἀριθμοῦ ἄλλων παρατηρήσεων, αἵτινες νῦν συγκεφαλαιοῦνται ὑπὸ τὸν ὄρον «φαινόμενον κυτταρο-ἐμπλοκῆς» (Interference phenomenon).

Τυχάνει σήμερον κοινῶς γνωστόν, ὅτι μόλυνσις ἐνὸς μικροβίου, φυτοῦ ἢ ζώου ὑπὸ ἐνὸς ἰοῦ συχνάκις προλαμβάνει ἢ μερικῶς παρεμποδίζει ταυτόχρονον μετάδοσιν ἄλλου ἰοῦ εἰς τὸν ἴδιον ξενιστὴν. Αὕτῃ ἡ ἐμπλοκὴ (interference) παρατηρεῖται μὲ τὸν ὁμοειδῆ ἰὸν ὡς π.χ. τῆς πανώλους τῶν ἰπῶν (African horse sickness) ἔνθα ὁ νευροτρόπος διὰ τὸν μῦν τύπος τοῦ ἰοῦ παρεμποδίζει τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀρχικοῦ τύπου τοῦ ἰοῦ καὶ προλαμβάνει τὴν μόλυνσιν ἐνῶ ταυτόχρονως ἀναπτύσσεται ἐνεργητικὴ ἀνοσία. Εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς πανώλους τῶν βοοειδῶν συναντῶμεν παρόμοιον παράδειγμα: ὁ ἰὸς τῆς πανώλους τῶν βοοειδῶν ὑποστὰς ἐπανελημμένας διόδους ἐπὶ ἐμβρυοφόρων ὠῶν ὄρνιθος, αἰγῶν κ. λ. π. προκαλεῖ τὸ φαινόμενον τῆς κυτταροεμπλοκῆς μὲ τὸν ἰὸν τὸν

προερχόμενον ἐκ βοοειδῶν. Παρόμοιον ἀποτέλεσμα δυνατόν νὰ παρατηρηθῆ καὶ μὲ ἑτεροειδεῖς ἰούς, π.χ. τὸν ἰὸν τῆς λεμφο - κυτταρο - χοριο - μνηγιτίδος καὶ τὸν ἰὸν τῆς ἐγκεφαλίτιδος τοῦ St. Louis. Ἡ κυτταροεμπλοκὴ αὕτη δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν δρᾶσιν ἀντισωμάτων, ὡς γνωρίζομεν ταῦτα ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς ἀνοσίας. Δὲν γνωρίζομεν τι ἀκριβῶς προκαλεῖ τὴν κυτταροεμπλοκὴν ταύτην, ἀλλὰ πιστεύεται καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἀληθές, ὅτι αὐτὰ ταῦτα τὰ κύτταρα τῶν ἰσθῶν ὑπεισέρχονται. Γενικῶς πιστεύεται, ἂν καὶ ἀκόμη τοῦτο εὐρίσκεται εἰς τὸ θεωρητικὸν στάδιον μέχρις οὗ ἀνακαλυφθῆ μέθοδος τις ἀποδείξεως, ὅτι, ἐὰν ὁ ἰὸς, εἴτε παθογόνος εἶναι εἴτε οὐ, εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ κυττάρου, ἢ νόσος θὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα : ἢ τύχη τοῦ ζώου θὰ ἐξαρτηθῆ ἐκ τῆς ποσότητος τοῦ παρόντος ἰοῦ δηλ. ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσβληθέντων κυττάρων καὶ τῆς λοιμογόνου δυνάμεως τοῦ ἰοῦ. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν προσβληθέντων κυττάρων εἶναι ἐπαρκῶς μέγας ὥστε νὰ προκληθῆ ζωτικὴ βλάβη εἰς τὸν μεταβολισμὸν μεγάλου ἀριθμοῦ οὐσιωδῶν κυττάρων, τότε ὁ θάνατος τοῦ ἀσθενοῦς θὰ ἐπέλθῃ. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀριθμὸς τῶν προσβληθέντων κυττάρων εἶναι μικρὸς καὶ ἢ γενικὴ ἢ ἡ τελικὴ βλάβη δὲν εἶναι μεγάλη, τότε θὰ ἀναπτυχθῆ ἀνοσία. Ἐὰν, ἐξ ἄλλου, τὸ κύτταρον κατέχεται ὑπὸ μὴ παθογόνου τύπου ἰοῦ, τύπου ὅστις δὲν προξενεῖ τὸν θάνατον τοῦ κυττάρου, ἀλλὰ προκαλεῖ ἐπαρκῆ ἀντίδρασιν ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ γένεσιν ἀνοσίας, οὐδεὶς ἄλλος ἰὸς δύναται νὰ διεισδύσῃ ἐντὸς τοῦ κυττάρου καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἀκόμη καὶ ὅταν μεγάλαι ποσότητες παθογόνου ἰοῦ ἐνιενθῶσιν εἰς ἓν ζῶον εὐρισκόμενον εἰς τοιαύτην κατάστασιν, οὐδεμίαν βλάβην ἐπέρχεται : ὅλα τὰ εὐπαθῆ κύτταρα ἔχουν ἤδη καταληφθῆ καὶ ὁ ἰὸς δὲν δύναται πλέον νὰ εἰσέλθῃ. Ὅθεν δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ θάνατος τῶν κυττάρων. Εἰς ἓν δράσει νόσον, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ζῶον ἐξετέθη εἰς παθογόνον ἰὸν, εἶναι δυνατόν ὅλα τὰ κύτταρα νὰ μὴ ἔχουν προσβληθῆ, τινὰ νὰ εἶναι ἀκόμη ἀνέπαφα. Ἐὰν μεγάλη δόσις μὴ παθογόνου ἰοῦ χορηγηθῆ ἐκείνην τὴν στιγμὴν, θὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ κύτταρα τὰ οὐδόλως ἢ ἐν μέρει μόνον προσβληθέντα μέχρι τότε καὶ θὰ ἀρχίσῃ οὕτω νὰ τονώη ταῦτα ταχέως ὥστε προκύπτει ἀνοσία ἄνευ παραγωγῆς συμπτωμάτων προκληθέντων ὑπὸ τοῦ ἀρχικῶς μολύναντος παθογόνου ἰοῦ, ἐν ἄλλοις λέξεσιν, ὁ μὴ λοιμογόνος ἰὸς παρεμποδίζει τὴν δρᾶσιν τοῦ λοιμογόνου τοιούτου.

Χρῆσις τῆς παρατηρήσεως αὐτῆς λαμβάνει χώραν κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν ζῶων ἐναντίον νόσου ἐξ ἰοῦ, καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ ζῶον ἔχει ἤδη ἐκτεθῆ εἰς τὸν παθογόνον ἰὸν. Ἔστω ὡς παράδειγμα ἡ καταπολέμησις τῆς ψευδοπανώλους τῶν ὀρνιθοειδῶν : πτηνόν τι ἤδη μολυνθέν, δύναται, ὅταν δεχθῆ μεγάλην δόσιν μὴ παθογόνου ἰοῦ, νὰ μὴ δεῖξῃ συμπτώματα τῆς λοιμώξεως, ἀλλὰ νὰ ἀναπτύξῃ ἐνεργητικὴν ἀνοσίαν. Τὸ ἀντίθετον ἰσχύει ἐπίσης, δηλ. ἔγχυσιν μεγάλης δόσεως μὴ παθογόνου ἰοῦ δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ μετὰ βραχὺ χρονικὸν διάστημα, 3 - 4 ἡμερῶν, δευτέρᾳ ἐγχυσίσει μεγάλης δό-

σεως παθογόνου ἰοῦ, ἀνευ ἐμφανίσεως συμπτωμάτων. Φυσικά, εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ἢ ποσότης τοῦ παθογόνου ἰοῦ, εἰς τὸν ὅποιον τὸ ζῶον ἐξετέθη πρὶν ἢ τὰ κύτταρα καταληφθῶσι τελείως ὑπὸ τοῦ μὴ παθογόνου ἰοῦ, ρυθμίζει τὰ ἀποτελέσματα, δηλαδή ἐὰν τὸ ζῶον θὰ παρουσιάσῃ συμπτώματα ἢ ἐὰν πάραυτα θὰ ἀρχίσῃ δημιουργοῦν ἀνοσίαν.

Ἐν περιπτώσει ἐτεροειδῶν ἰῶν, τὸ πρόβλημα περιστρέφεται γύρωθεν τῆς τροπῆς (συγγενείας) τῶν διαφόρων ἰῶν πρὸς τὸν αὐτὸν τύπον κυττάρων. Ἐνῶ ὅταν χρησιμοποιῶνται ὁμοειδεῖς ἰοὶ διαφόρου βαθμοῦ λοιμογόνου δυναμείας, ἢ ἐπεροχομένη ἀνοσία, εἶναι πάντοτε μακρὰ καὶ ἴσως ἰσόβιος, ἐνῶ μὲ ἐτεροειδεῖς ἰοὺς, ἢ ἀνοσία εἶναι συνήθως βραχείας διαρκείας, διαρκοῦσα τὸ πολὺ ὀλίγους μῆνας.

Τὸ ὅλον ζήτημα τῆς κυτταροεμπλοκῆς (interference phenomenon) ἢ ὡς ἐνίοτε ὀνομάζεται «pre-emptive immunity» ἀνακινεῖ τὸ ζήτημα τὸ ἀφορὸν εἰς τὴν κυτταρικὴν ἀνοσίαν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν *χυμολογικὴν* τοιαύτην. Μέγας ἀριθμὸς ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς ἀνοσίας ἀπεώρα εἰς τὴν χυμολογικὴν ἀντίληψιν ταύτης: στερούμεθα ἀκόμη ὀριστικῆς ἀποδείξεως ἢ μαρτυρίας ὅτι ὑπεισέρχεται κυτταρικὴ ἀνοσία, ἐὰν ὁμως διὰ περαιτέρω μελέτης τοῦ φαινομένου τῆς κυτταροεμπλοκῆς ριφθῇ περισσότερον φῶς ἐπὶ τῆς δράσεως τῶν κυττάρων, τότε θὰ ἔχωμεν διατρέξει μακρὰν ὁδὸν πρὸς τὴν καλυτέραν κατανόησιν τῆς κυτταρικῆς ἀνοσίας. Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι εἰς τὰ φυτά, εἰς τὰ ὅποια ἐν τοσοῦτῳ δὲν ὑπάρχει παραγωγή χυμολογικῶν ἀντισωμάτων ἕνας τύπος ἀνοσίας παράγεται, ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀρχῶν ὡς ἢ παραγομένη κατὰ τὸ φαινόμενον τῆς κυτταροεμπλοκῆς. Εἰς τὰ ζῶα ὁ τύπος οὗτος τῆς ἀνοσίας ἀσφαλῶς δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὸ δίκτυο-ἐνδοθηλιακὸν σύστημα: φαίνεται ὅτι αὐτὰ ταῦτα τὰ κύτταρα ὑπεισέρχονται καὶ νομίζεται ὅτι τὰ ἐνδιαφερόμενα κύτταρα δὲν εἶναι πάντοτε ἐκεῖνα ἅτινα ὑπέστησαν τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἰοῦ· ἄλλοι τύποι κυττάρων εἶναι δυνατὸν νὰ προσβληθῶσι.

Ἐνῶ ὅλοι αἱ ἐνδείξεις μαρτυροῦν ὅτι αὐτὴ ἢ ἀνοσία καὶ τὸ φαινόμενον τῆς κυτταροεμπλοκῆς ἔχουν σχέσιν μὲ τὰ κύτταρα τῶν ἰσθῶν ἢ ἐξήγησις τοῦ τί πράγματι συμβαίνει εἶναι ἀκόμη ἀμφισβητήσιμος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διάφοροι θεωρίαι ἔχουν διατυπωθῆ, ἐξ ὧν τινες ἀπεδείχθησαν ἤδη ἐσφαλμένα. Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ ὑπομνήσωμεν τινὰς ἐκ τῶν θεωριῶν αὐτῶν:

α) Πρόληψις ἐπεκτάσεως τοῦ ἰοῦ τοῦ ἀποκλεισθέντος διὰ τῆς φλεγμονώδους ἀντιδράσεως τῶν ἰσθῶν, τῆς παραχθείσης ὑπὸ τοῦ ἐμπλέκοντος παράγοντος.

β) Ἐξάντλησις ὑπὸ τοῦ ἰοῦ τῶν μεταβολιτῶν οἵτινες ἀναγκαιοῦσι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δευτέρου ἰοῦ.

γ) Ἐντι-ϊωτικαὶ ἐνέργειαι τοῦ ἐνὸς ἰοῦ ἢ προϊόντος τινὸς ἐκ τῆς πρωτοπαθοῦς λοιμώξεως.

δ) Ἀποκλεισμός ἢ καταστροφή τῶν εὐπαθῶν κυττάρων εἰς τὰ ὁποῖα ἕκαστος τῶν ἰῶν ὀφείλει νὰ προσκολληθῆ, ἵνα εἰσδύσῃ εἰς τὰ κύτταρα τοῦ ξενιστοῦ.

ε) Ἀποκλεισμός ἢ ἀνταγωνισμός δ' ἔνα ἔνζυμον - κλειδα εὐρισκόμενον ἐντὸς τῶν κυττάρων τοῦ ξενιστοῦ καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὸν πολλαπλασιασμόν ἀμφοτέρων τῶν ἰῶν.

στ) Πρόληψις διεισδύσεως τοῦ ἐκβληθέντος διὰ τοῦ κυτταρικοῦ τοιχώματος ἰοῦ, λόγῳ μεταβολῶν ἐπενεχθεισῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κυττάρου ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ ἰοῦ.

Ὀλίγα τινα παραδείγματα δύνανται νὰ ἀναφερθοῦν, τὰ ὁποῖα θὰ βοηθήσουν εἰς τὴν περαιτέρω ἐκτίμησιν τοῦ προβλήματος.

1) Ἐμπλοκὴ ἀνοσολογικῶς συγγενῶν ἰῶν

Ξενιστῆς	Ἴος	Ἐμπλέκον στέλεχος ἰοῦ	Ἀποκλειόμενον στέλεχος ἰοῦ
Πίθηκος	Κίτρινος πυρετός	Νευροτρόπος	σπλαγχοτρόπος
Ἄλωπηξ ἀργυροχρους	Νόσος τῶν νεαρῶν ἀλωπέκων (distemper)	Ἐθισμένος ἐπὶ φῶν	Ἐθισμένος ἐπὶ ἀργυροχρόων ἀλωπέκων
Βοοειδῆ	Πανώλης	Ἐθισμένος ἐπὶ φῶν	Παθογόνον στέλεχος διὰ βοοειδῆ
Πτηνὰ	Newcastle	Μὴ παθογόνος	Λίαν παθογόνος
Ἐμβρυα πτηνῶν	Ὁμάς γρίπης	χοίρειος γρίπη	Γρίπη τύπου Α

2) Ἐμπλοκὴ μεταξὺ ἀνοσολογικῶς μὴ συγγενῶν ἰῶν

Βοοειδῆ	Ἀφθώδης πυρετός	Ἀφθώδης πυρετός	Λύσσα
Πρόβατα	Louping ill	Louping ill	Λύσσα
Ἀνθρωπος	Λεμφοκυττο-χοριομηνιγγίτις	Λεμφοκυττο-χοριομηνιγγίτις	Ἴος πολιομυελίτιδος

3) Ἐμπλοκὴ μεταξὺ ἀδρανῶν καὶ δραστικῶν ἰῶν

Μῦς	Ἐκτρομελία	Ἀδρανοποιηθεῖς	Δραστικός
Μῦς } Σκίουρος }	Γρίπη τύπου Α	Ἀδρανοποιηθεῖς	Δραστικός
		Ἐπίσης γρίπη Α Παρωτίτις, χοίρειος γρίπη	Δραστικός

Ἐπὶ τούτων ἔτι παραδείγματα ἀποτυχίας εἰς τὸ φαινόμενον τῆς κυτταροεμπλοκῆς, ὡς ἀκολούθως :

4) Παραδείγματα διπλῆς λοιμώξεως ἢ ἀποτυχίας τῆς κυτταροεμπλοκῆς

Πρῶτος παράγων	Δεύτερος παράγων
Αεμοκυτταρική χοριομηνιγγίτις	Νόσος Carré
Louping ill	Ἐμφροδίσειον λεμφοκοκκίωμα
Newcastle	Παρωτίτις
Πολιομυελίτις	Λύσσα
Ἐπιδημικός τύφος	Γρίπη Α
Εὐλογία	Ἐρπηθὶς ἀπλοῦς ἢ διφθερίτις πτηνῶν
Κίτρινος πυρετός	Εὐλογία

Τοιαῦτα παραδείγματα ὑπαινίσσονται ἰσχυρῶς ὅτι ἡ κυτταροεμπλοκὴ λαμβάνει χώραν μόνον ὅταν οἱ δύο παράγοντες ἔλκονται ὑπὸ τοῦ ἰδίου κυττάρου καὶ οὐχὶ ὅταν οἱ παράγοντες ἔλκονται ὑπὸ διαφόρων ὀργάνων ἢ ἰσθῶν, ὑπὸ διαφόρων κυττάρων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ὀργάνου ἢ ἰστοῦ, ἢ ἀκόμη ὑπὸ δύο στοιχείων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κυττάρου. Περαιτέρω μελέτη τοῦ τρόπου τῆς ἔλξεως τῶν ἰῶν ὑπὸ τῶν κυττάρων δύναται νὰ ἀυξήσῃ τὰς γνώσεις μας ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου.

*
* *

INTERFERENCE PHENOMENON

By

SIR THOMAS DALLING

M.A., M.R.C.Y.S., F.R.S.E.

This is a comparatively new idea. Those of us who have been interested in problems of immunity and immunology concerning bacterial infections are familiar with the principle of the subject. We know and realise that the injection of bacterial suspensions, live, attenuated or killed, stimulate the production of antibodies of various kinds. We recognise as antibodies, agglutinins, precipitins, and especially antibodies which neutralise the action of bacteria. We name such antibodies—anti-sera. We also recognise and are familiar with the action of toxins and the production of antitoxins and their neutralising value against the toxins. We have been educated and reared in the school of bacteria and antisera, toxins and

antitoxins. We have been trained and our experience is that anti-bacterial substances are required to neutralize the effects of bacteria and antitoxins for toxins. In fact, the whole conception of immunity in our minds has been one of comparative simplicity and we have put into practice these ideas and views in the stimulating of active immunity by the injection of antigens, normally termed vaccines and of passive immunity in the form of anti bacterial substances or antitoxins, already produced in another animal, usually the horse: substances we usually refer to as antisera. I need only mention the active immunity produced in animals following upon the injection of Cl. ch a u v o e i, in the protection against blackleg as an example of bacteria being used for that purpose: of the use of tetanus toxin or better tetanus toxoid in the protection against tetanus and the preparation of swine erysipelas antisera in horses, as an agent for the passive immunisation of pigs against a bacterial disease, of the antitoxins of the Cl. Welc h i i and other anaerobic organisms as examples of the antitoxins in common use throughout the world against infections caused by the toxin-producing organisms. The discovery of toxoids as opposed to toxins in immunological processes marked a considerable advance in our knowledge of antibody production and was of much value to immunologists, whose objective was to create a state of active or passive immunity against some of the important diseases of human beings and livestock by the safest and most efficient method. Many of us have had occasion to use these substances and methods and we had come to the view that we had, at last, conquered the important problem of the production of immunity. We congratulated ourselves that our methods were good and that we were highly successful in our work. At that time, we were quite right. We were dealing with and studying bacteria. No matter what the theories of immunity might have been, no matter to what school of thought we belonged, we were able to produce successful results which were valuable in the control of animal diseases. These methods are still in use and are still giving satisfactory results. The livestock industry in all countries must be grateful to immunologists, veterinary and otherwise, who were able to introduce such methods of control, with resulting saving of disease and life.

With the discovery of viruses as causes of animal disease, we practiced similar methods of immunisation and again they were successful. I need only mention the use of vaccines produced from ani-

mal tissues against rinderpest, the developing chick embryo as a medium for the cultivation of viruses and the chemical treatment of the growths or cultures ; and tissue culture methods as carried out in the most recent method of producing foot - and - mouth disease immunising vaccines. Anti-sera against viruses were also successfully produced-an important example being anti-serum for canine distemper.

Everything, than, both in the bacterial and virus world seemed quite straightforward and comparatively simple. In the year 1935, however, Hoskinson and again in 1937, Findlay and MacCallum working with yellow fever, drew attention to an important and peculiar phenomenon. They found that monkeys inoculated with a pantropic strain of yellow fever virus died: while, if the virus which had acquired neurotopic qualities and which is not normally fatal to monkeys lived. This observation was the beginning of a number of observations which are now grouped under the term «interference phenomenon». It has now become common knowledge that infection of a bacterium, a plant or an animal with one virus frequently prevents or partially inhibits simultaneous propagation of another virus agent in the same host. This interference occurs with the homologous virus e.g. in African Horse Sickness where the neurotropic mouse form of the causal virus «interferes with» the action of the original type of virus and prevents infection, while active immunity still develops. In Rinderpest control work, we find a similar example: rinderpest virus propagated in eggs, goats etc. «interferes» with the virulent virus taken from cattle. A similar result can be observed with heterologous viruses e.g. the virus of lympho-chorionic meningitis and the St. Louis encephalitis virus. This «interference» cannot be due to the action of antibodies as we know them in active and passive immunity. We do not know exactly what happens to cause this «interference» but it is believed and it must be true that the tissue cells themselves are concerned. It is generally believed, although it must still be a theory, until some method of proof has been devised, that if the virus, be it virulent or avirulent enters the cell, disease will be the result: the fate of the animal will depend upon the amount of virus present i.e. the number of cells occupied and the virulence of the virus. If the number of cells entered is sufficiently large to cause vital damage to the metabolism of a large number of essential cells, then death of the host will occur - if the number of cells involved is small and the general damage is not

great, then immunity, will be developed. If, on the other hand, the cell is occupied by a non-virulent form of the virus—a form which does not cause the death of the cell, but causes sufficient reaction to engender the production of immunity, no other virus can enter the cells and therefore, even though large amounts of virulent virus are injected into an animal in such a state, no damage occurs: all the receptive cells are already occupied and no more virus can gain entrance. Hence no death of the cells can occur. In actual disease in which the animal has been exposed to virulent virus all the cells may not be involved—some are still free. If a large dose of avirulent virus is now given, it will enter the cells which are not already occupied or are only partly occupied and will begin so to stimulate the cells rapidly that immunity results without the production of symptoms caused by the original infecting virulent virus: in other words, the nonvirulent virus «interfered» with the action of the virulent virus. Use of this observation is made in the vaccination of animals against virus infection, even although the animal has already been exposed to virulent virus. An example is in the control of Newcastle disease in poultry. A bird already infected may, when it receives a large dose of non-virulent virus, show no symptoms of the infection but will develop an active immunity. The opposite also holds good viz. a large dose of a virulent virus, can be followed in a short time say, 3-4 days with a dose of virulent virus without the production of symptoms. Naturally, in all this work, the amount of virulent virus to which the animal is exposed before the cells are completely filled with avirulent virus, regulates the effects i.e. whether the animal will develop symptoms or will at once begin to develop an immunity.

In the case of heterologous viruses the problem revolves around the affinity of different viruses for the same type of cells. While with homologous viruses in different states of virulence, the resulting immunity will always be long and probably life-long, with heterologous viruses, the immunity is usually of short duration, lasting at the most for a few months.

The whole question of «interference phenomenon» or as it is sometimes called «pre-emptive immunity» raises the point covering «cellular» as opposed to «humoral» immunity. Most of the work on immunity has been concerned with the humoral conception of immunity: we have yet no definite proof or evidence that cellular immunity does occur— if through further study of the «interference phenomenon» further light can be shed on the action of the cells, then

we will have gone a long way to a better understanding of cellular immunity. It is significant that in plants, in which there is no production of humoral antibodies, a type of immunity does occur, much on the same lines as that concerned with the «interference phenomenon». In animals, this type of immunity is certainly not related to the reticulo-endothelial system: it must be concerned with the cells themselves and it is thought that the cells concerned need not always be those which are regularly invaded by the virus: other types of cells may be involved.

While all the evidence goes to show that this immunity and the «interference phenomenon» is concerned with tissue cells, the explanation of what actually takes place is still very debatable. Different theories have been put forward, some of which have already been proved to be wrong. It may be of interest to recall some of these theories. They are:

a) Prevention of spread of the excluded virus by the inflammatory tissue response induced by the interfering agent.

b) Exhaustion of metabolites by the virus, which are needed for the propagation of the second.

c) Antiviral activities of one virus or some product resulting from the primary infection.

d) Blocade or destruction of the cell receptors to which either of the viruses has to become attached in order to gain entrance to the host cell.

e) Blocade of or competition for a «Key enzyme» within the host cell required for the multiplication of both viruses.

f) Prevention of penetration of the excluded virus through the cell wall, by changes induced in the surface of the cell by the primary virus.

A few examples may be given which may assist in a further appreciation of the problem.

1) Interference with immunologically - related viruses.

Host	Virus	Interfering strain of Virus	Excluded Strain
Monkey	Yellow fever	Neurotropic	Viscerotropic
Silver Fox	Distemper	Egg - adapted	Silver - fox adapted
Cattle	Rinderpest	Egg - adapted	Virulent cattle strain
Poultry	Newcastle disease	Avirulent	Highly virulent
Chick embryo	Influenza group	Swine influenza	Influenza type A

2) Interference between immunologically-unrelated active agents.

Cattle	Foot-and-mouth disease	Foot-and-mouth disease	Rabies
Sheep	Louping ill	Louping ill	Rabies
Human	Lymphocytic choriomeningitis	L. C. M.	Poliomyelitis virus

3) Interference between inactivated and active agents.

Mice	Ectromelic	Inactivated	Active
Mice Ferrets }	Influenza A	Inactivated	Active
		also : Influenza A Mumps Swine influenza }	Active

There are also examples of failures of one agent to «interfere» with another, as follows :

4) Instances of dual infection or failure of interference.

First agent	Second agent
L. M. C. Louping ill Newcastle disease Poliomyelitis Epidemic typhus Vaccinia Yellow fever	Canine distemper Lymphogranuloma venereum Mumps Rabies Influenza A Herpes simplex or fowl pox Vaccinia

Examples like those are strongly suggestive that «interference» only takes place when the two agents are attracted by the same cell; inrerference does not take place when the agents are attracted to different organs or tissues, different cells within the same organ or tissue or even two structures within the same cell. A study of some of the features of cellular attraction to virus, active or inactive, might go some distance in increasing our knowledge of the phenomenon.

Η ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ AUJESKY EN ΕΛΛΑΔΙ (*)

(ΨΕΥΔΟΛΥΣΣΑ - MAD ITCH)

Υ π ό

Θ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ - Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗ

(Κτηνιατρικόν Μικροβιολογικόν Ίνστιτούτον Ὑπουργείου Γεωργίας)

Ὅρισμός. Οὗτω καλεῖται νόσος ὀφειλομένη εἰς διηθητὸν ἰὸν καὶ χαρκτηριζομένη, εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, ἀπὸ ἀνυπόφορον κνησμὸν ἔντονον διέγερσιν, παράλυσιν καὶ θάνατον.

Ἱστορικόν. Ἡ νόσος διεπιστώθη τὸ πρῶτον τὸ ἔτος 1902 ὑπὸ τοῦ Aujesky Καθηγητοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τῆς Βουδαπέστης. Οὗτος ἐνοφθαλμίζων κόνικλους δι' ἐναιωρήματος ἐγκεφαλικῆς οὐσίας ἐκ ζῶων θανόντων μὲ παρεμφερῆ πρὸς τὴν λύσσαν συμπτώματα, παρατήρησεν ὅτι τὰ πειραματόζωα ἔθνησκον ἐντὸς 2 — 3 ἡμερῶν, μετὰ ἔντονον κνησμὸν καὶ παράλυσιν. Ἡ βραχύτης τῆς περιόδου ἐπώσεως, ἡ ταχύτης τῆς ἐξελίξεως καὶ ἡ εἰδικὴ συμπτωματολογία τῶν ἐνοφθαλμισθέντων κόνικλων, ὠδήγησαν τὸν Aujesky εἰς τὴν διαφοροποίησιν τῆς νόσου ἀπὸ τὴν λύσσαν καὶ τὴν περιγραφὴν ταύτης ὡς νέας νοσολογικῆς ὀντότητος. Ἐκτοτε ἡ νόσος διεπιστώθη εἰς πλείστας χώρας τοῦ κόσμου ἐπὶ διαφόρων ζῶων.

Ἐν Ἑλλάδι ἡ νόσος δὲν εἶχε μέχρι τοῦδε διαγνωσθεῖ. Ἀφ' ἧς ὅμως ἀνεκοινώθη ἡ παροῦσα ἐργασία ἔσχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσωμεν τὴν ψευδολύσσαν καὶ ἐπὶ προβάτων.

Εἰς προσεχῆ μελέτην ἡμῶν θέλομεν περιγράψαι τὴν νόσον εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ζῶων.

Εὐπάθεια. Ἡ φυσικὴ νόσος συναντᾶται εἰς τὸν κύνα τὴν γαλῆν, τὰ βοσειδῆ, τὸν χοῖρον, τὸν ἵππον, τὸ πρόβατον καὶ εἰς τὰ ἄγρια θηλαστικά, ὡς ὁ ἀρουραῖος, ἡ ἀλώπηξ καὶ ὁ ἀγριόχοιρος.

Πειραματικῶς μεταδίδεται εἰς τὸν κόνικλον, ἰνδόχοιρον, λευκὸν μῦν, τὰ πτηνὰ καὶ εἰς ἐμβρυοφόρα ὡὰ ὄρνιθους.

Ἰδιότητες τοῦ ἰοῦ. Ὁ ἰὸς τῆς νόσου ἀνίκει εἰς τὴν ομάδα τῶν ἰῶν τοῦ ἔρπητος, ἡτις συμφώνως πρὸς τὴν νέαν ταξινομήσιν καὶ ὀνοματολογίαν τῶν ἰῶν σχηματίζει τὸ γένος Scellus εἰς ὃ ὑπαχθεῖς καὶ ὁ ἰὸς τῆς νόσου τοῦ

(*) Ἀνεκοινώθη εἰς τὸ Ἀον Κτηνιατρικόν Συνέδριον. Ἀθήναι Ἰανουάριος 1951.

Aujesky ὠνομάσθη Scellus Suillum. Οὗτος ἀντέχει εἰς θερμοκρασίαν 60° C ἐπὶ 30' τῆς ὥρας. Διέρχεται διὰ τῶν ἠθμῶν Chamberland L₁, L₂, L₃ κατακρατεῖται ὅμως ἀπὸ τὸν ἠθμὸν L₅. Δὲν διήλθε διὰ τῶν ἠθμῶν Seitz EK S₁ παρὰ τὰς ἐπανελημμένας διηθήσεις ἐγκεφαλικῆς οὐσίας κονίτιου ὑπὸ ἰσχυρὰν ἀραιώσιν. Τὸ μέγεθος τῶν στοιχειωδῶν σωματίων τοῦ ἰοῦ (elementary bodies) περιλαμβάνεται μεταξὺ 100 — 150 m. μ. Εἰς γλυκερίνην 50 %, ὁ ἰὸς διατηρεῖται ἐπὶ μῆνας εἰς 5 — 10° C., καὶ ἐπὶ τινα ἔτη ἐὰν ἡ θερμοκρασία δὲν ὑπερβαίνει 0° C.

Συμπτωματολογία. Ἡ συμπτωματολογία ὡς καὶ ἡ ἀπόληξις τῆς νόσου διαφέρουν εἰς τὰ διάφορα εἶδη ζώων. Οὕτω τὰ βοοειδῆ, οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαὶ παρουσιάζουν ἔντονα συμπτώματα καὶ μέγα ποσοστὸν θνητότητος ἡ δὲ μεταδοτικότης εἶναι μικρά.

Εἰς τοὺς χοίρους ἡ συμπτωματολογία εἶναι ἠπιωτέρα μὲ μεγάλην μεταδοτικότητα καὶ ἐλαχίστην θνητότητα.

Τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἵπποειδῆ σπανίως παρουσιάζουν τὴν νόσον. Μετάδοσις εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἐξαιρετικῶς σπανία.

Εἰς ὅλα τὰ εὐπαθῆ ζῶα πλὴν τοῦ χοίρου ἡ νόσος χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀνυπόφορον κνησμὸν (Mad itch) ὅστις εἶναι ἐντοπισμένος εἰς τὸ σημεῖον τοῦ σώματος ὅπερ ἐχρησίμωσεν ὡς πύλη εἰσόδου τοῦ ἰοῦ εἰς τὸν ὄργανισμὸν.

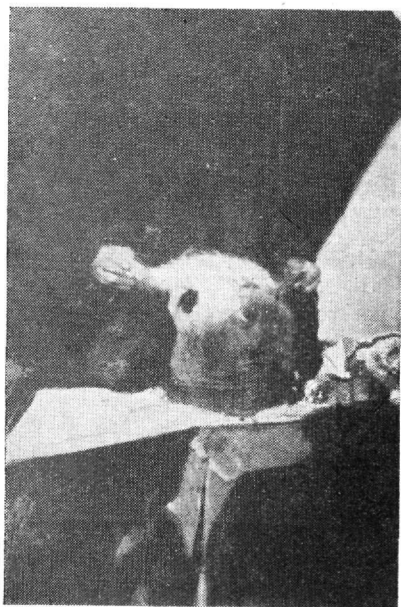
Εἰς τὸν χοῖρον ἡ κλινικὴ μορφή τῆς νόσου εἶναι τελείως διάφορος τῆς εἰς τὰ λοιπὰ εἶδη ζώων περιγραφείσης. Δὲν παρατηρεῖται κνησμός ἀλλ' ἔλαφραι γαστροεντερικαὶ διαταραχαί, πυρετός, ἔμετοι καὶ ἰσχυρὰς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Σπανιώτερον εἰς τ' ἀνωτέρω συμπτώματα προστίθενται καὶ νευρικαὶ ἐκδηλώσεις. Μόνον εἰς τὰ νεαρὰ ζῶα ἡ νόσος παρουσιάζει ἠϋξημένην θνητότητα. Τὰ ἱαθέντα παρουσιάζουν ἰσχυρὰν ἀνοσίαν.

Ἡ ἡμετέρα περίπτωσις ἀφορᾷ νόσον ἐπὶ βοοειδοῦς, ἐσημειώθη δὲ εἰς τὰς Πάτρας ὁπόθεν ὁ κ. Βρεττᾶκος Νομοκτηνίατρος Ἀχαΐας ἀπέστειλε τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ζώου πρὸς ἐργαστηριακὴν ἐξέτασιν.

Τὴν 17-1-49 εἰς βουστάσιον εὐρισκόμενον πλησίον τοῦ χώρου ἔνθα ἀπορρίπτονται τ' ἀπορρίμματα τῆς πόλεως Πατρῶν, μία δάμαλις ἡλικίας 14 μηνῶν καταλαμβάνεται ὑπὸ ἐντόνου ἀνησυχίας παρουσιάζει τρόμον τῶν μυῶν ὀλοκλήρου τοῦ σώματος, σιελόρροϊαν καὶ κνησμὸν ἐντοπισμένον εἰς τὰ χεῖλη, τοὺς ῥόθωνας καὶ τὴν παρεϊάν. Ὁ κνησμός εἶναι τόσο ἐντονος, ὥστε τὸ ζῶον μετὰ μανίας προστριβεί τὸ ῥύγχος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς φάτνης, ὡς καὶ ἐπὶ παντός σκληροῦ ἀντικειμένου ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὸ ἔδαφος. Ἡ συνεχῆς προστριβὴ ἐπέφερε πτώσιν τοῦ τριχώματος, ἐρεθισμὸν καὶ φλεγμονὴν τῶν ἰσθῶν. Ὀλόκληρος δὲ ἡ χώρα ἦτο ἐντόνως ἐρυθροῦ χρώματος καὶ ἔφερε ἐκδορὰς καὶ πληγὰς. (Εἰκ. 1).

Ἡ θερμοκρασία δὲν ὑπερέβη τοὺς 38,6° C. Μετὰ πάροδον ὀλίγων

ὠρῶν παρατηρήθησαν λίαν ἔντονοι κλονικαὶ συσπάσεις τῶν μυῶν τῶν σιαγόνων καὶ τοῦ τραχήλου, ἄφθονος δὲ σίελος ἔρρεε ἐκ τῶν χειλέων, λόγω παραλύσεως τοῦ φάρυγγος. Τὸ ζῶον δὲν παρουσίαζε οὐδεμίαν ἐπιθητικό-

Εἰκ. 1. Κεφαλὴ τῆς Δαμάλεως, ὅπου διακρίνεται ἡ ἐκ τῆς προστριβῆς λόγω τοῦ κνησμοῦ, καταστροφή τῶν ἰσθῶν τοῦ κάτω χείλους καὶ τῆς παρειάς.

τητα. Αἱ παρῆσεις ἐπεκτείνονται, ἀκολουθοῦν αἱ παραλύσεις καὶ ταύτας ταχέως ἀκολουθεῖ ὁ θάνατος τοῦ ζώου.

Ἐκ τῆς στιγμῆς τῆς ἐμφανίσεως τῶν πρώτων συμπτωμάτων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ζώου παρήλθον 20 ὥραι.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

1) Πειραματικὴ ἀναπαραγωγὴ τῆς νόσου εἰς κόνικλους

Τὴν 29-1-49 ἐκ διαφόρων τμημάτων τοῦ ἐγκεφάλου τῆς θανούσης δαμάλεως ἐλήφθησαν μικρὰ τεμάχια ἅτινα λειοτριβηθέντα μετὰ φυσιολογικοῦ ὄρου ἐνοφθαλμίσθησαν εἰς δύο κόνικλους. Εἰς τὸν κόνικλον M21 διὰ 2]10 κυβ. ἐκ. ἐνδοεγκεφαλικῶς καὶ εἰς τὸν κόνικλον M22 δι' ἐνὸς κυβ. ἐκ. ὑποδορείως.

Ὁ κόνικλος M21 ἔθανε τὴν 3βην ὥραν ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμού του, ἄνευ οὐδενὸς συμπτώματος. Λαμβάνομεν τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ, λειοτριβοῦμεν καὶ ἐνοφθαλμίζομεν ποσότητα 1]10 κυβ. ἐκ. εἰς τὸν πρόσθιον θάλαμον

τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ κόνικλου Ζ30. Οὗτος ἔθανεν ἐπίσης 36 ὥρας μετὰ τὸν ἔνοφθαλμισμὸν, παρατηρηθείσης μόνον ἐρυθρότητος τοῦ δέρματος τῆς ὀφρυακῆς ἀψίδος. Ἐμφυτεύσεις ἐκ τῶν διαφόρων σπλάχνων ἀπέβησαν ἀρνητικά. Ἡ οὐροδόχος κύστις ἦτο πλήρης οὔρων, τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις διὰ σάκχαρον ἀπέβη ἀρνητική.

Ὁ κόνικλος Μ22 ἔθανεν τὴν 65ην ὥραν ἀπὸ τοῦ ἔνοφθαλμισμοῦ του χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ οὐδὲν σύμπτωμα τῆς νόσου. Κατὰ τὴν νεκροψίαν παρατηρήθη ὑπεραιμία τῶν νεφρῶν, ἡ δὲ κύστις ἦτο πλήρης οὔρων τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις ἀπέβη ἀρνητικὴ διὰ σάκχαρον.

Τὴν 11-2-49 ἀναμιγνύομεν τμήματα ἐγκεφάλων τῶν κόνικλων Μ21 Μ 22 καὶ Ζ30 καὶ ἔνοφθαλμίζομεν δι' ἑνὸς κυβ. ἑκατμ. ὑποδορείως τὸν κόνικλον Κ 10. Τὴν 68ην ὥραν ὁ κόνικλος ἔθανεν, εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦ ἔνοφθαλμισμοῦ παρατηρεῖται πτώσις τοῦ τριχώματος, ἐκτεταμένη ἐρυθρότης, καὶ πληγὴ μεγέθους 2 ἑκατοστομ.

Νεκροψία. Ἐντονος ἐξοίδησις τοῦ δέρματος κάτωθεν τῶν δερματικῶν ἀλλοιώσεων. Στόμαχος πλήρης τροφῶν. Κύστις πλήρης οὔρων τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις ἀπέβη ἀρνητικὴ διὰ σάκχαρον. Πνεύμονες οἰδηματώδεις. Ἐγκέφαλος μαλθακώτερος τὴν σύστασιν ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ.

Ἀφαιροῦμεν τὸν ἐγκέφαλον τοῦ θανόντος κόνικλου καὶ τμήματα αὐτοῦ λειοτριβοῦμεν. Διηθοῦμεν κατόπιν ἀραιώσεως δι' ἡθμοῦ Seitz EK S₁ καὶ ἔνοφθαλμίζομεν 1 κόνικλον ὑποδορείως καὶ 1 ἐνδοεγκεφαλικῶς.

Ἐναιώρημα τοῦ αὐτοῦ ἐγκεφάλου ἄνευ διηθήσεως ἐνίεμεν ὑποδορείως εἰς ποσότητα 1 κυβ. ἑκατ. εἰς τὸν κόνικλον Κ38. Οἱ διὰ τοῦ διηθήματος ἔνοφθαλμισθέντες κόνικλοι ἐπέζησαν, ἐνῶ ὁ κόνικλος Κ38 ἔθανεν τὴν 4ην ἡμέραν μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν σύμπτωμα τῆς νόσου, τὸν ἔντονον κνησμὸν.

2. Πειραματικὴ ἀναπαραγωγὴ τῆς νόσου εἰς Ἰνδοχοίρους

Τὴν 11 - 2 - 49 ἔξ ἐναιωρήματος τῆς ἐγκεφαλικῆς οὐσίας τῶν κόνικλων Μ 20 - Μ 21 καὶ Ζ30, ἔνοφθαλμίζομεν ὑποδορείως δι' 1 κυβ. ἑκατ. 2 Ἰνδοχοίρους.

Τὴν 68ην ὥραν ὁ εἷς καὶ τὴν 74ην ὥραν ὁ ἕτερος παρουσιάζουν ἔντονον κνησμὸν εἰς τὴν χώραν τῆς ἐνέσεως. Ὁ κνησμὸς ἀναγκάζει τὰ ζῶα νὰ δάκνουν τὸ μέρος τοῦ ἔνοφθαλμισμοῦ μετὰ τόσης μανίας, ὥστε τοῦτο νὰ αἰμάσῃ. Ἡ διάρκειά τοῦ κνησμοῦ εἶναι περίπου βωρος. Κατόπιν ἄρχονται αἱ παραλύσεις καὶ ἐπέρχεται ὁ θάνατος τὴν 75ην ὥραν διὰ τὸν ἕνα Ἰνδοχοίρον καὶ τὴν 92αν ὥραν διὰ τὸν ἕτερον.

Νεκροψία. Παρατηρήθη ἐλαφρὰ ὑπεραιμία τῶν σπλάχνων· οὔρα ἀρνητικὰ διὰ σάκχαρον.

Δύο Ἰνδοχοίροι ἔνοφθαλμισθέντες διὰ διηθήματος ἔξ ἐγκεφάλων κο-

νίκλων διὰ μικροβιοκρατοῦς ἠθμοῦ Seitz S₁, ἐπέζησαν, ἐνῶ ὁ μάρτυς, δε-
χθεὶς μὴ διηθηθὲν ἐναιώρημα, ἔθανεν.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω περιγραφείσης πειραματικῆς ἐργασίας συνάγεται :

1) Ὅτι ὁ ἴσος τῆς νόσου τοῦ Aujesky ἀπήτησε τρεῖς διόδους διὰ κόνικλου, ἵνα προσαρμολῆ καὶ προκαλέσῃ εἰς τὸ πειραματοζῶον τοῦτο τὴν ὑπὸ τοῦ κνημοῦ χαρακτηριζομένην πειραματικὴν νόσον.

2) Ὁ ἴσος δὲν διήλθε δι' ἠθμοῦ Seitz S₁.

3) Ὁ κατὰ τὴν νύκτα θάνατος τῶν πειραματοζῶων καὶ ἡ θέσις τοῦ πτώματος ὡς ἐὰν τοῦτο ἦτο ταριχευμένον εἶναι εὐρήματα, ἅτινα προσανατολίζουσι πρὸς τὴν διάγνωσιν.

3. Καλλιέργεια τοῦ ἰοῦ εἰς ἐμβρυοφόρα ὡὰ ὄρνιθος

Τὴν 11-2-49 εἰς ὡὰ ὄρνιθος φέροντα ἔμβρυον 11 ἡμερῶν ἐνοφθαλμί-
ζομεν ἐπὶ τοῦ χοριοαλλαντοειδοῦς χιτῶνος 2)10 κυβ. ἔκατος. ἐναιωρήματος
ἐγκεφαλικῆς οὐσίας κόνικλου, θανόντος ἐκ πειραματικῆς νόσου.

Μετὰ 4 ἡμέρας κατὰ τὴν ὠσοκόπησιν διαπιστοῦται ὅτι τὸ ἔμβρυον
ἐπιζεῖ.

Διανοίγομεν ἐν ὧν καὶ παρατηροῦμεν ὅτι τὸ τμήμα τοῦ χοριοαλλαν-
τοειδοῦς χιτῶνος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐναπετέθη τὸ ἐναιώρημα εἶναι ἐξοιδημένον
καὶ φέρει φλυκταινώδεις ἀλλοιώσεις αἵτινες συνίστανται, εἰς ἐκτεταμένην
λευκόφαιον ζώνην, εἰς τὸ σημεῖον ἀκριβῶς τῆς ἐναποθέσεως τοῦ ἐναιωρή-
ματος, ἣτις περιβάλλεται ὑπὸ μικρῶν ἀδιαφανῶν ἐστιῶν τοῦ αὐτοῦ χρωμα-
τισμοῦ. Ἀφαιροῦμεν τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ χοριοαλλαντοειδοῦς καὶ προβάι-
νομεν εἰς λειοτρίβησιν αὐτοῦ, ἐνοφθαλμίζοντες μετὰ ταῦτα ἕναν κόνικλον
ὑποδορεῖως. Ὁ κόνικλος ἔθανεν τὴν 48ην ὥραν ἀπὸ τῆς ἐγγύσεως ἀνευ
συμπτωμάτων. Ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἀκαριαῖος καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ζῶον
ἔτρωγε. Ἀφαιρεῖται ὁ ἐγκέφαλος καὶ ἐκτελεῖται νέα διόδος ἐπὶ τοῦ κόνι-
κλου Λ5. Μετὰ 4 ἡμέρας οὗτος ἀφοῦ πρότερον παρουσίασε τὴν γνωστὴν
συμπτωματολογίαν τῆς νόσου, ὑπέκυψε.

Οὕτω ἀπεδείχθη ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ χοριοαλλαντοειδοῦς χιτῶνος ἀλλοιώσεις
ἦσαν πράγματι πράγματι καλλιέργεια τοῦ ἰοῦ.

Μετάδοσις. Οἱ ἐπίμυες καὶ οἱ χοῖροι θεωροῦνται ὡς οἱ φορεῖς τῆς
νόσου, μολύνονται δὲ οὗτοι διὰ τῆς πεπτικῆς ὁδοῦ. Διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ μολύ-
νονται οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαὶ ὁσάκις καταβροχρίσῃσι μεμολυσμένους ὑπὸ
τοῦ ἰοῦ ἰστοὺς τῶν βοοειδῶν.

Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν θεωρεῖται πιθανώτατον ὅτι ἡ νόσος με-
τεδόθη ἀπὸ δῆγμα ἐπίμυος. Εἰς τοῦτο συνηγορεῖ ἡ περιφέρεια εἰς ἣν ἐνε-
φανίσθη αὕτη (χῶρος ἀπορριμάτων καὶ γειτνίαςις χοιροστασίων) ὡς καὶ ἡ
θέσις τῶν ἀλλοιώσεων ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς (ρύγχος).

Παρά τὰς συστάσεις πρὸς ταφήν τοῦ πτώματος, τοῦτο ἐρρίφθη οὐχὶ μακρὰν τοῦ βουστασίου καὶ ἐγένετο βορὰ τῶν κυνῶν. Μετὰ 48 ὥρας παρατηρήθη ἀσυνήθης θνησιμότης εἰς τοὺς κύνας τῆς περιφερείας. Τοῦ θανάτου προηγείτο ἔντονος κνησμός εἰς τὴν χώραν τῆς κεφαλῆς.

Οὕτω διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίς τῆς νόσου τοῦ Aujesky καὶ εἰς τὴν χώραν μας.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Levaditi - Lepine - Verge: Les ultravirus des maladies animales Paris 1943.
 Bergey's Manual of Determinative Bacteriology: 6th Edition Baltimore 1948.
 Merchant I.: Veterinary Bacteriology and Virology Iowa 1950.

R É S U M É

La maladie d'Aujesky en Grèce.

par

Th. Christodoulou et C. Tarlatzis

de l'Institut Bactériologique Vétérinaire d'Athènes

Les auteurs décrivent le premier cas de la maladie d'Aujesky signalée en Grèce sur une génisse.

Cet animal avait présenté les symptômes suivants: inquiétude, tremblements musculaires généralisés, salivation abondante et prurit intense localisé à l'endroit des lèvres, des narines et de la joue droite. Le prurit était tellement fort, que l'animal à force de se frotter la tête contre la crèche, s'était fait des lésions cutanées allant jusqu'à la mise à nu des tissus sous cutanés.

Les examens de laboratoire ont montré qu'il s'agissait bien de la maladie d'Aujesky, laquelle fut reproduite en série sur des cobayes et de lapins. En outre le virus fut cultivé sur des embryons de poulet avec production d'un épaissement de la membrane chlorio-allantoïdienne et formation de petites vésicules à l'endroit de l'inoculation du virus.

ΟΜΑΔΙΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΚΤΗΝΩΝ ΕΚ MERCURIALIS ANNUA ΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΝ ΣΥΚΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (*)

Υ π ό

I. Μ Ε Ν Α Σ Ε

Νομοκτηνιάτρου Χαλκιδικής

Ὡς Νομοκτηνίατρος Χαλκιδικῆς μοι ἐδόθη εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσω ὁμαδικὰς δηλητηριάσεις ἐκ *Mercurialis Annua* εἰς τὴν περιφέρειαν Συκιάς. Δηλητηριάσεις ἐκ τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ δὲν ἔχουν εἰσέτι περιγραφεῖ εἰς Ἑλλάδα. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐθεώρησα σκόπιμον νὰ τὰς ἀναφέρω. Μὲ παρεκίνησε εἰς τοῦτο καὶ τὸ γεγονός, ὅτι τὸ φυτόν αὐτὸ εἶναι εἶδος κοινὸν παρ' ἡμῖν.

Παρετήρησα καὶ προσωπικῶς ὅτι συναντᾶται συχνάκις εἰς τόπους πεδινούς, ὅπου εὐρίσκεται ἄφθονος κόπρος λ.χ. εἰς λαχανοκήπους, ἀνθοκηπούς, εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν χωρίων πέριξ τῶν οἰκιῶν κλπ.

Κοινῶς λεγόμενον *σκαρόχορτον* ἢ *σκυλλόχορτον* ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν *Tricoceae* οἰκογένειαν *Euphorbiaceae*. Φυτόν συνήθως μονοετὲς δίοικον μὲ ἀσθενῆ πασσαλώδη ρίζαν. Βλαστὸς συνήθως πολύκλαδος μὲ τέσσαρας γωνίας. Φύλλα ἐπιμήκως ὠοειδῆ μέχρις ἐπιμήκως σπαθοειδῆ. Θήλεα ἄνθη σχεδὸν ἐπιφυῆ, κάψα μὲ δξὺ κύρευμα φέρον μίαν τρίχα.

Ὁ τρόπος διατροφῆς καὶ κτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως ποὺ ἐπικρατεῖ εἰς τὴν ἄνω περιφέρειαν ὑπῆρξαν σχεδὸν πειραματικαὶ συνθῆκαι διὰ τὴν καλυτέραν μελέτην τῆς δηλητηριάσεως ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου.

Συγκεκριμένως ἡ διατροφή, πρὸ πάντων τῶν βοοειδῶν γίνεται ἀποκλειστικῶς ἐν ὑπαίθρῳ. Αἱ ἀγέλαι ἀνευ βοσκῶν περιπλανῶνται ἐλευθέρως νυχθημερὸν εἰς μίαν τοποθεσίαν. Οἱ ἰδιοκτῆται κάτοχοι πολλῶν κεφαλῶν μόνον ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος καὶ ἐνίοτε βραδύτερον ἐπισκέπτονται τὰ ζῶα τῶν καὶ μόνον πρὸς καταμέτρησιν αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπως αἱ ἀγέλαι εἶναι ἠναγκασμέναι νὰ τρέφονται μόνον διὰ τῆς ὑπαρχούσης, εἰς τὴν τοποθεσίαν εἰς ἣν εὐρίσκονται, χλόης.

Αἱ δηλητηριάσεις εἰς τὴν εἰρημένην περιφέρειαν παρουσιάσθησαν εἰς

(*) Ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Βαν Συγκέντρωσιν Κτηνιάτρων Ὑπουργείου Γεωργίας, Μάιος 1952.

δύο περιοχὰς ἐνθα ἐφύετο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἡ *Mercurialis Annuia* ὡς ἐκ τούτου αὐταὶ ὑπῆρξαν ὁμαδικαὶ εἰς διάφορα εἶδη κτηνῶν διαφόρου ἡλικίας, ἀπὸ τὴν πρὸ ἐλαφρὰν ἕως τὴν πρὸ σοβαρὰ μορφὴν φθάνουσα μέχρι τοῦ θανάτου.

Πρὶν προβῶμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν περιστατικῶν μας θ' ἀναφέρωμεν ὀλίγα δι' ὅσα ἔχουν λεχθῆ περὶ τῶν δηλητηριάσεων αὐτῶν ἀλλαχοῦ. Ὁ Moussu γράφει: "Ὅταν δίδεται ἀναμειγμένη μὲ φυτὰ βοτανίσματος προκαλεῖ δυσπεψίαν, διάρροϊαν, αἱμορραγίαν κύστεως καὶ ἐντέρων καὶ γρήγορον θάνατον. Μία δόσις 12 - 20 χιλιογρ. εἰς τὸ 24ωρον προκαλεῖ τὸν θάνατον ἀγελάδος μέσου βάρους ἐντὸς τεσσάρων ἢ πέντε ἡμερῶν. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας παρουσιάζεται ἐλάττωσις τῆς ὀρέξεως, ἐλαφροὶ κωλικοί, τανυσμοὶ καὶ ὡς ἐπιπλοκὴ δυσκοιλιότης. Τὰ οὖρα ἀρχικῶς πρασινωποῦ χρώματος ἐκτεθειμένα εἰς τὸν ἀέρα λαμβάνουν τὴν χροιάν τοῦ οἴνου. Εἰς τὴν νεκροψίαν παρατηροῦνται ἀλλοιώσεις γαστροεντερικαὶ καὶ νεφρίτιδος. Ἡ περιγραφὴ τοῦ *Lesbouries* ὁμοιάζει μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσαν: Παρατιθεμένη ὡς τροφή μὲ τὰ φυτὰ βοτανίσματος ἡ *Mercurialis Annuia* προκαλεῖ ἀνορεξίαν, κωλικούς, δυσπεψίαν, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ συχνάκις διάρροια. Σημειοῦνται καὶ συμπτώματα νεφρίτιδος. Τὰ οὖρα εἶναι πρασινωπὰ καὶ ἐνίοτε αἱμορραγικὰ (αἱμορραγία κύστεως). Ὁ θάνατος εἶναι ταχύς.

Εἰς ἐκτενῆ διατριβὴν περὶ δηλητηριάσεων ἐκ φυτῶν τελευταίως δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ εἰδικὸν τεῦχος *Πον τῶν Journées Vétérinaires* τοῦ *Recueil de Medecine Veterinaire de l'École d'Alfort* ὁ Rodin γράφει τὰ ἑξῆς: Ἡ *Mercurialis Annuia* ἤτις φύεται τόσον ἀφθόνως εἰς τοὺς κήπους, εἰς ἐκχερσωμένα ἐδάφη, εἰς λειμῶνας σπαρέντας προσφάτως διὰ μηδικῆς δὲν προτιμᾶται ὑπὸ τῶν κτηνῶν ἴσως διὰ τὴν κακὴν ὄσμην. Διὰ τὸ εἶναι ἡ δηλητηρίασις θανατηφόρος χρειάζονται 15 - 20 χιλ. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι εὐνόητον, ὅτι τὰ σοβαρὰ ἀτυχήματα εἶναι σπάνια. Ἐχουν ὅμως παρατηρηθῆ δηλητηριάσεις, ὅταν τὸ φυτὸν δίδεται μαζὺ μὲ ἄλλα φυτὰ βοτανίσματος ἢ ὅταν τὸ ξηρὸ χόρτο περιέχει εἰς μεγάλην ἀναλογίαν ταύτην. Τὰ κυριώτερα συμπτώματα εἶναι οἱ κωλικοὶ καὶ ἡ διάρροια. Μόνον εἰς θανατηφόρα περιστατικὰ κατὰ τὸ τέλος παρουσιάζεται αἱματουρία νεφρικῆς προελεύσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηροῦμεν ὅτι ὁ Rodin οὐδὲν νεώτερον τῶν προηγουμένων ἀναφέρει σχετικῶς.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν περιστατικῶν μας: Παρουσιάσθησαν εἰς δύο περιοχὰς τῆς περιφέρειας Συκιάς, ἀμφοτέρως πεδινὰς καὶ μὲ χαμηλὸν ὑψόμετρον ἀπεχούσας μεταξύ των περίπου 20 χιλίόμετρα. 1) Εἰς περιοχὴν Τερώνης, ὑψόμετρον 80 μέτρων. 2) Εἰς περιοχὴν

Μετόχι ὑψόμετρον 100 μέτρων. Ἐνεφανίσθησαν κρούσματα εἰς βοοειδῆ διαφορῶν ἰδιοκτητῶν, εἰς αἶγας καὶ εἰς ἓνα ἵππον.

I. *Εἰς τοποθεσίαν Τερῶνης*. Παρουσιάσθησαν εἰς βοοειδῆ καὶ εἰς αἶγας.

α) *Εἰς βοοειδῆ*. 1) Ἰδιοκότης Τ.Σ. (ὑπ' αὐτοῦ ἐκλήθημεν ἀρχικῶς πρὸς ἐξέτασιν ἐμφανισθείσης δῆθεν ἐπιζωοτίας ἀποδειχθείσης ἐκ τῶν ὑστέρων μὴ ὑπαρχούσης). Κάτοχος 13 βοοειδῶν ἐκ τῶν ὁποίων μόνον τέσσαρα προσεβλήθησαν. Τὰ δύο πρῶτα τὴν 25ην Δεκεμβρίου 1951 βαρέας μορφῆς ἔθανον ἐντὸς 24ώρου. Παρουσιασθέντα εἰς αὐτὰ συμπτώματα τὰ ἑξῆς: Ἄνορεξία, γενικὴ κατάπτωσης, τανυσμοί, συγχουρία καὶ αἰμοσφαιρινουρία, ἱκτερος, ἀταξία, κατάκλισις καὶ θάνατος. Εἰς τὴν διενεργηθεῖσαν νεκροψίαν παρατηρήθησαν τὰ κάτωθι: Σπλῆν ἑλαφρῶς διωγκωμένος, παρεγχυματώδης ἀλλοίωσις τοῦ ἥπατος καὶ τῶν νεφρῶν, ἱκτερικὴ χροιά τῶν ἰστών, οὖρα ἐρυθρὰ ἐντὸς τῆς κύστεως. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν ἐσημειώθησαν ἄλλα δύο κρούσματα ἑλαφρᾶς μορφῆς παρουσιάσαντα συμπτώματα ἑλαφρᾶς ἀνορεξίας καὶ αἰμοσφαιρινουρίας μόνον. Ἡ ἴασις ἐσημειώθη ἐντὸς δύο ἡμερῶν. Ἄπαντα τὰ προσβληθέντα ὑπῆρξαν ἀπύρετα. Ἄξιοσημειώτων εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι τὰ ὡς ἄνω κτήνη ἀπετέλουν μίαν οἰκογένειαν. Μητέρα, θυγατέρα καὶ δύο μόσχους αὐτῶν, οἵτινες ἔβοσκον μαζύ. Οὕτως ἐξηγεῖται ἡ παρουσίαις τῆς δηλητηριάσεως εἰς αὐτὰ μόνον. Τὰ μικρᾶς ἡλικίας, εἰς ταῦρος ἑνὸς ἔτους καὶ μία δάμαλις ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔθανον.

2) Ἰδιοκότης Γ. Κ. κάτοχος ἑννέα βοοειδῶν ἐκ τῶν ὁποίων προσεβλήθησαν δύο. Τὸ πρῶτον τὴν 25-12-51, τὸ δεύτερον μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν. Τὸ πρῶτον, τὸ μικρότερον, ἡλικίας δύο ἐτῶν παρουσίασεν τὴν βαρύτεραν μορφὴν. Ἄνορεξίαν, τανυσμούς, αἰμοσφαιρινουρίαν μὲ οὖρα βαθέως ἐρυθρά, ἱκτερον. Ἰάθη τὴν τρίτην ἡμέραν. Τὸ δεύτερον, ἕξ ἐτῶν, παρουσίασεν μόνον ἑλαφρὰν αἰμοσφαιρινουρίαν κατὰ τὴν διάρκειαν δύο ἡμερῶν. Ἀμφότερα ἦσαν ἀπύρετα.

3) Ἰδιοκότης Μ. Κ. Κάτοχος μᾶς ἀγελάδος ἑννέα ἐτῶν, ἥτις παρουσίασεν ἀπὸ τῆς 24-1-51 ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας αἰμοσφαιρινουρίαν. Κατ' ἃ δὲ τὴν πρῶτην ἡμέραν ἐπιπλέον ἑλαφρὰν ἀνορεξίαν καὶ τανυσμούς. Ὑπῆρξεν τελείως ἀπύρετος.

β) *Εἰς αἶγας*: Ἰδιοκότης Β. Δ. Κάτοχος ποιμνίου 325 αἰγῶν, ἐκ τῶν ὁποίων διακόσαι γαλακτοφόροι (κοινῶς γαλάρια). Ἐνεφανίσθησαν αἱ δηλητηριάσεις μόνον εἰς τὰ τελευταῖα. Ἐξηγοῦμεν τὸ φαινόμενον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ γαλακτοφόροι αἶγες ἕξ ἐνστίκτου προτιμοῦν τὸ γλωρὸν χόρτον. Κατὰ συνέπειαν αὐτὰ περισσότερον ἔβοσκον ἐκ τοῦ δηλητηριώδους φυτοῦ. Τὰ κρούσματα ὑπῆρξαν ὅλα θανατηφόρα, ἤρχισαν ἀπὸ τῆς 25-1-52. Τὰ προσβληθέντα κατὰ τὸ ἀπόγευμα ἤτοι χορτασμένα ἀπὸ τὴν

όλοήμερον βοσκὴν ἔμεινα ὀπίσω, μακρὰν τοῦ ποιμνίου συμμαζεμένα μὲ τρίχωμα ἀνασχωμένο καὶ θαμπὸ καὶ παρουσίαζον συχνοῦριαν καὶ αἰμοσφαιρινουρίαν. Κατὰ τὴν νύκτα ἔθανον. Αἱ ἀπώλειαι ὑπῆρξαν κατὰ μέσον ὄρον ἕνα ἕως δύο ἡμερησίως. Ἐθανον συνολικῶς 17 κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ἑβδομάδος. Εἰς δύο εἰς ἃ διενήργησα νεκροψίαν παρετήρησα τὸ ἀκόλουθα : Σπλήνα ἐλαφρῶς διωγκωμένον, χοληδόχον κύστιν διογκωμένην, ἰκτερικὴν χοιρῶν τοῦ λίπους. Ἐντὸς τῆς κύστεως οὖρα περιέχοντα ἀφθόνως αἰμοσφαιρίνην.

II. *Εἰς τοποθεσίαν Μετόχι*. Παρουσιάσθησαν εἰς βοοειδῆ καὶ εἰς ἕνα ἵππον.

α) Εἰς β ο ο ε ι δ ἦ. 1) Ἰδιοκτῆτης Β.Α., κάτοχος δέκα βοοειδῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἠσθένησαν ἕξ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν. Τὸ πρῶτον κροῦσμα παρουσιάσθη τὴν 29-1-52, τὸ δεύτερον τὴν ἐπομένην. Τὰ ἄλλα τέσσαρα ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν τῶν δύο πρώτων. Διάρκεια ἀσθενείας εἰς ἅπαντα τρεῖς ἕως τέσσαρες ἡμέραι. Παρουσιασθέντα συμπτώματα κυρίως αἰμοσφαιρινουρία μετὰ συχνοῦρίας, ἐλαφρῶς ἰκτερικῆς χοιρῶς τῶν βλεννογόνων μὲ μειωμένην τὴν ἔντασιν εἰς τὰ τέσσαρα τελευταῖα. Ἐπιπλέον δὲ εἰς τὰ πρῶτα ἐλαφρὰ ἀνορεξία καὶ ἐλαφροὶ κωλικοί. Πυρετὸς δὲν παρουσιάσθη. Ἄπαντα τὰ προσβληθέντα ὑπῆρξαν ἄνω τῶν πέντε ἐτῶν.

2) Ἰδιοκτῆτης Π.Χ. Κάτοχος δύο ἀγελάων, αἱ ὁποῖαι ἀμφοτέραι προσεβλήθησαν. Ἡ μία 7 ἐτῶν τὴν 8-2-52, ἡ ἄλλη 8 ἐτῶν τὴν 19-2-52. Παρουσιασθέντα συμπτώματα : Μόνον ἐλαφρὰ αἰμοσφαιρινουρία μετὰ συχνοῦρίας. Πυρετὸς δὲν παρουσιάσθη.

α) Εἰς ἵ π π ο ν. Εἰς τὴν ἄνω περιοχὴν δηλητηριάσεις παρουσιάσθη ἐπίσης εἰς φορβάδα τοῦ ἀναφερομένου πρώτου ἰδιοκτῆτου συγχρόνως μὲ τὰ βοοειδῆ μὲ συμπτώματα αἰμοσφαιρινουρίας, συχνοῦρίας καὶ ἐλαφρῶν κωλικῶν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νεφρικῆς προελεύσεως. Πυρετὸς δὲν παρουσιάσθη, Ἡ διάρκεια τῆς ἀσθενείας 24 ὥρες. Μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος τὸ κτήνος οὐδὲν παρουσίασεν.

Πρὶν ἐκθέσω τὰ συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ἐξάγω ἐκ τῶν ὡς ἄνω περιγραφῶν θέλω νὰ τονίσω, ὅτι ἐπέισθην ἀπολύτως ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δηλητηριάσεως ἐκ *Mercurialis Annua*. Τοῦτο ἐξάγεται μετὰ βεβαιότητος ἐκ τῶν κάτωθι στοιχείων : 1) Παρουσιάσθησαν ἀποκλειστικῶς εἰς περιοχὰς ἔνθα ἐφύετο ἀφθόνως ἡ *Mercurialis Annua*. 2) Σχεδὸν συγχρόνως εἰς δύο περιοχὰς ἀπομεμακρυσμένας ἀλλήλων διὰ πολλῶν χιλιομέτρων, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῇ μετάδοσίς τις. 3) Τὰ προσβληθέντα κτήνη δὲν παρουσίασαν κατὰ κανόνα πυρετὸν ἀποκλειομένου οὕτω μολυσματικοῦ αἰτίου. 4) Ἡ ἴσσις ἐπῆλθεν εἰς ἅπαντα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπεμβάσεως. 5) Καὶ τὸ σπουδαιότερον ἡ ἀλλαγὴ τῆς τροφῆς διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῶν περιοχῶν, ὡς συνέστησα, συνετέλεσεν εἰς τὴν ἄμεσον παῦσιν ἐμφανίσεως νέων κρουσμάτων.

Τίθεται ὁμως τὸ ἐρώτημα ; Ἐφ' ὅσον ἡ Mercurialis Annuæ φύεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος διατὶ δὲν ἀναφέρονται συχναὶ δηλητηριάσεις καὶ συγκεκριμένως εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Συκιάς, ὅπου παρουσιάσθησαν τὰ περιστατικά μας ; Τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τὰ ἐπέλθῃ θάνατος πρέπει νὰ ληφθοῦν μεγάλαι ποσότητες ἐκ τοῦ φυτοῦ. Ἐκτὸς τούτου λόγῳ τοῦ τρόπου τῆς κτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἥτις ὑφίσταται εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιφέρειαν ἢ παρακολούθησις τῶν κτηνῶν εἶναι ἔλλειψις. Τὰ περιγραφόμενα περιστατικά ἀνεφέρθησαν ἀπὸ τοὺς θανάτους καὶ ἐντεῦθεν λόγῳ τῆς ἀναστατώσεως τῶν χωρικῶν. Τέλος ἐκ τῆς ἀφθόνου βλαστίσεως τοῦ φυτοῦ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο λόγῳ τοῦ παρουσιασθέντος ἡπίου χειμῶνος εἰς τὴν περιοχὴν.

Ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν κρουσμάτων ἔπονται τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα : Δηλητηριάσεις ἐκ Mercurialis Annuæ, ὡς μᾶς εἶναι γνωστόν, ἀναφέρονται μόνον εἰς βοοειδῆ. Εἰς τὴν περίπτωσίν μας ὁμως παρουσιάσθησαν ἐπὶ πλέον εἰς αἴγας καὶ εἰς μίαν φορβάδα. Συνεπῶς δὲν εἶναι μόνον τὰ βοοειδῆ, τὰ ὅποια προσβάλλονται.

Εἰς τὰ βοοειδῆ παρουσιάσθησαν θάνατοι μόνον εἰς δύο μόσχους κίτω τῶν δύο ἔτων δηλοδῆ εἰς τὰ μικρᾶς ἡλικίας, ἐνῶ ἅπασαι αἱ αἴγες ἔθανον. Εἰς τί ὀφείλεται τοῦτο ; Μίπως εἰς τὴν ἀναλογίαν μεταξὺ βίβρους τοῦ κτήνους καὶ μεγέθους στομάχου ; Ὡς εἶναι γνωστόν αὕτη εἶναι μικροτέρα εἰς τὰ μικρᾶς ἡλικίας κτήνη. Ἐπὶ πλέον εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος μὲ τὸ μέγεθος τοῦ εἴδους τοῦ κτήνους, ὅσον ἀφορᾷ τὰ μηρυκαστικά. Ἄπασαι αἱ αἴγες παρουσιάζουσαι μικροτέραν τὴν ἀναλογίαν αὐτὴν ἔθανον.

Ἄρα ὅσο μεγαλύτερον εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ στομάχου ἐν σχέσει μὲ τὸ βῆρος τόση μεγαλυτέρα ποσότης δηλητηρίου ἀπορροφᾶται ὑπὸ τοῦ ὄργανισμοῦ. Ἐνῶ πολλοὶ συγγραφεῖς, ὡς ἄνω ἀνεφέραμεν, ὁμιλοῦν περὶ αἱματοουρίας οὐδέποτε παρετήρησα ταύτην. Πάντοτε ἐπρόκειτο περὶ αἰμοσφαιρινουρίας. Τοῦτο ἦτο τὸ σύμπτωμα, τὸ ὅποιον ἦτο πάντοτε κοινὸν εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις μας καὶ ἐνίστε μάλιστα μοναδικὸν σύμπτωμα. Ὡς ἐκ τούτου συμπεραίνω ὅτι, εἶναι καὶ τὸ κυριώτερον. Ὁμοίως σχετικῶς ἀναφέρουν οἱ Hytyra Marek καὶ Manniger : « Αἱμοσφαιρινουρίαν ἔχουν προκαλέσει καὶ μερικὰ φυτὰ ὡς ἡ Mercurialis Annuæ ». Αὕτη κατὰ συνέπειαν περιέχει οὐσίαν, ἥτις προκαλεῖ μὲ τὴν διάλυσιν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων μίαν ἐσωτοξικὴν αἱμοσφαιριναιμίαν ἀκολουθουμένην ὑπὸ αἱμοσφαιρινουρίας.

Ἐν κατακλείδι ἐπιθυμῶ νὰ παρατηρήσω, ὅτι πολὺ ὀλίγον ἢ καθόλου ἔχουν μελετηθῆ παρ' ἡμῖν αἱ δηλητηριάσεις αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς αὐτοφυοῦς βλαστίσεως. Ἐνῶ περισσότερα ἔπρεπε νὰ ἔχουν γίνει πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν. Πολλάκις ὅλοι μας ἐκλήθημεν διὰ περιστατικὰ δηλητηριάσεων κτηνῶν καὶ ἐτέθη ὑφ' ἡμῶν ἢ διαγνώσις ἢ γενικὴ «δηλητηριάσις» χωρὶς νὰ

ἐρευνήσωμεν τὸ εἶδος αὐτῆς καὶ νὰ καθορίσωμεν μὲ ἀκριβείαν τὸ αἷτιον. Εἰς ἡμᾶς μόνον τοὺς κτηνιάτρους ἐναπόκειται τὸ καθῆκον τῆς συστηματικῆς μελέτης τῶν δηλητηριάσεων αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Ἡ μελέτη αὕτη θὰ ἦτο εὐκολωτέρα, ἐὰν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν συνεκέντρωνε στοιχεῖα σχετικὰ ἐκ τῆς περιφερείας του. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ μᾶς βοηθήσῃ πολὺ ἡ στενὴ ἐπαφή μας μὲ τοὺς κτηνοτρόφους τῆς περιφερείας μας, οἱ ὅποιοι εἶναι καλὰ κατατοπισμένοι σχετικῶς μὲ τὰ φυτὰ, τὰ ὁποῖα φύονται εἰς τὰ ἐδάφη των. Αὐτοὶ γνωρίζουν σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὸ ἕδαφός των, τὸ κάθε φυτὸν τῆς αὐτοφυοῦς βλαστήσεως, τὸν βιολογικὸν κύκλον του καὶ τὰς ιδιότητάς του.

Τὴν πεῖραν αὐτὴν τῶν κτηνοτρόφων μας πρέπει ἡμεῖς νὰ τὴν ἀξιοποιήσωμεν πλήρως διὰ συστηματικωτέρας μελέτης.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Μηλιαράκης : Βοτανική.
- 2) Διαπούλη : Ἑλληνικὴ Χλωρίς.
- 3) Moussu : Traité des maladies du gros bétail.
- 4) Lesbouries : Traité de Médecine des animaux domestiques.
- 5) Hystyra Marek et Manniger : Pathologia spéciale et therapia degli animali domestici.
- 6) Rodin : Les intoxications végétales. Recueil de Médecine Veterinaire d'Alfort No 11 de 1951.
- 7) G. Hegi : Illustriente Flora von Mitteleuropa.

R É S U M É

Intoxication du bétail due à la Mercurialis Annua

Par

I. Menassé

Vétérinaire départemental de la Calcidique

Le vétérinaire départemental de la Calcidique, après avoir cité ce que divers auteurs écrivent sur les intoxications d'origine végétale, dues à la Mercurialis annua chez les bovins, décrit des cas d'intoxication provoqués par cette même plante, cas qu'il a eu l'occasion de suivre de près chez 15 bovins, 17 caprins et un cheval, dans la région de Sykia du département où il exerce.

Qu'il s'agissait sûrement d'intoxication par M.A. les faits suivants le démontrent: 1) Ces cas se sont présentés dans deux endroits différents du dit département où croissait abondamment la M. A et

qui se trouvaient à une grande distance l'un de l'autre. 2) Les animaux atteints n'ont pas présentés de la température. 3) La guérison de ceux qui n'ont pas succombé est survenue sans aucune intervention thérapeutique, et enfin 4) après le changement de pâturage de nouveaux cas ne se sont plus présentés.

De la description de ces cas il résulte que la M. A. ne provoque pas d'intoxication seulement chez les bovins, mais aussi chez les caprins et les équidés. Que la gravité des symptômes présentés dépend de la relation qui existe entre le poids de l'animal et la capacité de l'estomac. Cela est démontré par le fait que les symptômes étaient plus graves chez les jeunes bovins, chez lesquels cette relation est plus petite, comme le prouve la mort de deux veaux les seuls âgés de moins de deux ans et que les caprins chez lesquels cette même relation est petite sont tous morts. Que la M.A. par la destruction des globules rouges provoque une hémoglobinémie, puisque l'hémoglobinurie consécutive à celle-ci était le seul symptôme présent dans tous les cas.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ

**ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΩ ΓΝΑΘΟΥ ΔΙ' ΟΣΤΕΟΡΡΑΦΗΣ**

Υ π δ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Ἀχικτηνιάτρου

Διευθυντοῦ 972 Νοσοκομείου Κτηνῶν

Τὴν 1-4-52 εἰσῆχθη εἰς τὸ 972 Ν. Κ. ὁ ὑπ' ἀριθ. μητρώου 17029 ἡμίονος τοῦ 505 Τ.Π. ἡλικίας 13 ἐτῶν, φέρων ἀνοικτὸν συντριπτικὸν κάταγμα τῆς ἀριστερᾶς κάτω γνάθου κείμενον ἀκριβῶς ἔμπροσθεν τοῦ 1ου προγομφίου, προκληθὲν ἐκ λακτίσματος.

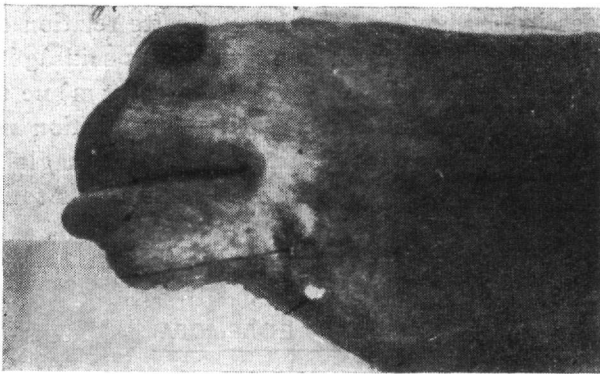
Ἐπὶ τῆς κάτω παρυφῆς τῆς ἀριστερᾶς παρειᾶς, ἥτις χωρίζει αὐτήν ἐκ τῆς ὑπογναθίου κοιλότητος, ἔφερε συριγγῶδες τραῦμα μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἔσω διαμέτρον 2 ἐκμ. περίπου ἐνδιαφέρον τὸ δέρμα, τὸν ὑποδόριον συνδετικὸν ἰστόν, τοὺς μῦς καὶ τὸ ἀντίστοιχον ὄστυον.

Διὰ τοῦ ἀναμνηστικοῦ ἐγνώσθη εἰς ἡμᾶς ὅτι ἐκ τοῦ προκληθέντος τραύματος καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ἡμίονου πρὸς νοσηλεῖαν, ἐξήχθησαν

δύο παρασχίδες, τρίτη δὲ εὐμεγέθης ὑπῆρχεν ἐν τῷ βάθει τοῦ τραύματος. Ἡ ὅλη χώρα εὐρισκομένη ὀπισθεν τοῦ κατάγματος ἐκινεῖτο ἀκανονίστως παρουσιάζουσα χαρακτηριστικὸν τριγμὸν.

Τὴν ἐπομένην προέβημεν εἰς τὴν νάρκωσιν τοῦ ἡμιόνου διὰ pentothal ἐν στάσει καὶ ἀφοῦ ἐπετεύχθη αὕτη εἰς τὸ ἐπιθυμητὸν σημεῖον ἐγένετο ἡ κατάρριψίς του, ἐπὶ τῆς χειρουργικῆς κλίνης συνεχισθείσης τῆς ναρκώσεως μέχρι χαλαρώσεως τῶν μυῶν.

Εἶτα ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου χώρας τοῦ κατάγματος ἐνηργήθη τομὴ ἐγ-

Εἰκ. 1.

καρσία μήκους 4 ἐκ. μ. μέχρι τοῦ ὀστοῦ, ἐκατέρωθεν τῆς τομῆς ταύτης ἐγένοντο δύο ἕτεροι κάθετοι τομαὶ πλάτους 3 ἐκατ. καὶ ἀπεκολλήθη τὸ δέρμα μετὰ τοῦ γεινιαζόντος συνδετικοῦ ἰστοῦ καὶ τῶν μυῶν, ἀποκολληθέντος σὺν ταύτῃ καὶ τοῦ περιοστέου. Διὰ τῆς ἀνωτέρω τομῆς ἐξήχθη τριγωνικὴ παρασχίς καὶ ἐκαθαρίσθησαν τὰ χεῖλη τοῦ κατάγματος.

Διὰ τοῦ ὀστέο-τρομπάνου ἐγένοντο τέσσαρες ὀπαι ἐκατέρωθεν, ἦτοι ἀνὰ δύο ἕναντι ἀλλήλων.

Διὰ τῶν κατασκευασθεισῶν ὀπῶν διεπεραιώθη ἀναδιπλωθὲν συρμάτινον νῆμα, ἐν πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐν πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐπετεύχθη ἡ συρραφὴ τοῦ θραυσθέντος ὀστοῦ διὰ τῆς συστροφῆς ἐκάστης μεταλλικῆς ραφῆς περὶ αὐτήν.

Οὕτω τὰ ἄκρα τοῦ θραυσθέντος ὀστοῦ ἠνώθησαν στερεῶς καὶ ἐπετεύχθη ὅσον τὸ δυνατόν ἡ σχετικὴ ἀκίνησις.

Τὸ ἐλεύθερον μέρος τῶν μεταλλικῶν νημάτων ἐξήχθη πρὸς τὰ κάτω διὰ τοῦ προκληθέντος ἐκ τῆς κακώσεως τραύματος.

Τὸ χειρουργικὸν τραῦμα ἐκλείσθη διὰ τῆς συνήθους ραφῆς, καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν ἐπὶ τόπου 300.000 μον. πενικιλίνης διὰ τὴν ἀπολύμανσιν αὐτοῦ.

Ἡ ὅλη χώρα τοῦ κατάγματος ἐπεδέθη διὰ πιεστικοῦ ἐπιδέσμου κυκλικῶς γύρωθεν τῶν παρεῶν καὶ τῆς ρινὸς ἵνα περιορισθῶσιν αἱ κινήσεις τῶν σιαγόνων καὶ μὴ προκληθῇ χαλάρωσις τῆς μεταλλικῆς ραφῆς.

Ἡ διατροφή τοῦ ἡμίονου ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ἐγένετο τεχνητῶς διὰ

Εἰκ. 2.

τοῦ καθετήρος ρινὸς καὶ τῆς χειρουργικῆς ἀντλίας. Ὁ ἡμίονος ἐλάμβανε δις τῆς ἡμέρας τὸ κατωτέρω θρεπτικὸν μίγμα. Ἀλευρον σίτου 300 γραμ. πίτυρον 100 γραμ. ὕδωρ 5 λίτρα.

Τὸ μίγμα τοῦτο βράζεται ἐπὶ 20 λεπτά, ἀφίεται νὰ κρυώσῃ καὶ προστίθεται 1 κυτίον γάλα ἐβαπορὸ καὶ 200 γραμμάρια μελάσσα.

Ἀπὸ τῆς 10ης ἡμέρας ἐχορηγεῖτο τὸ ἀνωτέρω μίγμα ἅπαξ τῆς ἡμέρας ἐπιτραπέσις τῆς λήψεως ὀλίγης χλωρᾶς νομῆς, χωρὶς νὰ ἀφαιρεθῇ ὁ ἐπιδέσμος.

Ἀπὸ τῆς 20ης ἡμέρας ἐπετράπη ἵνα ὁ ἡμίονος ἐξέρχεται εἰς τὸν ἐγγὺς τοῦ Νοσοκομείου λειμῶνα πρὸς βοσκὴν ἐνῶ συγχρόνως τοῦ ἐχορηγεῖτο διὰ τοῦ καθετήρος τὸ ἀνωτέρω θρεπτικὸν μίγμα ἅπαξ τῆς ἡμέρας.

Τοπικῶς τὸ τραῦμα ἐνοσηλεύθη κατὰ τὰ κεκανονισμένα μὴ παρουσιάσαν ἐπιπλοκὴν τινά.

Ἀπὸ δὲ τῆς 15ης ἡμέρας ἀφέθη τοῦτο ἀκάλυπτον ἀφαιρεθέντος καὶ τοῦ ἐπιδέσμου.

Ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας ἡ κάθαρσις τῶν χειλέων τοῦ τραύματος ἐγένετο διὰ βενζίνης καὶ εἶτα ἐπηκολούθει ἐπίπασις διὰ κόνεως σουλφανιλαμίδης.

Μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς μηνὸς ἀφ' ἧς ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα ἡ κατάσταση τοῦ ἀσθενοῦς ἐπέτρεψε τὴν λήψιν κανονικῆς μερίδος νομῆς.

Εἰς τὴν προσηρητημένην φωτογραφίαν (Εἰκ. 1) γενομένην μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἐγχειρήσεως ἐμφαίνεται ἡ ἔξοδος τῶν συρριματίνων ραφῶν ὡς καὶ τὸ σχεδὸν ἐπουλωθὲν ἐγχειρητικὸν τραῦμα. Ἡ σημειουμένη παραμόρφωσις λόγῳ τῆς ὑπερπλασίας τοῦ πόρου τυγχάνει ἀσήμαντος ἐπιτευχθείσης τῆς συνοστεώσεως τοῦ κατάγματος.

Τὴν 9-5-52 ἐξάγεται ἡ μεταλλικὴ ραφή ἐφ' ὅσον κρίνεται ὅτι ἐπετέλεσε τὸ ἔργον τῆς, συνεχισθείσης τῆς περιποιήσεως τοῦ τραύματος μέχρι τῆς 20-5-52 ὁπότε ὁ ἡμίονος ἐξέρχεται ἰαθεῖς.

Ἐν τῇ δευτέρῳ φωτογραφίᾳ ἐμφαίνεται ἡ συντελεσθεῖσα ἀποκατάστασις τῆς κακώσεως.

Ἡ σύνθεσις τοῦ χορηγηθέντος θρεπτικοῦ μίγματος ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου «Σημειώσεις κτηνιατρικῆς ἐγχειρητικῆς» ὑπὸ τοῦ Ε. R. Frank Καθηγητοῦ τῆς χειρουργικῆς τοῦ Kansas State College, τροποποιηθεῖσα κατὰ τι.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΠΑΘΟΓΟΝΙΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Ἰ π ὀ

ΕΜΜ. Α. ΜΑΤΘΑΙΑΚΗ

Ἀρχικτηνιάτρου

Κατὰ τὰς κλασικὰς παθογονικὰς ἀντιλήψεις ἡ ἐγκατάστασις μιᾶς νόσου ἀκολουθεῖ πάντοτε τὰς γνωστὰς ὁδοὺς τῶν ἰστῶν καὶ τῶν χυμῶν τοῦ ὄργανισμοῦ. Τὰ δεδομένα ὁμῶς ταῦτα δὲν ἱκανοποιοῦν πάντοτε τοὺς ἐρευνητὰς εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς αἰτιοπαθογονίας πολλῶν νόσων.

Ἐργασίαι τινὲς δημοσιευθεῖσαι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔρχονται νὰ στηρίξουν μίαν νέαν ἄποψιν καθ' ἣν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν πολλῶν νόσων δὲν ἀκολουθεῖται πάντοτε τὸ κλασικὸν δρομολόγιον τῶν νοσογόνων αἰτίων ἀλλ' ὅτι χρησιμοποιοῦνται καὶ νέα ὁδοὶ ἄγνωστοι μέχρι νυνός.

Πρέπει ν' ἀνατρέξῃ τις εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Γάλλου ἐρευνητοῦ J. Reilly ἐπὶ τοῦ ρόλου τοῦ νευροφυτικῆς συστήματος εἰς τὴν γένεσιν τῶν ἀλλοιώσεων τῶν ἐντέρων κατὰ τὸν τυφοειδῆ πυρετόν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ προσαρμοσθῇ καλύτερον πρὸς τὰς νέας ἀπόψεις. Πρόκειται περὶ ἐργασιῶν γνωστῶν ὑπὸ τὸν τίτλον: «Σύνδρομον τοῦ ἐρεθισμοῦ ἢ Σύνδρομον τοῦ Reilly».

Μελετῶν τὸ θέμα τοῦτο ὁ Reilly ἔκαμε περιέργους παρατηρήσεις ὅτι ἀπλῆ ἐναπόθεσις μιᾶς σταγόνης τυφικῆς τοξίνης εἰς τὰ σπλαγχνικά νεῦρα ἤρκει ν° ἀναπαραχθοῦν ἐντὸς ἐλαχίστων ὥρων αἱ συμφορητικά, αἱ διάχυτοι ἢ στικταὶ αἱμορραγίαι τῶν ἐντέρων καὶ γενικῶς αἱ γνωσταὶ ἀλλοιώσεις τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ. Τὰς ἀλλοιώσεις ταύτας ἀναπαρήγαγε καὶ μὲ ἄλλας τοξίνας, μὲ χημικὰ δηλητήρια, μὲ φυσικὰ (ἠλεκτρισμός) καὶ τραυματικά μέσα (περίδεις διὰ λινῆς κλωστῆς) ἐπενεργῶν ὄχι μόνον εἰς τὰ σπλαγχνικά νεῦρα ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ ἀπομεμακρυσμένα ἀπὸ τὸ μέρος τῶν ἀλλοιώσεων τμήματα τοῦ νευροφυτικού συστήματος (αὐχενική μοῖρα τοῦ συμπαθητικοῦ κ.λ.π.).

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ νευροφυτικοῦ (Ν.Φ.) εἰς τὴν γαστρεντερικὴν παθολογίαν ἦτο γνωστὴ (εἶναι γνωσταὶ π.χ. αἱ κοιλιακαὶ νευρώσεις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν κωλικῶν, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ παρασυμπαθητικομμητικοῦ, ἰδίως εἰς τὰ μόνοπλα) ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ θεραπεία τῶν ἐκ τούτων λειτουργικῶν ἀνωμαλιῶν, οὐδεὶς ὅμως ἐφαντάζετο τοιαύτην ἔκτασιν παθογονικῆς συμμετοχῆς του.

Ἀπεδείχθη τοιουτοτρόπως ὅτι σπουδαῖα κλινικὰ συμπτώματα καὶ κυκλοφορικὰ ἀνωμαλίας τοῦ πεπτικοῦ συστήματος δὲν ὀφείλονται ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιτόπιον δρᾶσιν τῶν νοσογόνων αἰτίων, ἀλλ' ὅτι ταῦτα δύνανται νὰ ἐξασκήσουν τὴν νοσηρὰν των ἐπίδρασιν καὶ ἐξ ἀποστάσεως, διὰ τοῦ νευροφυτικοῦ συστήματος.

Ἐτέθη κατόπιν τὸ ἐρώτημα κατὰ πόσον τὸ Ν.Φ. συμμετέχει καὶ εἰς τὰς ἐκδηλώσεις ὑπερευαισθησίας αἵτινες χαρακτηρίζουν τὴν ἀφυλαξίαν, τὴν ἀλλεργίαν καὶ τὰ φαινόμενα τοῦ Sanarelli καὶ τοῦ Schwartzman. Ταῦτα, ὀφειλόμενα εἰς κυκλοφορικὰς διαταραχὰς καὶ ἀλλοιώσεις τῶν τοιχωμάτων τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων, εἶχον ἀποδοθῆ εἰς διάφορα αἴτια : εἰς μισελλιακὰς θρομβώσεις τῶν τριχοειδῶν (Kopaczewski) εἰς ἐρεθισμὸν τῶν ἐνδοθηλίων τῶν τριχοειδῶν τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ ἰζημάτων (Lumiere), εἰς κολλοειδορρηξίαν (Widal) εἰς παραγωγὴν τοξικῆς τινὸς οὐσίας κατὰ τὴν σύγκρουσιν ἀντιγόνου-ἀντισωμάτων. Οὐδεμία τῶν ὑποθέσεων τούτων ἐλάμβανε ὑπ' ὄψιν τῆς ἐνδεχομένην συμμετοχῆν τοῦ νευροφυτικοῦ. Ὁρισμένα ὅμως δεδομένα, ὅπως εἶναι πρῶτον ἡ ἐξαφάνισις τοῦ ἀναφυλακτικοῦ Choc κατόπιν ἀναισθητοποιήσεως τῶν ἐνδοαγγειακῶν νευρικῶν ἀπολήξεων, δεύτερον ἡ προδιάθεσις εἰς Choc ἐν περιπτώσει παρασυμπαθητικοτονικῶν καταστάσεων καί, τέλος, αἱ ἐργασίαι τοῦ Reilly καὶ τῶν συνεργατῶν του, ἀπέδειξαν ὅτι τὰ φαινόμενα ταῦτα, τὰ τόσον ποικίλα, ὀφείλοντο εἰς τὸν ἐρεθισμὸν τοῦ νευροφυτικοῦ.

Βραδύτερον ἀπεκαλύφθη ὅτι ὁ ρόλος τοῦ νευροφυτικοῦ, ὡς σημαίνοντος παθογονικοῦ μέσου, δὲν περιορίζεται εἰς τὸ ἐνδοθηλίον τῶν τρι-

χοειδῶν τῶν τοιχωμάτων τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, ἀλλ' ὅτι ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς νεφροὺς.

Ἦτο ἥδη γνωστὴ ἡ ὀρθοστατικὴ λευκωματουρία ἣτις ἐξαφανίζεται διὰ τῆς νεφρονευροτομῆς, ὅπως ἐπίσης ἡ ὀρονεφρίτις· κατὰ τὴν διάρκειαν νευροφυτικῶν ἀνωμαλιῶν (κνίδωσις) καὶ ἡ ἀλλεργικὴ νεφρίτις. Ἐχρηιάζετο ὅμως ἡ παθογονικὴ ἀπόδειξις τῶν παθήσεων τούτων καὶ τοῦτο ἐπετεύχθη διὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Reilly : ἡ ἐνδοκαρδιακὴ ἔγχυσις τυφικῆς ἐνδοτοξίνης καὶ ἡ κατ' εὐθείαν ἐπὶ τοῦ νευροφυτικοῦ (σπλαγχνικὰ) ἐναπόθεσις σταγονιδίων ταύτης ἀναπαρήγον τὰς νεφρικὰς ἀλλοιώσεις μετὰ λευκωματουρίας καὶ αἱματουρίας. Ἡ χρῆσις τῆς χολερικής ἐνδοτοξίνης καὶ τῆς στρεπτοκοκκικῆς τοξίνης δίδει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων εἶναι ὅτι αἱ νεφροπάθειαι κατὰ τὴν διάρκειαν μολυσματικῶν καὶ μεταδοτικῶν νόσων, δὲν οφείλονται ὑποχρεωτικῶς, συμφῶνως πρὸς τὴν κλασικὴν ἄποψιν, εἰς τὴν ἀποβολὴν τῶν μικροβίων ἢ τῶν τοξινῶν τῶν διὰ τοῦ νεφροῦ. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐπαληθεύεται ἀπὸ τὰ γεγονότα : λευκωματουρία καὶ αἱματουρία εἰς τὸν κόνικλον κατόπιν ἐρεθισμοῦ γαγγλίου τοῦ τραχήλου, ἀναπαραγωγὴ τῶν αὐτῶν ἀλλοιώσεων διὰ τῆς ἐνέσεως εἰς τὴν μαλθακὴν ὑπερώαν κόνικλων, ἑτερολόγου ὄρου ἢ ἐναιωρήματος κόνεως ἱπεκακουάνης ἢ πυριτίου. Ἀλλὰ καὶ ἡ νεφρίτις ἀμυγδαλοφαρυγγικῆς προελεύσεως ὅτις ἀποδίδεται, χωρὶς ἀποδείξεις, εἰς ἀπεκκρίσεις διὰ τοῦ νεφροῦ τῶν μικροβίων ἢ τῶν τοξινῶν τῶν ἀποτελεῖ σπουδαῖον στοιχεῖον ἐπαληθεύσεως τῶν ἀπόψεων τοῦ Reilly. Ὁ παθογονικὸς οὗτος ἀντίκτυπος εἰς βάρος τοῦ νεφροῦ δὲν παρατηρεῖται πλέον ἐὰν ἐξουδετερωθῇ ἐκ τῶν προτέρων ἡ ἐπίδρασις τοῦ νευρικοῦ παράγοντος διὰ τῆς νεφρονευροτομῆς ἢ διὰ τῆς ἀναισθησίας τοῦ φαρυγγικοῦ βλεννογόνου.

Ἡ νευροφυτικὴ αὐτὴ ἐξήγησις τῶν φαρυγγικῶν νεφροπαθειῶν φαίνεται ὅτι ἰσχύει καὶ διὰ τὰς παρατηρουμένας συνεπεῖα ἐκτεταμένων μολύνσεων ὀργάνων πλουσίων εἰς νευροφυτικὰς ἀπολήξεις, ὅπως εἶναι τὸ δέγμα καὶ ἡ μήτρα.

Ἡ παρατηρουμένη κατόπιν ἐκτεταμένων ἐγκαυμάτων ἀνουρία ἀποδίδεται ἐπίσης εἰς ἀγγειοκινητικὰς ἀνωμαλίας νευροφυτικῆς προελεύσεως κατὰ τὰς ὁποίας παρατηρεῖται ἐν εἶδος ἐνδονεφρικοῦ κυκλοφορικοῦ βραχυκυκλώματος περιγραφέν ὑπὸ τοῦ Trueta. Ὁ ἐρευνητὴς οὗτος ἀπέδειξεν ὅτι τὸ ἄρδειον τοὺς νεφροὺς αἷμα δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ ἀποκλειστικῶς τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο κατωτέρω δρομολογιῶν : τὸ ἐν ὁδηγεῖ διὰ τῶν μαλπιγιανῶν σωματίων ὀλοκλήρου τῆς φλοιώδους οὐσίας, τὸ ἕτερον περιορίζεται εἰς τὴν μυελώδη καὶ τὴν παραμεθόριον πρὸς ταύτην φλοιώδη οὐσίαν, Τὸ δεύτερον τοῦτο δρομολόγιον, ὅπερ συνοδεύεται πάντοτε ἀπὸ ἀναιμίαν τοῦ φλοιώδους

στρώματος, προκαλείται είτε από νευρικόν έρεθισμόν, είτε από φαρμακευτικάς ουσίας, είτε από τοξίνας μικροβίων.

Ἡ ένδονεφρική αὐτή κυκλοφορική άνωμαλία δύναται νά γίνη άντιληπτή διὰ ένδοφλεβίου έγχύσεως έναιωρήματος σινικής μελάνης ήτις έμποτίζει τὸ μυελῶδες μόνον στρώμα. Ἡ φλοιώδης οὐσία μένει έλευθέρα έμποτισμοῦ (Lovell).

Αἱ νεφρίτιδες ὁμοίως λόγω δυσανεξίας τοῦ ὄργανισμοῦ αἱ παρατηροῦμεναι εἰς άτομα εἰς ἃ έχορηγήθησαν παρεντερικῶς λευκωματώδεις οὐσῖαι (έτερόλογοι ὀροί, έμβόλια) ἢ φάρμακα εἰς δόσεις άκινδύνους (άρσενικοῦχα, άλατα χρυσοῦ) περιελήφθησαν εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ συνδρόμου τοῦ Reilly. Πράγματι αἱ οὐσῖαι αὗται έπιδρῶσαι έπὶ τοῦ συμπαθητικοῦ (νεφρικόν πλέγμα, αὐχενική άλυσσος τοῦ συμπαθητικοῦ) άναπαράγουν τὰς νεφρικὰς άλλοιώσεις.

Ἡ ἴδια έξ άποστάσεως παθογονία εἶναι παραδεκτή σήμερον καὶ διὰ τὰς άλλεργικὰς νεφροπαθείας αίτινες παρουσιάζονται κατόπιν έγχύσεως άκινδύνων κατὰ τὰ άλλα δόσεων οὐσιῶν δι' ὧν τὰ ζῶα εἶχον προπαρασκευασθῆ (εὐαισθητοποιηθῆ): έτερόλογοι ὀροί, λεύκωμα ὠοῦ κλπ. Ἡ πρόληψις τῶν νεφροπαθειῶν τούτων διὰ τῆς νεφρονευροτομῆς άποκαλύπτει τὸν ρόλον τοῦ νευροφυτικοῦ καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον έλέγχεται ὁ ρόλος τοῦ νευροφυτικοῦ καὶ εἰς τὴν γένεσιν τῶν τοξικῶν νεφριτίδων, ὅπως εἶναι τοῦλάχιστον ἡ κανθαριδική ήτις παρατηρεῖται συχνότατα εἰς τὸν κύνα κατόπιν χρήσεως εκδορίων περιεχόντων κανθαρίδα.

Ὁ έρεθισμὸς τοῦ περιαρτηριακοῦ συμπαθητικοῦ πλέγματος τῆς νεφρικής άρτηρίας ἢ τοῦ νεφρο - άορτικοῦ γαγγλίου, διὰ τῆς έγχύσεως κολλοειδοῦς πυριτίου, προκαλεῖ ὑπερτονίαν τοῦ νεφρικοῦ νευροφυτικοῦ ήτις άπολήγει εἰς σκλήρυνσιν τοῦ φλοιώδους πρῶτον καὶ εἶτα τοῦ μυελώδους στρώματος λόγω τῆς εκ τοῦ έρεθισμοῦ παρατεταμένης συσπάσεως τῶν άγγείων καὶ τῆς συνεπαγομένης ταύτην άναιμίας.

Ἡ παρατεταμένη ἰσχαμία εκ τοῦ παρατεταμένου έρεθισμοῦ προκαλεῖ τὴν προοδευτικὴν καὶ μὴ έπανορθώσιμον άτροφίαν τοῦ νεφρικοῦ παρεγγύματος τοῦθ' ὅπερ δὲν παρατηρεῖται εἰς τὰς ὀξειας νεφριτίδας καθ' ὧς άλλοιοῦνται ἴστοι ἱκανοὶ πρὸς άναγέννησιν (έπιθήλια).

Τὰ δεδομένα ταῦτα έπιβεβαιώνουν τὴν κλινικὴν παρατήρησιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ προγνωστικόν τῶν ὀξειῶν νεφριτίδων μεθ' ἄσθενεσιν συμπτώματα εἶναι γενικῶς ὀλιγώτερον δυσμενές εκείνου τῶν νεφριτίδων ὑποξείας ἢ ἀπ' εὐθείας χρονίας μορφῆς ὑπόυλως καὶ άνευ ένοχλητικῶν εκδηλώσεων έξελισσομένων. Τὰ συμπαθητικολυτικά δίδουν πολὺ καλά άποτελέσματα ένταῦθα άρκεῖ νά χρησιμοποιηθοῦν εὐθύς έξ άρχῆς προτοῦ έγκατασταθοῦν αἱ εκ τῆς άναιμίας άτροφικαὶ άλλοιώσεις.

Αἱ διαπιστώσεις αὗται ἀνατρέπουν ἄρδην τὰς μέχρι τοῦδε γνώσεις μας ἐπὶ τῶν ἀλλοιώσεων τῶν ἰσθῶν, αἵτινες ἐθεωροῦντο ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιτοπίου δράσεως τῶν νοσογόνων αἰτίων, ἐνῶ σήμερον ἀποκαλύπτεται ὅτι αἱ ἀλλοιώσεις αὗται δύνανται νὰ παραχθοῦν ἐξ ἀποστάσεως ὡς συνέπεια τῆς δράσεως μιᾶς αἰτίας ἐπὶ τῶν κέντρων ἢ τῶν ὁδῶν τοῦ νευροφυτικού. Ἐν ἄλλαις λέξεσι πρῶτον ἐκδηλοῦνται αἱ λειτουργικαὶ ἀνωμαλίαι καὶ εἶτα ἔπονται αἱ ὀργανικαὶ παθήσεις. Τοῦτο ἔκαμε τὸν Leriche νὰ εἴπῃ ὅτι «ὑπάρχουν περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ λειτουργικὴ ἀνωμαλία γεννᾷ ἀφ' ἑαυτῆς τὴν ἱστολογικὴν ἀλλοίωσιν, ἣτις οὕτω ἔρχεται ἐνίοτε νὰ ἐπιμαρτυρήσῃ μόνον τὴν ὑπαρξίν τῆς πρώτης καὶ ὄχι νὰ τὴν προκαλέσῃ».

Τὸ γενικώτερον συμπέρασμα ἐκ τῶν ἐργασιῶν τούτων εἶναι, ὅτι αἱ ἀντιδράσεις τοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὰ ποικίλα νοσογόνα αἴτια δὲν παρουσιάζουν τίποτε τὸ εἰδικόν. Εἶτε τοξικῆς, εἶτε μολυσματικῆς, ἐνδοκρινοῦς, ἀλλεργικῆς, τραυματικῆς, φυσικῆς ἢ ψυχικῆς φύσεως καὶ ἂν εἶναι ταῦτα, ἡ ἀντίδρασις τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι πάντοτε κυκλοφορικῆς φύσεως: συμφορησις, πετέχειαι, αἰμορραγίαι, οἰδήματα.

Δὲν ἀποκλείεται λοιπόν, κατὰ τὸν Liegeois, εἰς τὸ λίαν προσεχὲς μέλλον ὅλαι αἱ παθήσεις τὰς ὁποίας χαρακτηρίζουν κυκλοφορικαὶ διαταραχαὶ (πετέχειαι καὶ αἰμορραγίαι στομάχου, ἐντέρων, παγκρέατος, καρδίας, πνευμόνων, ὄρχεων, ρινός, ὅπου ἡ λεπτομερὴς ἐξέτασις δὲν ἀποκαλύπτει τὴν παραμικρὰν ἀμυχήν τῶν αἰμοφόρων ἀγγείων) νὰ συνενωθοῦν ὑπὸ κοινὴν παθογονίαν, ἀγγειοκινητικὴν, ἐκ δυστονίας τοῦ νευροφυτικού.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ ἀνωτέρω δεδομένα πρέπει νὰ λαμβάνονται εἰς τὸ μέλλον ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν αἰτιοπαθογονικὴν ἔρευναν πολλῶν παθολογικῶν καταστάσεων τοῦ πεπτικοῦ συστήματος ὅπως εἶναι αἱ διαταραχαὶ τοῦ Ν.Φ., αἵτινες συνοδεύουν ἢ καὶ προκαλοῦν τοὺς κωλικούς, αἱ γαστροεντεροπάθειαι αἰμορραγικαὶ ἢ ἑλκωτικαί, εἰς τὰς ἀγγειακὰς διαταραχάς, τὰς ἀφορώσας τὰ περισσότερα ὄργανα καὶ εἰς τὰς νεφροπαθείας κυκλοφορικῆς, φλεγμονώδους ἢ καὶ ἐκφυλιστικῆς φύσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μολυσματικὰς νεφρίτιδας αἵτινες δὲν ἐπιδέχονται τὴν κλασικὴν αἰτιοπαθογονικὴν ἐρμηνείαν τῆς ἐπιτοπίου δράσεως τῶν νοσογόνων αἰτίων, τῶν μικροβίων ἢ τῶν τοξινῶν τῶν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ταύτας ἔρχεται ἱκανοποιητικῶς νὰ ἐξηγήσῃ ἡ ἐξ ἀποστάσεως παθογονία διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν κέντρων ἢ τῶν ὁδῶν τοῦ Ν.Φ.

Ἡ ἀπόδειξις διὰ πλείστας ὄσας μολυσματικὰς νεφρίτιδας (τυφικῆ, χολερική, διφθεριτικῆ, στρεπτοκοκκική) καὶ διὰ τὴν νεφρίτιδα ρινοφαρυγγικῆς προελεύσεως, ἐδόθη διὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Reilly.

Τὸ σύνδρομον τοῦ Ν.Φ. ἐρεθισμοῦ παρέχει ἐπίσης ἱκανοποιητικὴν ἐξήγησιν τῶν ἐκ δυσανεξίας νεφριτίδων, αἵτινες ὠνομάσθησαν οὕτω, διότι

προκαλοῦνται ἀπὸ ἐλαχίστας ποσότητας τοξικῶν τινων ἢ ἀλλεργιογόνων οὐσιῶν.

Αἱ χρόνια ἐπίσης ἀπ' εὐθείας νεφρίτιδες εὔρον τὴν ἐξήγησίν των διὰ τοῦ παρατεταμένου ἐλαφροῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ Ν.Φ. μὲ συνέπειαν τὴν σύσπασιν τῶν τριχοειδῶν τῶν μαλπιγιανῶν σωματίων καὶ τὴν ἐπακολουθοῦσαν ἀτροφίαν τοῦ νεφρικοῦ ἐν γένει παρεγχύματος μετὰ σκληρώσεως τοῦ νεφροῦ.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Reilly δύναται σήμερον νὰ ἐξηγηθῇ ἡ λευκωματουρία ἣν προσεκάλει ὁ Cl. Bernard νύσσων τὸ ἔδαφος τῆς 4ης κοιλίας, διότι εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην εὐρίσκονται οἱ πυρῆνες τῶν νεύρων τῆς 9ης (γλωσσοφαρυγγικόν), 10ης (πνευμονογαστρικόν), 11ης (παραπληρωματικόν ἢ Βυλλίσειον - Spinal) καὶ 12ης (ὑπογλώσσιον) ἐγκεφαλικῆς συζυγίας, κλάδους τῶν ὁποίων δέχεται τὸ ἄνω αὐχενικὸν γάγγλιον τοῦ συμπαθητικοῦ. Ὅμοίως ἡ λευκωματουρία τοῦ Schiff διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ τοῦ Vulprian διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ δέρματος, τοῦ περιτοναίου, τῶν ἐντέρων καὶ τῆς κοιλιακῆς μοίρας τοῦ συμπαθητικοῦ.

Τὰ νεώτερα ταῦτα δεδομένα δὲν ἔχουν μόνον θεωρητικὴν ἀλλὰ καὶ πρακτικὴν ἀξίαν. Διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐξηγοῦν θεραπευτικὰς τινὰς ἀποτυχίας, τῶν χρονίων ἀπ' εὐθείας νεφρίτιδων π.χ., ὑπαγορεύουν τὴν χρησιμοποίησιν νέων θεραπευτικῶν μεθόδων ἱκανῶν «νὰ ἐξουδετερώσωσιν τὴν νοσηρὰν ἀνωμαλίαν κατὰ τὴν διαδρομὴν τῆς διὰ τῶν ὁδῶν τοῦ Ν.Φ.». Εἶναι γνωστὰ αἱ ἐπιτυχεῖς θεραπευτικαὶ ἀγωγαὶ διὰ τῶν ἐπεμβάσεων ἐπὶ τοῦ Ν.Φ., ὅπως π.χ. ἡ ἐγγείρησις τοῦ Leriche (περιαρτηριακὴ συμπαθεκτομή) εἰς περιπτώσεις ὀστεοπαθειῶν ὀφειλομένων εἰς δυσλειτουργίας τοῦ Ν.Φ.

Ἀπὸ μακροῦ ἤδη ἔχει σημειωθῆ τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τῶν ἐνδοφλεβίων ἐγχύσεων νοβοκαΐνης εἰς περιπτώσεις λειτουργικῶν δυσπνοιῶν. Ἡ μέθοδος αὕτη, ἣτις ἐνεργεῖ διὰ τῆς ἐξουδετερώσεως τῆς νευρικῆς ἐνεργείας διὰ τῆς ἀπομονώσεως τῶν ἐνδοαγγειακῶν ἀπολήξεων τοῦ Ν.Φ., ἔδωκεν ἄριστα ἀποτελέσματα εἰς τὰς αἱματουρικὰς μεταφαρυγγικὰς νεφρίτιδας τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀπεδείχθη λίαν ἀποτελεσματικὴ ἐναντίον τῶν κωλικῶν τῶν μονόπλων (Brion) πλὴν τῶν εἰς μηχανικὰ αἴτια ὀφειλομένων.

Ἡ ἴδια ἐπιτυχία ἀσφαλῶς θὰ παρατηρηθῇ καὶ εἰς ὅσας παθήσεις ἀποδειχθῇ ἡ παθογονικὴ συμμετοχὴ τοῦ νευρο-φυτικοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἠρύσθησαν πλεῖστα στοιχεῖα ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ καθηγητοῦ F. Liegeois : Perspectives nouvelles en Medecine (Annales Med. Vétérinaire, Ὀκτώβριος 1951), ὅπως ἐπίσης ἐκ τῶν ἐπομένων :

J. F. Porge : Notions nouvelles sur la circulation rénale. Presse Médic. 7 Août 1948.

- L. P. Langeron**: Sur le traitement chirurgical des néphropathies hypertensives. Presse Médic. 15 Mai 1948
- M. Sapir**: Etude de la physiologie de la circulation rénale. Soc. d'Angéiologie 19 Mai 1951.
- Jacquet**: Des syndromes de choc et d'adaptation à la physiopathologie rénale au cours des hypotensions thérapeutiques. Soc. d'Angéiologie. 19 Avril 1951.
- R. Lovell**: Bovine pyelonephritis. The Vet. Record. October 1951.
- Trueta, Barclay, Daniel, Franklin, prichard**: Studies of the Renal circulation. Oxford. Blackwell (1947).

R É S U M É

Nouvelles conceptions pathogéniques

par

E. Matthéakis

Aperçu général sur le syndrome d'irritation de J. Reilly et la pathogénie des néphrites par irritation du système neuro-végétatif.

I. ΑΙ ΕΝΤΕΡΙΔΕΣ ΤΩΝ ΝΕΟΓΝΩΝ ΜΟΣΧΩΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑ ΧΡΥΣΟΜΥΚΙΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΥΤΩΝ ⁽¹⁾

Ὑ π ὀ

ΚΩΝΣΤ. Β. ΤΑΡΛΑΤΖΗ

Κτηνίατρο - Μικροβιολόγου

(Κτηνιατρικόν Μικροβιολογικόν Ἴνστιτοῦτον Ὑ. Γ.)

Ἡ παροῦσα μελέτη ἀποτελεῖ μέρος σειρᾶς ἐργασιῶν ἐχουσῶν ὡς σκοπὸν τὴν διαπίστωσιν τῶν θεραπευτικῶν ἰδιοτήτων διαφόρων οὐσιῶν, προσφάτως εἰσαχθεῖσῶν εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν, ἐπὶ νοσημάτων τινῶν τῶν ζώων.

Μεταξὺ τῶν οὐσιῶν τούτων καταλέγονται αἱ Σουλφοναμίδια, τὰ Ἀντιβιοτικά καὶ τινὰ χημικὰ ἰδιοσκευάσματα ὡς π.χ. ἡ Φουρασίνη.

Αἱ ἐργασίαι αὐταὶ ἐκτελοῦνται κυρίως εἰς τὸ Κτηνοτροφεῖον τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ μετὰ τὴν συμπαραστάσιν τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς κ.κ. Πασιόκα καὶ Δημακοπούλου, δευτερευόν-

(1) Ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Β'. συγκέντρωσιν Κτηνιάτρων Ὑπουργείου Γεωργίας Ἀθῆναι Μάϊος 1952.

τως δὲ εἰς τὸ Βασιλικὸν κτήμα Τατοῦ, ἐνῶ ἡ σχετικὴ μὲ αὐτὰ μικροβιολογικὴ ἔρευνα λαμβάνει, ὡς εἰκός, χώραν εἰς τὸ Κτηνιατρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἰνστιτοῦτον.

Σκοπὸς τῆς παρουσίης δὲ εἶναι ἡ ἔκθεσις τῶν ἐπιτευχθέντων λίαν εὐνοϊκῶν ἀποτελεσμάτων, κατὰ τὴν θεραπείαν τῶν έντεριτίδων τῶν νεογνῶν μόσχων, διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως χρυσομυκίνης (1).

Πρὶν ὅμως εἰσέλθωμεν εἰς τὴν θεραπείαν τῆς νόσου ἃς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ὑπομνήσωμεν, δι' ὀλίγων νεώτερα τινὰ δεδομένα ἀφορῶντα εἰς τὴν αἰτιολογίαν καὶ παθογένειαν αὐτῆς.

Ὡς γνωστὸν ἡ νοσηρὰ αὕτη Σύνδρομὴ ἀνήκουσα εἰς τὸ γενικώτερον πλαίσιον τῆς «Πολυμόρφου Σηψαιμίας τῶν Νεογνῶν» εἶναι λίαν διαδεδομένη εἰς τὰ ἀστικά βουστάσια, προκαλοῦσα σημαντικὰς ζημίας εἰς τὴν ἀγελαδοτροφίαν, ἐνῶ εἶναι μᾶλλον σπανία εἰς τὴν ὑπαίθρου ἐνθα αἱ ἐγχωρίας γενεᾶς ἀγελάδης ἐκτρέφονται ὑπὸ φυσικωτέρας συνθήκας.

Χωρὶς τοῦτο νὰ θεωρεῖται ὑπερβολή, ὑπάρχουσι πλεῖστα ἀστικά βουστάσια τῆς περιφερείας μας εἰς τὰ ὁποῖα οὐδεὶς τῶν γεννωμένων μόσχων ἐπιζεῖ.

Ἡ κατάστασις αὕτη διαρκοῦσα ἤδη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐδημιούργησε εἰς τοὺς ἐκτροφεῖς τὴν ἀπάθειαν τῆς συνηθείας, εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι μετὰ μοιρολατρίας πλέον ἀνέχονται τὴν διαιώνισιν τῆς νόσου.

Μεταξὺ τῆς 1ης καὶ τῆς 3ης ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἡμέρας ὁ μόσχος παρουσιάζει ἔντονον διάρροϊαν χαρακτηριζομένην ἀπὸ κόπρανα κίτρινα, ἀφρώδη, δύσοσμα ἅτινα συνήθως προσκολλῶνται περὶ τὸν πρωκτὸν καὶ τὸ περιναϊον.

Ἡ διάρροϊα συνοδεύεται συνήθως ἀπὸ πυρετόν, κατῆφειαν, ἀνορεξίαν ὑπνηλίαν καταλήγει δὲ εἰς τὸν θάνατον λόγῳ καχεξίας, τοξινώσεως καὶ ἀφυδατώσεως.

Ἡ νόσος παρατηρεῖται συνήθως κατὰ τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ θέρος ὅτε εἶναι σχεδὸν πάντοτε θανατηφόρος, ἐνῶ κατὰ τὸν χειμῶνα αὕτη εἶναι ἡπιωτέρας πως μορφῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν αἰτιολογίαν τῆς νόσου ὡς ἔχει διαπιστωθῆ καὶ ἀλλαγῶ, τοιουτοτρόπως καὶ παρ' ἡμῖν τὸ πλεῖστον τῶν περιστατικῶν ὀφείλονται εἰς τὸ Κωλοβακτηρίδιον, ἐνῶ οἱ μικροοργανισμοὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Σαλμονελλῶν, ὁ Πρωτεὺς ὁ κοινός, ὁ Πυοκυανικὸς Βάκιλλος καὶ ἄλλοι συναντῶνται σπανιώτερον.

Ἐν τοσοῦτω κατὰ τὴν εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν Σχολὴν τοῦ Cornell παραμονὴν μας ὁ διακεκριμένος ἐρευνητῆς κ. J. Baker, μᾶς ἀνεκοίνωσε ὅτι

(1) Τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ οἴκου Lederle κ.κ. Κανδηλίδην καὶ Λάππαν χορηγήσαντας ἡμῖν δειγμάτων χρυσομυκίνης πρὸς πειραματισμόν, θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

ἀπεμόνωσε διηθητὸν ἰὸν προκαλοῦντα γενικὴν νόσον ἡπίας μορφῆς εἰς τοὺς νεογνοὺς μόσχους, ἐπιπλεκομένην ἐν συνεχείᾳ καὶ καθισταμένην βαρείας μορφῆς λοίμωξιν (πνευμονίαν ἢ ἐντερίτιδα) χάρις εἰς τὴν ἐπέμβασιν μικροοργανισμῶν ἐξόδου, οἵτινες προσδίδουσι ἐκάστοτε εἰς τὴν νόσον τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῇ μορφῆν.

Εἶναι ἀξιοσημεῖωτον ὅτι ἐνῶ ἡ ἐντερίτις εἶναι συνηθεστάτη, αἱ ἕτεροι μορφαὶ τῆς Πολυμόρφου Σηψαιμίας δηλ. ἡ πνευμονία, ἡ ὀμφαλοφλεβίτις, καὶ αἱ πολυαθρίτιδες εἶναι μᾶλλον σπάνιαι.

Δὲν ἐπικρατεῖ ὁμοφωνία ὡς πρὸς τὴν προέλευσιν καὶ τὸν τρόπον εἰσβολῆς ἐν τῷ ὄργανισμῷ τῶν ἀνωτέρω νοσογόνων αἰτίων.

Κατὰ τινὰς συγγραφεῖς πρόκειται περὶ μικροβίων ἀπαρτιζόντων τὴν συνήθη γλωρίδα τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, τὰ ὁποῖα χάρις εἰς ἰδιαζούσας συνθήκας τὰς ὁποίας θέλομεν περιγράψει κατωτέρω, ἀποκτῶσιν ἔντονον λοιμογόνον ἱκανότητα προκαλοῦντα ἐν συνεχείᾳ τὰ γνωστὰ νοσηρὰ συμβλήματα.

Κατ' ἄλλους πρόκειται περὶ εἰδικῶν ἐξόχως λοιμογόνων στελεχῶν τῶν ἀνωτέρω μικροβίων ἅτινα εἰσβάλλουσι εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα καὶ προκαλοῦσι τὴν ἐμφάνισιν τῆς νόσου.

Οἰαδήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ προέλευσις τοῦ νοσογόνου αἰτίου (ἐνδογενὴς ἢ ἐξωγενὴς) εἶναι γεγονὸς γενικῶς παραδεκτὸν ὅτι ἡ ἐπανελημμένη δίοδος, τῶν μικροοργανισμῶν δι' εὐπαθῶν ζώων, ἐπιφέρει τὴν ἐπίρρωσιν τῆς λοιμογόνου αὐτῶν ἰσχύος προσδίδουσα εἰς τὴν νόσον μορφὴν βαρείας λοίμωξεως ἐνίοτε μεταδοτικῆς.

Ἐὰν ἐτέρου ἢ ἐμφάνισις τῆς ἐντερίτιδος εἰς τοὺς μόσχους προὔποθῃται σχεδὸν πάντοτε τὴν ὑπαρξιν ὀρισμένων ἰδιαζουσῶν συνθηκῶν ἀναφερομένων ἰδίᾳ :

α) εἰς τὴν ὑγιεινὴν τοῦ περιβάλλοντος καὶ

β) εἰς τὸν τρόπον διατροφῆς τῶν νεογνῶν.

Ὡς εἶναι γνωστὸν αἱ συνθήκαι διατροφῆς τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων πόρρω ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἱκανοποιητικαί.

Ἐπίσης ἡ ἔλλειψις καθαριότητος, ἐπαρκοῦς χώρου, ἀερισμοῦ καὶ ἡλιακοῦ φωτός, ὑπαρξίς ὑγρασίας, δημιουργοῦσι σύνολον συνθηκῶν αἱ ὁποῖαι εὐνοοῦσι τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν μικροβίων καὶ ἐπιφέρουσι τὴν πρόωρον ἐγκατάστασιν λοιμογόνου καὶ τοξικῆς γλωρίδος εἰς τὸν μὴ διαθέτοντα εἰσέτι ἐπαρκῆ ἀμυντήρια μέσα ὄργανισμὸν τοῦ νεογνοῦ.

Ἐὰν ἐτέρου τοῦτο, λόγῳ τῆς ἐπιδράσεως τῶν αὐτῶν δυσμενῶν συνθηκῶν ἐπὶ τῆς μητρὸς γεννᾶται ἐνίοτε φέρον τὰ στίγματα τῆς ἀσθενοῦς ἰδιοσυγκρασίας, τῆς προδιαθέσεως εἰς νοσηρὰς καταστάσεις ἢ ἀκόμη εἶναι θνησιγενές.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπον διατροφῆς τοῦ νεογνοῦ, τὸ πύαρον, ὡς

γνωστόν, πλὴν τῶν καθαρτικῶν αὐτοῦ ιδιοτήτων, αἵτινες καθιστῶσι αὐτὸ ἐν ἥπιον ὑπακτικόν, σκοπὸν ἔχον τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ έντερικοῦ σωλήνος ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος μηκωνίου εἶναι ταυτοχρόνως ὁ κύριος φορεὺς ἀντισωμάτων ἐναντίον τῶν μικροοργανισμῶν τῆς μικροβιακῆς χλωρίδος ὡς καὶ Βιταμίνης Α.

Σημειωτέον ὅτι ὁ πλακοῦς τῶν βοοειδῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν διόδον ἀντισωμάτων καὶ λιποδιαλυτῶν Βιταμινῶν (Α, D, E, K) ἀπὸ τῆς ἀγελάδος εἰς τὸ ἔμβρυον κατὰ τὴν ἐνδομήτριον ζωὴν εἰς τρόπον ὥστε μοναδικὴ πηγὴ ἀντισωμάτων διὰ τὸ νεογνὸν εἶναι τὸ πύαρον.

Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Βιταμίνην Α, κατὰ τὴν γνώμην ἐρευνητῶν τινῶν ἢ ἐξάντλησις τῶν ἀποθεμάτων τῆς μητρὸς λόγῳ ἐπανειλημμένων τοκετῶν καὶ ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως ἐπαρκοῦς χρόνου ἀναπαύσεως μεταξὺ αὐτῶν, εἴτε καὶ λόγῳ πλημμελοῦς διατροφῆς κατὰ τὴν κυοφορίαν, ἐπιφέρει τὴν παραγωγὴν πτωχοῦ εἰς Βιταμίνην Α πύατος μὲ ἀποτέλεσμα τὴν προδιάθεσιν τῶν νεογνῶν εἰς τὰς έντερίτιδας.

Πλὴν ὅμως τῆς Βιταμίνης Α καὶ ἡ ἔλλειψις Βιταμινῶν τινῶν τοῦ συμπλέγματος Β (Νικοτιναμίδιον καὶ Παντοθενικὸν ὀξύ) φαίνεται εὐνοοῦσα τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νοσηρᾶς ταύτης συνδρομῆς.

Εἶναι δὲ γεγονόςς ὅτι παρ' ἡμῖν οἱ νεογνοὶ μόσχοι λαμβάνουσι ἀνεπαρκῆ ποσότητα πύατος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὡς καὶ τὸ γάλα δι' οὗ οὔτοι διατρέφονται χορηγεῖται αὐτοῖς συνήθως ψυχρὸν καὶ κατὰ κανόνα εἰς κάδον ἀκάθαρτον.

Ἐὰν ἑτέρου ἢ ποσότης τοῦ χορηγουμένου γάλακτος εἰς τοὺς μόσχους ρυθμίζεται ἐκάστοτε ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις τῶν σταυλιτῶν οὔσα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μεγαλυτέρα τοῦ δέοντος, προκαλοῦσα δυσπεψίας καὶ παρασκευάζουσα τοιουτοτρόπως τὸ ἔδαφος εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν λοιμώξεων.

Πρὸς ἕθεραεῖαν τῆς μαστιζούσης τὴν ἐκτροφήν τῶν μόσχων νοσηρᾶς ταύτης συνδρομῆς, πλεῖσται ἀγωγαί, ἀναφερόμεναι ἄλλωστε ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ εἰς τὰ κλασσικὰ συγγράμματα, ἐχρησιμοποιεῖσθαι.

Τὸ καθ' ἡμᾶς θ' ἀναφέρωμεν μόνον τὰ ἀποτελέσματα τῆς πείρας μας ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ περιστατικῶν ἐνίων σουλφοναμιδῶν καὶ ἀντιβιοτικῶν.

Ἐκ τῶν Σουλφοναμιδῶν ἐδοκιμάσαμεν τὴν Σουλφαθειαζόλην, τὴν Σουλφαμεξαθίνην, καὶ τὴν Σουλφαγκουανιδίνην μὲ μετρίως ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ἐὰν ἑτέρου ἢ Πενικιλλίνη ἀπεδείχθη κατὰ γενικὸν κανόνα, ἀνενεργῆς ἐνῶ ἡ Στρεπτομυκίνη ἐπέφερε μὲν τὴν βελτίωσιν περιστατικῶν τινῶν ἀλλὰ ἢ ἐπὶ πενθήμερον χρησιμοποίησίς της εἰς ποσότητα ἐνὸς γρ. ἡμερησίως χορηγουμένης ἐνδομυκῶς καθίσταται δυσχερῆς καὶ ἐν ταυτῷ δαπανηρά, ἐνῶ, καθ' ὅσον γνωρίζομεν τουλάχιστον, δὲν ἔχει δοκιμασθῆ ἢ ἀπο-

τελεσματικότης αὐτῆς εἰς τοὺς μόσχους διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ στόματος χορηγήσεως.

Ἀπεφασίσαμεν ὅθεν, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους τὴν χρησιμοποίησιν τῆς Χρυσομυκίνης χορηγουμένης ἀπὸ τοῦ στόματος εἰς ἀναλογία 20 χιλιοστογράμμων κατὰ χιλιόγραμμον ζῶντος βάρους ὑπὸ μορφὴν καψακίων, εἰς τρόπον ὅστε διὰ μόσχον βάρους 50 χιλιογράμμων χορηγοῦμεν 4 καψάκια τῶν 250 χιλιοστογράμμων ἡμερησίως ἐπὶ 4 ἡμέρας.

Τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λίαν μὲν ἱκανοποιητικὰ εἰς τὸ Κτηνοτροφεῖον τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς ἔνθα ἐπειραματίσθημεν κατ' ἀρχάς, ἀνώτερα δὲ πάσης προσδοκίας εἰς τὸ Βασιλικὸν Κτῆμα Τατοῦου ὅπου μεταγενεστέρως ἐφηρμόσαμεν τὴν ἀγωγὴν ταύτην.

Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰς ἐκτροφάς εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐντερίτις εἶναι ἐνδημικὴ ἐφηρμόσαμεν τὴν προληπτικὴν χορήγησιν τοῦ ἀντιβιοτικοῦ τούτου εἰς μικροτέραν ποσότητα, εὐθύς μετὰ τὸν τοκετόν, ἐπιτυχόντες τὴν ὀλοσχερῆ ἔξαφάνισιν τῆς νόσου.

Βραδύτερον ἐχρησιμοποίησαμεν τοῦτο καὶ εἰς πλεῖστα ἰδιωτικὰ βουστάσια τόσον προληπτικῶς ὅσον καὶ θεραπευτικῶς μὲ τὰ αὐτὰ πάντοτε εὐνοικὰ ἀποτελέσματα.

Μικραὶ ἀποτυχίαι παρατηροῦμεναι ἐνίοτε, θὰ ἔδει ἴσως ν' ἀποδοθῶσιν εἴτε εἰς τὴν ἐντονον τοξικότητα τοῦ νοσογόνου παράγοντος, εἴτε εἰς τὴν ἔνεκα διαφόρων αἰτίων ἠλαττωμένην ἀντίστασιν τοῦ ὄργανισμοῦ.

Ἄς σημειωθῆ ὅτι ἡ χρυσομυκίνη ἔχει τὸ μέγα πλεονέκτημα ὅτι ἡ χορήγησις δὲν ἐπιφέρει τὴν δημιουργίαν ἀνθεκτικῶν μορφῶν μικροβίων, ὡς συμβαίνει μὲ ἄλλα ἀντιβιοτικά.

Ἄφ' ἑτέρου, δύναται αὕτη νὰ χορηγεῖται καὶ ἐνδοφλεβίως πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐντερίτιδος τῶν μόσχων, παρουσιάζει ὅμως τὸ μειονέκτημα ὅτι αὕτη προκαλεῖ ἐρεθισμόν τοῦ ὑποδορείου καὶ περιαγγειακοῦ συνδετικοῦ ἰστοῦ καὶ θρομβοφλεβίτιδα δέον δὲ νὰ ἐνίεται βραδύτατα καὶ μετὰ προσοχῆς.

Λόγῳ ὅμως τῆς βακτηριοστατικῆς δράσεώς της ἐπὶ τῆς καθόλου μικροβιακῆς χλωρίδος τοῦ ἐντέρου, ἐνδείκνυται ἡ ταυτόχρονος χορήγησις εἰς τοὺς μόσχους βιταμινῶν τοῦ συμπλέγματος Β πρὸς ἀποφυγὴν ἀβιταμινώσεως.

Αὐτὸς ἄλλωστε εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἡ χορήγησις Χρυσομυκίνης ἀπὸ τοῦ στόματος εἰς τὰ ἐνήλικα μηρυκαστικά ἀντενδείκνυται ἀπολύτως, ἐνῶ ἡ διὰ τῆς φλεβικῆς ὁδοῦ χορήγησις αὐτῆς δύναται νὰ καταστῆ πολῦτιμον ὄπλον εἰς τὴν καταπολέμησιν διαφόρων νόσων τῶν βοοειδῶν.

Πράγματι ἡ ἀκτὶς δράσεως τῆς Χρυσομυκίνης, εἶναι ὁμοῦ μετὰ τῆς Χλωρομυκητίνης, ἡ μεγαλυτέρα πάντων τῶν μέχρι σήμερον γνωστῶν ἀντιβιοτικῶν, περιλαμβάνουσα Ρικκετοίας τινὰς (ἐν αἷς καὶ τὴν προκαλοῦσαν τὴν Βαλκανικὴν Γρίπην ἢ Πυρετὸν Q) ὠρισμένους μεγάλου μορίου διηθητοὺς ιούς, τὴν Βρουκέλλαν τὴν Μελίτειον, τὸν τῦφον τῶν ὀρνίθων, τὴν

αίμορραγικήν σηψαιμία, την έρυθράν τών χοίρων, τας εις τον σταφυλόκοκκον και τον μηνιγγιτιδόκοκκον όφειλομένας λοιμώξεις, ώς και τας προκαλουμένας υπό τινων, θετικώς κατά Gram χρωσνυμένων άνθεκτικών δέ εις την Πενικιλίνη, κόκκων.

Αφ' έτέρου, ύπάρχουν δεδομένα πείθοντα ότι η Χρυσομυκίνη θεραπεύει την Διστερίασιν, τας Κοκκιδιάσεις ώς και την Ίκτεροαιμορραγικήν Σπειροχαιτίασιν.

Όσον άφορᾷ εις την χρησιμοποίησιν αυτῆς εις τας μαστίτιδας και δη την γαγγραινώδη τοιαύτην τών αϊγών και προβάτων, τα διενεργούμενα εις μεγάλην κλίμακα πειράματα εις τό Κτηνοτροφείον τῆς Α.Γ.Σ.Α. απέβησαν μέχρι τουδε άρνητικά έπιφυλασόμεθα δέ ν' άνακοινώσωμεν έν καιρῶ τα άποτελέσματα αυτών.

Έπ' έσχάτων διεπιστώθη ότι η προσθήκη έλαχίστων ποσοτήτων έξ ώρισμένων άντιβιωτικών ώς π. χ. Χρυσομυκίνης, Στρεπτομυκίνης, Γαιωμυκίνης Βασιτρασίνης, προκαϊνικής Πενικιλίνης, Χλωρομυκητίνης και Νεομυκίνης, εις τό σιτηρέσιον τών όρνιθοειδών και τών χοίρων έπιφέρει σημαντικήν αύξησιν του βάρους αυτών παρατηρουμένην όταν τα ζῶα ταυτα εύρίσκονται εισέτι εις τό στάδιον τῆς άναπτύξεως αυτών.

Η αιτιολογική άπόδοσις του φαινομένου τούτου δέν είναι έπακριβῶς γνωστή ύποτίθεται πάντως ότι τα άντιβιωτικά ταυτα είτε άσκούν βακτηριοστατικήν έπίδρασιν έπι τῆς βλαβεράς μικροβιακής χλωρίδος είτε εύνοϊκήν τοιαύτην έπι τών ώφελίμων μικροοργανισμών του έντερικου σωλήνος.

Σημειωτέον ότι την αυτην εύνοϊκήν, ώς και τα άντιβιωτικά, έπίδρασιν κέκτηται και η Βιταμίνη Β12 άλλα εις ήσονα βαθμόν.

Κατά τό έτος 1948 ό Jukes διεπίστωσεν ότι κατά τήν, προς παρασκευην τῆς Χρυσομυκίνης, ζύμωσιν σχηματίζεται Βιταμίνη Β12 και ότι τα ύποπροϊόντα τῆς ζυμώσεως ταυτης περιέχουσιν τον Παράγοντα Ζωϊκής Πρωτεΐνης (Animal Protein Factor).

Αν όμως η σημειωθείσα πρόοδος εις την θεραπευτικήν άγωγήν τῆς νοσηράς ταυτης συνδρομῆς είναι άναντιροήτως σπουδαιοτάτη δέν πρέπει όμως φρονουμέν νά παροραται και η σημαντικωτάτη συμβολή τῆς προληπτικῆς ύγιεινῆς.

Η εκ τῆς καταπολεμίσσεως τῆς νόσου ταυτης πείρα κατέδειξεν ότι η έφαρμογή τών γνωστών κανόνων ύγιεινῆς δύναται, έν τινι μέτρῳ, νά έπιφέρει την έλάττωσιν του αριθμου τών κρουσμάτων ώς και την άμβλυσιν τῆς σοβαρότητος τῆς Συνδρομῆς.

(Έκ του ΊΕργαστηρίου Ζωοτεχνίας Α.Γ.Σ.Α.)

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Ἀλεξανδρίδου Κ.: Τὰ ἀντιβιοτικά φάρμακα. Ἀκαδημαϊκὴ Ἱατρικὴ. Ἰανουάριος 1951.
- 2) Βατοινέα Π.: Ἐπὶ τῆς ἐνεργείας καὶ κλινικῆς ἐφαρμογῆς τῶν βιοθεραπευτικῶν φαρμάκων. Ἀκαδ. Ἱατρικὴ. Ἰανουάριος 1951.
- 3) Chivers W. H.: Clinical use of aureomycin in some bovine and equine infections. J.A.V.M.A. Vol. CXX, No 898, January 1952.
- 4) Eastman J. W.: Chloromycetin therapy in Veterinary Medicine. J.A.V.M.A. Vol. CXX, No 898, January 1952.
- 5) Elvehjem C. A.: Vitamin B12. Proceedings of the 2nd Conference on Research, March 1950. Chicago.
- 6) Jukes Th.: Vitamin B12, aureomycin, and other antibiotics in animal feeding. Proceedings of the 3rd Conference on Research. March, 1951. Chicago.
- 7) Παληοῦ Κ.: Τὰ ἀντιβιοτικά ἐν τῇ χειρουργικῇ. Ἀκαδημαϊκὴ Ἱατρικὴ. Ἰανουάριος 1951.
- 8) Weipers W. L.: Antibiotic therapy in veterinary Medicine. J.A.V.M.A. Vol. CXVIII. No 889, April 1951.
- 9) Weipers W. L.: A study of calf diseases. The Veter. Rec. No 35, Vol. 63. Sept. 1, 1951.
- 10) Whitehair C. K., Heiderbecht A. A., and Ross O. B.: Antibiotics for digestive disturbances in young pigs. The Vet. Med. Vol. XLVI, No 3, March 1951.

R É S U M É

Les enterites des veaux nouveau-nés et leur traitement
par l'aureomycine.

p a r

Dr C. B. Tarlatzis

(Institut de Bactériologie Vétérinaire)

Les enterites des veaux nouveau-nés sont très fréquentes dans les étables urbaines de la ville d'Athènes, à tel point que l'élevage des veaux devient presque impossible.

L'agent causal le plus fréquemment rencontré est le Colibacille tandis que le Proteus, le Pyocyanique et les Salmonellas sont plutôt rares.

L'auteur rapporte aussi la communication orale de J. Baker de l'École Vétérinaire de Cornell, qui a isolé un virus spécial causant chez le veau une enterite, compliquée dans la suite par les germes de sortie.

Quoiqu'il en soit, et indépendamment de l'agent causal, l'influence des conditions sanitaires de l'entourage et de l'alimentation—surtout

en ce qui concerne le colostrum — jouent un rôle primordial dans l'éclosion des enterites des nouveau-nés.

En ce qui concerne le traitement, l'auteur expose les résultats heureux obtenus avec l'aureomycine tant dans un but curatif que preventif sur un grand nombre de cas, ainsi que l'influence de certains antibiotiques sur la nutrition des oiseaux et des porcs.

(Travail effectué au Laboratoire de Zootechnie
de l'École des Hautes Études Agronomiques d'Athènes)

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

K. CUMMINGS SUMMER, M.R.C.V.S. : Αἱ νόσοι τῶν μικρῶν ζώων αἱ μεταδιδόμεναι εἰς τὸν ἄνθρωπον. (The British Veter. Journal, Vol. 108, No 7, Jmly 1952.

Ὁ συγγραφεὺς μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἐνέχει διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ τῶν ὑγειονομικῶν κανόνων τῶν ἐχόντων ὡς σκοπὸν τὴν πρόληψιν τῆς μεταδόσεως διαφόρων νόσων ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἄνθρωπον, τονίζει ἐπίσης τὴν ἀνάγκην τῆς προλήψεως τῶν νοσημάτων τῶν μεταδιδομένων ἀπὸ τῶν ζώων εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Δὲν παραλείπει ὁμως νὰ τονίσῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ υπερβάλλωμεν τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς συνοικήσεως μετὰ τὰ μικρὰ κατοικίδια ζῶα καθ' ὅσον σοβαρώταται νόσοι τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὀφείλονται π.χ. εἰς τὴν γαλήν, ἀλλὰ εἰς τοὺς μῦς τοὺς ὁποίους αὕτη καταδιώκει.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ συγγραφεὺς ἀπαριθμεῖ τὰ νοσήματα τῶν μικρῶν ζώων τὰ μεταδιδόμενα ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον, δηλαδὴ

- 1) Λεπτόσπειρα ἢ κυνοκτόνος μετὰ φορέα τὸν κύνα.
- 2) Λεπτόσπειρα ἰκτεροαιμορραγικὴ τῆς ὁποίας φορεὺς εἶναι ὁ ἐπίμυς.
- 3) Σαλμονελλώσεις : οἱ μικροοργανισμοὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Σαλμονελλῶν εἶναι σύνηθες αἷτιον τῶν τροφοδηλητηριάσεων τοῦ ἀνθρώπου. Φορεῖς δὲ αὐτῶν εἶναι ἡ πλειονότης τῶν κατοικιδίων ζώων μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαί.

4) Φυματώσις : Οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαί προσβάλλονται καὶ ὑπὸ τοῦ βοείου καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίου τύπου τοῦ βακίλλου τῆς φυματώσεως.

5) Λύσσα : Κυρίως νόσος τῶν κυνῶν, προσβάλλουσα ὁμως πάντα τὰ θερμοαίμα ζῶα καὶ τὸν ἄνθρωπον.

6) Ὑδατική νόσος (Ἐχينوκοκκίασις) : Ὁ κύων, εἶναι κυρίως ὁ φορεὺς, ἐξ οὗ μολύνεται ὁ ἄνθρωπος. Ἀντιθέτως ἡ γαλῆ δὲν φαίνεται νὰ μεταδίδῃ τὴν νόσον καθόσον, κατὰ τὸν Monpig, τὰ παράσιτα θνήσκουν εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα τοῦ ζώου τούτου πρὶν ἢ φθάσουν τὴν γεννητήσιον ὄριμότητα.

7) Τριχοφυτίασις : Νόσος συνήθης κυρίως εἰς τὴν γαλῆν, ἣτις δύναται νὰ εἶναι φορεὺς τῆς νόσου χωρὶς ἐνίοτε νὰ φέρῃ δερματικάς ἀλλοιώσεις.

8) Τοξοπλάσμοσις : Νόσος τῆς ὁποίας ὁ τρόπος μεταδόσεως εἶναι ἄγνωστος καὶ ἣτις διεγνώσθη ἤδη εἰς τὸν κύνα καὶ τὴν γαλῆν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ κύων εἶναι πλέον ἐπικίνδυνος διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑγίαν ἀπὸ τῆ γαλῆν ἴσως λόγῳ τῆς μεγαλύτερας εὐπαθείας τοῦ κυνὸς ἔναντι τῶν εἰς μικρόβια καὶ τοὺς ὀφειλομένων λοιμώξεων.

Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνακαλύπτονται νέα νόσοι κοινὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν κύνα καὶ τὴν γαλῆν, ὡς π.χ. ἡ Τοξοπλάσμοσις, εἶναι δὲ ἀνάγκη σημαντικῆς προσπαθείας διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ τρόπου μεταδόσεώς των.

K.B.T.

ST. ANGUELOV καὶ I. KUNJUMGIEU : Ἐρευναι ἐπὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ Μελιταίου τοῦ ἀνθρώπου καὶ Βρουκελλώσεων τῶν κατοικίδιων ζῶων ἐν Βουλγαρίᾳ (Bulletin de l'institut de Microbiologie de l'Academie Bulgare des Sciences t, 1 1950 (In O.I.E. T XXXVII, No 3 - 4, 1952).

Ἐνῷ ὁ ἀριθμὸς τῶν κρουσμάτων Βρουκελλώσεως τῶν ζῶων ὁσημέραι αὐξάνει, ἀντιθέτως ἡ Βρουκέλλωσις τοῦ ἀνθρώπου ἀποβαίνει σπανία.

Κατὰ τὰ ἔτη 1945 - 1947 ἐπὶ 60.949 ζῶων ἐξετασθέντων, 3.181 εὐρέθησαν προσβεβλημένα ἐκ βρουκελλώσεως, Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περιόδον 2 μόνον κρούσματα βρουκελλώσεως τοῦ ἀνθρώπου διεπιστώθησαν.

Εἰς τινὰς ἐκτροφὰς ὅπου ἡ βόειος βρουκέλλωσις εἶναι συχνή, οὐδὲν κρούσμα προσβολῆς τοῦ ἀνθρώπου παρατηρήθη κατὰ τὰ τελευταῖα 25 ἔτη.

Τὸ προσωπικὸν τῶν Κρατικῶν Κτηνιατρειῶν ἐξετασθὲν ὁρολογικῶς οὐδεμίαν θετικὴν ἀντίδρασιν ἀπέδειξεν.

Οἱ συγγραφεῖς συμπεραίνουν ὅτι ἡ βρουκέλλα *Abortus* ἔχει ἀσθενῆ λοιμογόνον ἰσχὺν διὰ τὸν ἄνθρωπον.

K.B.T.

A. DONATIEN, G. GAYOT et J. POUL: Ἡ λεπτοσπείρωσις τοῦ κυνὸς εἰς τὴν Ἀλγερίαν (Archives de l'Institut Pasteur d'Algerie (In O.I.E. T. XXXVII, No 3-4, 1952).

Κύνες προσβεβλημένοι ἐκ βαρέος ἰκτέρου ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Ἰνστιτούτον Παστέρ τῆς Ἀλγερίας, πρὸς τὸν σκοπὸν διενεργείας ἐρευνῶν ἐπὶ τῆς λεπτοσπειρώσεως.

Ἡ ἐμπεριστατωμένη ἐξέτασις ἐπιχρισμάτων αἵματος, ἥπατος καὶ νεφροῦ, προσερχομένων ἐξ ἑνὸς τῶν κυνῶν τούτων, δὲν ἐπέτρεψε τὴν διαπίστωσιν εἰς αὐτὰ λεπτοσπειρῶν. Ἀντιθέτως λεπτόσπειραι ἀνευρέθησαν εὐχερῶς εἰς τομάς τοῦ τε ἥπατος καὶ τοῦ νεφροῦ.

Ἀφ' ἐτέρου κατέστη εὐχερῆς ἡ πραγματοποίησις ὀκτῶ διόδων δι' ἰνδοχοίρου καὶ δύο διὰ κυνός, καὶ ἀπεδείχθη τοιουτοτρόπως ὅτι ὁ ἰνδοχοίρος ἀποτελεῖ κατάλληλον πειραματόζωον διὰ τὴν μελέτην τῆς λεπτοσπειρώσεως τοῦ κυνός. Ἡ περίοδος ἐκπόσεως κυμαίνεται μεταξὺ 2-8 ἡμερῶν, ἐνῶ ἡ περίοδος τοῦ παροξυσμοῦ οὔσα γενικῶς βραχεῖα, ἐξελίσσεται ἐντὸς 1-3 ἡμερῶν ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ὑπάρξεως ἰκτέρου καὶ ἐπιστάξεως.

Τὸ ἥπαρ καὶ ὁ νεφρὸς εἶναι τὰ καταλληλότερα ὄργανα διὰ τὴν ἀναζήτησιν τῶν λεπτοσπειρῶν.

K.B.T.

A. DONATIEN, G. GAYOT καὶ J. POUL: Ἡ λεπτοσπείρωσις τοῦ κυνός εἰς τὴν Ἀλγερίαν (Archives de l'Institut Pasteur d'Algerie t. 29, 1941 (In O.I.E. T. XXXVII No 3-4, 1952).

Συνεχίζοντες τὴν ἐρευνάν των ἐπὶ τῆς λεπτοσπειρώσεως, οἱ συγγραφεῖς ἀναφέρουν ὅτι ἐπέτυχον τὴν πραγματοποίησιν 25 διόδων δι' ἰνδοχοίρου καὶ ἐξάγον τὰ κάτωθι συμπεράσματα:

1. Ὅτι ἡ λεπτοσπείρωσις τοῦ κυνός ἡ παρ' αὐτῶν μελετηθεῖσα ἐν ἔτει 1952 εἰς Ἀλγερίαν, ὠφείλετο εἰς τὴν λεπτόσπειραν τὴν ἰκτεο-αἱμορρογαϊκὴν.

2. Ὅτι ὁ ἐπίμυς δὲν εἶναι εὐπαθὴς εἰς τὴν λεπτοσπείρωσιν ταύτην, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ λευκὸς μῦς ἡλικίας κάτω τῶν πέντε ἐβδομάδων εἶναι εὐπαθὴς εἰς αὐτήν.

3. Αἱ λεπτόσπειραι διατηροῦνται ἐπὶ 48 ὥρας εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῶν 6°C.

4. Οἱ ἰνδοχοίροι οὔτινες ἐπιζοῦν μετὰ προσβολὴν λεπτοσπειρώσεως, ἀποκτοῦν ἀνοσίαν.

5. Δύο ἐγχύσεις πενικιλίνης ἐκ 12.500 Δ.Μ. ἐκάστη διενεργούμεναι ἐπὶ μίαν καὶ μόνην ἡμέραν, διακόπτουν τὴν νόσον. Μία καὶ μόνη ἐγχυσις

στρεπτομυκίνης 0,125 γρ. εἶναι ἐπαρκῆς ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ἴασιν. Σημειώ-
τέον ὅτι ἡ θεραπεία δὲν παρεμποδίζει τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἀνοσίας
K.B.T.

ST. ANGUELOV : Ὁ πυρετὸς τῆς Queensland εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν
συναρτήσῃ πρὸς τὴν ρικετοζωσιν τῶν κατοικιδίων ζώων καὶ εἰδικώ-
τερον τῶν αἰγῶν. Bull. de l'Inst. de Microbiologie de l'Académie
Bulgare des Sciences t. II, 1951 (O. I. E. TXXXVII No
3—4, 1952).

Ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πυρετοῦ τῆς Queensland (Q. Fever) τὸ
1937 ὑπὸ τοῦ Derrick καὶ τῆς ἀπομονώσεως τῆς Ρικετοσίας Diaporica,
τῆς ἐπονομασθείσης βραδύτερον Coxiella Burnetti ἡ νόσος φαίνεται ὅτι
ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ νόσος εἰσῆχθη εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τῶν
Αὐστραλιανῶν στρατευμάτων καὶ διεθόθη ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν τοιούτων.

Κατ' ἀρχὴν ἐπωνομάσθη Βαλκανικὴ Γρίπη ἀλλὰ βραδύτερον διε-
πιστώθη ὅτι ἦτο ταυτόσημος πρὸς τὴν Q. Fever τῆς Αὐστραλίας καὶ ὅτι
ὑπῆρεν ἤδη ὡς αὐτόχθων ἐν Ἀσίᾳ, Ἀφρικῇ καὶ Εὐρώπῃ.

Ἡ ρικετοσίωσις αὕτη συναντᾶται ἐπίσης εἰς τὰ ζῶα. Ἡ διὰ τῆς με-
θόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος ἐξέτασις 12 δειγμάτων αἵματος
ἀπέδειξεν ὅτι πέντε ἀντέδρων θετικῶς. Σήμερον ἐξετάζεται ὁ ὁρὸς πάν-
των τῶν ἀσθενῶν οἵτινες εἶναι ὑποπτοι διὰ Q. Fever καὶ μέχρι τοῦδε
εὐρέθησαν 28 ἀντιδρῶντες θετικῶς καὶ προερχόμενοι πάντες ἐκ τῆς αὐ-
τῆς περιοχῆς.

Δέκα αἶγες αἵτινες εἶχον ἀποβάλει ἐξητάσθησαν ἐπίσης διὰ τῆς αὐ-
τῆς μεθόδου μία δὲ αἶξ παρουσίασεν θετικὴν ἀντίδρασιν.

Μέχρι σήμερον διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίς τῆς νόσου ταύτης ἐπὶ 4 αἰγῶν
καὶ 1 ἀγελάδος ἐν Βουλγαρίᾳ.

K.B.T.

H. KNIΘAKH καὶ I. KAPΛΑΣH : Ἡ ἐπιζωοτικὴ λεμφαγγεΐτις (Rev.
de Pathologie Comp. 1951, No 631, σ. 482).

Πρόκειται περὶ παρατηρήσεων γενομένων κατὰ τὰ ἔτη 1949-50.
Σημειοῦται ἡ μεγάλη συχνότης τῶν ἀτύπων μορφῶν, τῶν δυσχερεῶν ἀμέ-
σου διαγνώσεώς των καὶ τοῦ ἐκ τούτου κινδύνου ἐξαπλώσεως τῆς νόσου.

Προτιμᾶται ἡ ἐξέτασις πύου νωποῦ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐγκαί-
ρου διαγνώσεως. Ἐσημειώθη παροδικὴ ἐξαφάνισις ἢ ἐλλάτωσις τῶν κρυ-
πτοκόκκων ἐκ τοῦ πύου. Θεραπευτικῶς ἐχρησιμοποιήθη ἰδίως ὁ δισω-
διοῦχος ὑδράργυρος. Εἰς τὰς συνήθεις δόσεις δὲν ἔδωκε θετικὸν ἀποτέ-

λεσμα ἐνῶ εἰς μεγαλυτέρας δόσεις, 30 - 40 ἑκατοστὰ τοῦ γραμ. ἀνὰ διήμερον, τὰ ἀποτελέσματα εἶναι εὐνοϊκώτερα. Ἡ τρυπαφλαβίνη, ἡ φορμόλη, τὸ ἀντιμοζάν, τὸ ὑποθειῶδες νάτριον καὶ ἡ πενικιλίνη, δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς νόσου. Ἡ στρεπτομυκίνη ἐπίσης δὲν ἀπεδείχθη τελικῶς ἀποτελεσματικώτερα.

Συμπερασματικῶς οἱ συγγραφεῖς ἀποφαίνονται ὅτι τὰ καλύτερα καὶ ταχύτερα ἀποτελέσματα ἐπέτυχον διὰ τοῦ δισωδιούχου ὑδρογύρου εἰς δόσεις τριπλασίας περίπου τῶν συνήθως ἀνὰ διήμερον χρησιμοποιουμένων.

E.M.

R. W. MENGES: Ἱστοπλάσμωσις τῶν κυνῶν (Canine Histoplasmosis J.A.V.M.A., Δεκέμβριος 1951, σ. 411 - 415).

Αἱ ἀναγραφόμεναι παρατηρήσεις βασιζονται ἐπὶ 42 περιπτώσεων. Ἡ νόσος ὀφείλεται εἰς τὸν μύκητα *Histoplasma Capsulatum*, ἀπομονωθέντα τὸ πρῶτον, ἐκ περιπτώσεων τῆς νόσου ἐπὶ ἀνθρώπων, ὑπὸ τοῦ Darling (1906). Ὁ μύκης οὗτος εἶναι παράσιτον τῶν μονοκυττάρων ὅπου ἀνευρίσκεται ὡς ὠοειδὲς ἐνδοκυττάριον σωματίον διαμέτρου 1-5μ. Καλλιεργεῖται εἰς ἄγαρ Sabouraud δίδων ἀποικίας μικρᾶς, λευκᾶς, βαμβακοειδεῖς.

Ἐποψία ἱστοπλάσμωσης γεννᾶται, κατὰ τὸν συγγραφέα, ἐπὶ τῶν ἐπομένων συμπτωμάτων: προοδευτικὴ ἀπίσχανσις, ἐπίμονος διάρροια, αὔζησις τοῦ ὄγκου τῆς κοιλίας, ἀσκίτης, χρόνιος βήξις, ἀδυναμία, ὑπερθερμία διαλείπουσα. Διάρκεια τῆς νόσου 2 μέχρι 12 μῆνες. Διάγνωσις δύσκολος, συνήθως γίνεται μετὰ θάνατον. Δύναται νὰ ἐπιχειρηθῇ διάγνωσις ἐπὶ τοῦ ζῶντος διὰ βιοψίας πρὸς καλλιέργειαν, αἱμοκαλλιέργειαν, δερματοαντιδράσεως διὰ ἱστοπλάσμινης καὶ προσηλώσεως τοῦ συμπληρώματος. Ἡ τελευταία αὕτη δίδει καλὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν διάγνωσιν τῆς ἱστοπλάσμωσης τοῦ ἀνθρώπου. Πρόγνωσις συνήθως δυσμενής. Ἡ πενικιλίνη, ἡ σουλφοθειαζόλη, ἡ σουλφογκουανιδίνη, τὸ νικοτινικὸν δξὺ καὶ τὸ ἰωδιούχον κάλιον χρησιμοποιηθέντα ἔδωσαν ἀβέβαια ἀποτελέσματα.

E.M.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

GIULIO BARSINI: Διαγνωστικὴ ἀξία τῆς μεθόδου «Ring - Test» εἰς τὴν Βρουκέλλωσιν, τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων (Il valore del «Ring - Test» (ABR) come mezzo diagnostico della Brucellosi nelle mucche lattifere. Clinica Veterinaria 1952 No 3 σελ. 65).

Ὁ συγγραφεὺς περιγράφει τὴν νέαν μέθοδον διαγνώσεως τῆς Βρουκέλλωσης τῶν ἀγελάδων ἐπὶ δειγμάτων γάλακτος, τὴν γνωστὴν ἤδη ὡς μέθοδον «Ring - Test» (δοκιμὴ τοῦ δακτυλίου), κατ' ἀπόδοσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Ἡ νέα μέθοδος γνωστὴ ἤδη καὶ λίαν διαδεδομένη εἰς Η. Π. Ἀμερικῆς, Σουηδίας καὶ Δανίαν, ἐνέχει ὑψίστην πρακτικὴν καὶ διαγνωστικὴν ἀξίαν, χάρις εἰς τὰ πολλαπλὰ πλεονεκτήματά της, ἥτοι τὴν ἀπλότητα τῆς ἐκτελέσεως, τὴν μεγάλην εὐαισθησίαν τῆς ἀντιδράσεως τὸ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται εἰδικὸν ἐργαστήριον, καὶ εἰς τὸ ὅτι εἰς μικρὸν χρονικὸν διάστημα ἐξετάζονται πολλὰ δείγματα γάλακτος.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁ μηχανισμὸς τῆς μεθόδου Ring - Test στηρίζεται, εἰς τὴν παρουσίαν ἐν τῷ γάλακτι τῶν προσβεβλημένων ἐκ βρουκελλώσεως ἀγελάδων, εἰδικῶν γαλακτο - συγκολλητινῶν ἀντι - Bang, καὶ εἰς τὴν εἰδικὴν παρασκευὴν ἐκ τῶν προτέρων ἐγχρώμου ἐναιωρήματος ἀντιγόνου, ἐκ μικροβίων Bang, ἅτινα προστιθέμενα ἐν τῷ γάλακτι, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν γαλακτο - συγκολλητινῶν ἀντι - Bang, συναθροίζονται πέραξ τῶν λιποσφαιρίων τοῦ γάλακτος, σχηματίζοντα οὕτω χαρακτηριστικὸν ὑμένιον σχήματος δακτυλίου ἐκ λιποσφαιρίων τοῦ γάλακτος (κρέμας) κυανῆς χροιάς.

Ἡ μέθοδος ἐκτελεῖται ὡς ἐξῆς : Λαμβάνονται δείγματα γάλακτος ἀγελάδων ὑπόπτων ἐκ βρουκελλώσεως. Τὸ γάλα ἄνευ οὐδεμιᾶς προσμίξεως τοποθετεῖται ἀνὰ 1 κ. ὑφεκ. ἐντὸς δοκιμαστικοῦ σωλήνος διαστάσεων 1×10 . Εἶτα προστίθεται ἀνὰ μία σταγὼν κεχρωσμένου ἀντιγόνου : (Διὰ τὴν λεπτομέρειαν τῆς παρασκευῆς τοῦ ἐν λόγῳ ἀντιγόνου ὁ συγγραφεὺς παραπέμπει τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν σχετικὴν δημοσίευσιν τοῦ κ. Kaplan). Μετὰ παρέλευσιν 1' λεπτοῦ ἀνακινεῖται τὸ περιεχόμενον τοῦ δ. σωλήνος ἐλαφρῶς καὶ ἠρέμως, μέχρις ἀναμίξεως αὐτοῦ, προσέχοντες ὅπως μὴν προκληθῇ ἀφρὸς κατὰ τὴν ἀνατάραξιν. Κατόπιν τούτου τὸ ὅλον περιεχόμενον ἐν τῷ δ. σωλήνῳ χροῦται ὁμοιομόρφως κυανοῦν ἀνοικτὸν (χρώματος ὄου ἀηδόνης). Μετὰ ταῦτα ἕκαστος σωλὴν φέρεται ἐπὶ 1 ὥραν εἰς θερμοκρασίαν 37°C .

Ἀνάγνωσις ἀποτελέσματος : Ἐὰν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑγροῦ σχηματίζεται ὁ δακτύλιος χρώματος κυανοῦ, τὸ δὲ ὑπόστρωμα παραμένει λευκόν, ἡ ἀντίδρασις θεωρεῖται θετικὴ τουτέστιν ἡ ἀγελάς ἐκ τῆς ὁποίας προέρχεται τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν δεῖγμα γάλακτος εἶναι προσβεβλημένη ἐκ βρουκελλώσεως. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν συμβαίνει τὸ ἀντίθετον, ἥτοι ἡ ἐπιφάνεια παραμένει λευκὴ τὸ δὲ ὑπόστρωμα, χροῦται κυανοῦν, τότε ἡ ἀντίδρασις θεωρεῖται ἀρνητικὴ.

Ἡ εὐαισθησία τῆς ἀντιδράσεως εἶναι πολὺ μεγάλη, ὁ δὲ τίτλος συγκολλήσεως ἀνέρχεται μέχρις $1 : 2.000$.

Α.Γ.Φ.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

R. DROUET: Θρέψις καὶ προσήλωσις τῶν ἀνοργάνων ἀλάτων (Recueil de médecine vétérinaire tome 128, No 7, Ἰούλιος 1952.

Εἰς τὴν μελέτην τοῦ αὐτῆν ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει κατ' ἀρχὰς καὶ ἐν βραχεῖ τὸν ρόλον καὶ τὴν χρησιμότητα τῶν ἀνοργάνων ἀλάτων, ἰδίως τοῦ ἀσβεστίου (Ca) καὶ φωσφόρου (P), εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν χόνδρων καὶ ὀστέων καὶ τονίζει, ὅτι ἡ ἔλλειψις φωσφόρου (P) προκαλεῖ ὄχι μόνον τὴν ἐμφάνισιν ὀστεο - δυστροφιῶν, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου σειρᾶς παθολογικῶν καταστάσεων ἀπὸ τῆς λανθανούσης μέχρι καὶ τῶν βαρυτάτης μορφῆς τοιούτων. Ἐσχάτως, ὅμως, συνεχίζει, ἀνεκαλύφθη ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχη ποιὰ τῆς σχέσις μεταξὺ Ca καὶ P, εὐρισκομένων ἐντὸς τῶν χορηγουμένων τροφῶν καὶ ὅτι περίσσεια ἀσβεστίου προκαλεῖ ἀπασβέστωσιν καὶ παρεμποδίζει τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὑπὸ μορφὴν ὀργανικῶν ἐνώσεων χορηγουμένου ἀσβεστίου, προπαντὸς τοῦ γάλακτος. τῶν ὠῶν, τῶν φασιόλων κλπ. Ἐν τούτοις, λέγει, ἀναγιγνώσκωμεν ἀκόμη καὶ τώρα ἀνακοινώσεις, ἐν αἷς συνιστῶνται τὰ φωσφορικά καὶ ἀνθρακικὰ ἄλατα τοῦ Ca, ἂν καὶ ἔχη περιτρώως ἀποδειχθῆ, ὅτι ὁ ζωϊκὸς ὀργανισμὸς δυσκολώτατα δύναται νὰ χρησιμοποίησιν τὰ ἀνόργανα ταῦτα στοιχεῖα. Πειράματα ἀποδεικνύουν, ὅτι περίσσεια Ca προκαλεῖ ἀπασβέστωσιν μεθ' ἄλλων τῶν συμπαρομαρτουσῶν ἀνωμαλιῶν (ραχιτισμὸν κτλ.) καὶ ὅτι ἀκόμη καὶ τὸ ἀσβέσιον τοῦ γάλακτος καθίσταται μὴ ἀφομοιωσίμῳ, ἐν περιπτώσει χορηγήσεως περισσείας Ca εἰς τὸν ὀργανισμὸν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ συγγραφεὺς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ περίσσεια φωσφορικοῦ ὀξέος εἶναι ἀκίνδυνος, ἀπεκκρινομένης τῆς μὴ χρησιμοποιομένης ποσότητος αὐτοῦ. «Ἐχορηγήσαμεν, λέγει, φωσφορικὸν ὀξὺ ὑπὸ μορφὴν ὀργανικῶν ἐνώσεων εἰς φορβάδας καὶ θηλείας κύνας ἐν κυήσει ἢ γαλουχίᾳ ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη ἄνευ οὐδενὸς δυσαρέστου φαινομένου. Ἀπ' ἐναντίας, παρατηρήσαμεν αὐξήσιν τῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ δυναμισμοῦ τῶν ζώων τούτων, ἐν συγκρίσει μὲ ἄλλα τηρηθέντα ὡς μάρτυρας ζῶα. Θὰ ἠδυνάμεθα, συνεχίζει ὁ συγγραφεὺς, νὰ ἀναφέρωμεν ἐπίσης καὶ ἀνθρώπους 75 ἐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 25 ἐτῶν λαμβάνουν καθημερινῶς φωσφορικοὺς ἐστέρας καὶ ἡ ὑγεία των εἶναι λίαν καλὴ».

Καὶ διερωτᾶται ὁ Drouet, ἐὰν τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀποδεικνύουν, ὅτι ἔχομεν ὑπερβάλει τὴν σπουδαιότητα τῆς σχέσεως Ca/P καὶ ὅτι ἡ περίσσεια φωσφορικοῦ ὀξέος, τοῦλάχιστον τῶν ὀργανικῶν ἐνώσεων αὐτοῦ, εἶναι ἀβλαβής. Ἄλλωστε, λέγει, ἡ ἔλλειψις τοῦ φωσφόρου ἐκ τῶν σιτηρεσίων εἶναι κατὰ πολὺ συχνότερα τῆς τοῦ ἀσβεστίου.

Περαιτέρω ὁ συγγραφεὺς διερχεται καὶ τὰ δύο τῶν κυριωτέρων μετάλ-

λων, τὰ ὑπείσερχόμενα εἰς τὴν ἰσορροπίαν τοῦ ζωϊκοῦ ὄργανισμοῦ ἴτοι τὸ Μαγνήσιον (Mg) καὶ Μαγγάνιον (Mn). Τὸ Mg παίζει ἐξ ἴσου μὲ τὸν P πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὴν ἀφομοίωσιν καὶ χρησιμοποίησιν τόσον τοῦ Ca, ὅσον καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ P. Οὕτως κατὰ τὰ ἔτη ἀνομβρίας, τὰ δυστυχήματα ἀφωσφορώσεως εἰς τὰ ζῶα εἶναι συχνότερα, διότι ὑπάρχει ἔλλειψις χλωρᾶς νομῆς ἐνεχούσης τὴν χλωροφύλλην, οὐσίαν λίαν πλουσίαν εἰς ὄργανικὰς ἐνώσεις Mg καὶ καροτένιον (προβιταμίνην A). Ἡ ἰδιότης αὕτη τῆς χλωροφύλλης νὰ ἐπιδρῶ εὐνοϊκῶς ἐπὶ τῆς ἀφομοιώσεως τοῦ P ἐξηγεῖ, διατὶ τυγχάνει ἀπαραίτητος ἡ χλωρὰ νομὴ εἰς τὸ σιτηρέσιον ὄλων τῶν ζώων, ἀλλὰ ἰδίως τῶν ἐν ἀναπτύξει νεαρῶν τοιούτων.

Τὸ Mn λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ἀσκορβικοῦ ὀξεῖος ἢ βιταμίνης Γ, οὗτινος εἶναι πασίγνωστος ὁ ρόλος εἰς τὰ φαινόμενα τῆς γεννητικῆς ζωῆς καὶ τὴν ἀντίστασιν εἰς τὰς λοιμώξεις. Ἐς σημειωθῆ ὅμως, ὅτι μόνον αἱ ὄργανικαὶ ἐνώσεις τῶν μετάλλων αὐτῶν εἶναι χρήσιμοι, διότι τὰ ἀνόργανα αὐτῶν ἄλατα εἶναι ἥκιστα ἀφομοιώσιμα.

Τέλος περαίνων ὁ συγγραφεὺς ἐπιμένει εἰς τὸν ρόλον τοῦ φωσφορικοῦ ὀξεῖος καὶ ἐπὶ ὠρισμένων ὁρμονῶν καὶ τονίζει ὅτι οὐδμία βιολογικὴ λειτουργία εἶναι δυνατὴ ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῶν ἐστέρων τοῦ φωσφορικοῦ ὀξεῖος, καταλήγει δὲ μὲ τὴν συμβουλήν τοῦ καθηγητοῦ Javillier, ὅτι τὸ φωσφορικὸν ὄξυ εἶναι ἐν εἶδος *factotum* πρωταρχικῆς σπουδαιότητος καὶ ὅτι ἰατροὶ τε καὶ κτηνίατροι πρέπει νὰ τὸ ἔχουν καλῶς εἰς τὴν μνήμην των ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν.

A.Γ.Π.

ΣΗΜ. ΑΝΑΛΥΟΝΤΟΣ

Ἡ θεωρία τοῦ Drouet, καθ' ἣν περίσσεια φωσφορικοῦ ὀξεῖος εἰς τὸ σιτηρέσιον εἶναι ἀβλαβής, ἐρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Liégeois διδασκόμενα, ἐνθα ἡ ὑπερφωσφόρωσις (ἀπομάκρυνσις ἐκ τῆς σχέσεως $Ca/P = 1$ ἕως 2 μετὰ ἀυξήσεως τοῦ P), ὑποβοηθεῖ τὴν ὀστεοῖνωσιν.

Ἰδὲ *Traité de pathologie médicale des animaux domestiques* ὑπὸ Liégeois σελίδας 716, 739, 740, 741, ὡς καὶ ἀνακοίνωσιν ὑπὸ Liégeois καὶ Dérivaux: *Hyperphosphorose alimentaire et ostéogénèse chez le porc. Ostéofibrose alimentaire. Annales de med. vétérinaire. Ἰούλιος 1951.*

J. C. SHAW, B. XATZHOLOY καὶ V. P. SAARINEN : Βιοχημικὴ καὶ ἱστολογικὴ μελέτη τῆς κετοναϊμίας τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων. (*Journal of Dairy Science* - Volume 31, page 666, 1948).

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ αἵματος πέντε ἀγελάδων πασχουσῶν ἐκ κετοναϊμίας διεπιστώθη ὅτι ἡ ποσότης αἰμοσφαιρίνης, ὁ ὄγκος τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων ὡς καὶ τὸ ποσὸν φωσφόρου καὶ χλωρίου ἦσαν κανονικά, ἐνῶ, ἡ χολεστερίνη τοῦ αἵματος εὗρίσκετο εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον. Ἡ περιεκτικότης τῶν ἐπινεφριδίων εἰς ἀσκορβικὸν ὄξυ ἦτο χαμηλὴ ἐνῶ

εἰς χολεστερίνην ἦτο φυσιολογική. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ἡ περιεκτικότης τῶν ἐπινεφριδίων εἰς λιπαρὰς οὐσίας ἦτο ὑψηλή. Ἐπίσης ἐκ τῶν πέντε περιπτώσεων εἰς τὰς τέσσαρας τὸ ἥπαρ ἐδείκνυε αὐξησιν τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν, ἐνῶ ὅλοι οἱ νεφροὶ ἦσαν πλούσιοι εἰς λίπη.

Αἱ ἠϋξημέναι λιπαραὶ οὐσῖαι τῶν ἀνωτέρω ὀργάνων συνέκειντο κυρίως ἐξ οὐδετέρων λιπῶν, ἐνῶ ἡ ἀναλογία χολεστερίνης καὶ φωσφατιδῶν ἦτο σχετικῶς χαμηλή. Ἡ περιεκτικότης τοῦ ἥπατος εἰς γλυκογόνον ἦτο χαμηλή εἰς τὰς τέσσαρας τῶν περιπτώσεων. Εἰς τὰς τρεῖς ἐκ τῶν περιπτώσεων ἔλαβε χώραν ἀρίθμησις τῶν λευκῶν αἰμοσφαιρίων, ἥτις ἀπέδειξεν ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν οὐδετεροφίλων ἦτο ὑψηλότερον τοῦ κανονικοῦ, ἐνῶ τῶν λεμφοκυττάρων καὶ τῶν ἠωσινοφίλων ἦτο χαμηλότερον.

Τὸ ἐπινεφρίδια παρουσίαζον ἔντονον λιπώδη διήθησιν καὶ μερικὴν ἐκφύλισιν, ἥτις ἦτο πλεον ἐκσεσημασμένη εἰς τὴν σπειροειδῆ ζώνην τοῦ φλοιοῦ. Ὁ μυελὸς τῶν ἐπινεφριδίων δὲν παρουσίαζεν ἀλλοιώσεις. Τὸ παγκρεας, οἱ θυροειδεῖς καὶ τὰ ἀναπτυσσόμενα ὠοθυλάκια παρουσίαζον ἐπίσης ἔντονον λιπώδη διήθησιν καὶ μερικὴν ἐκφύλισιν.

Εἰς μίαν ἐκ τῶν περιπτώσεων ἡ ὑπόφυσις παρουσίαζεν βλάβην συνισταμένην εἰς τὸν σχηματισμὸν σάνκου περιέχοντος κολλοειδῆς ὑγρόν. Εἰς ἑτέραν παρατηρήθη συμπύεσις τοῦ κατωτέρου μέρους τοῦ προσθίου, ἔχουσα ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀτροφίαν τοῦ ὁμολόγου λοβοῦ. K.B.T.

J. C. SHAW, B. XATZHOΛΟΥ, E. C. LEFFEL, A. G. CHUNG, W. M. GILL, καὶ J. GILBERT: Ἡ ὑποφυσο - φλοιοεπινεφριδικὴ συνδρομὴ κατὰ τὴν κετοναίμιαν τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων (Journal of Dair. Science 35, 6, June 1952).

Κατόπιν πολυετῶν προσπαθειῶν οἱ ἀνωτέρω ἐρευνηταί, ἐργαζόμενοι εἰς τὸν Γεωργικὸν Πειραματικὸν Σταθμὸν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Maryland διεπίστωσαν ὅτι ἡ κετοναίμία τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων ὀφείλεται εἰς προσωρινὴν διαταραχὴν τοῦ ὑποφυσο - φλοιοεπινεφριδικοῦ συστήματος, ὀφειλομένην εἰς γνωστὰ καὶ ἀγνωστα αἷτια.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950, ὅτε οἱ ἀνωτέρω ἐρευνηταί ἀνεκοίνωσαν τὰς πρώτας αὐτῶν διαπιστώσεις ἐπὶ τοῦ θέματος, αἱ ἔρευναι αὐτῶν ἐσυνεχίσθησαν καὶ ἐπεξετάθησαν.

Ἦδη εἰς τὴν παροῦσαν λίαν ἐμπεριστατωμένην ἀνακοίνωσιν ἀναφέρουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν, ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Εἰς 43 ἀγελάδας πασχούσας ἐκ κετοναίμιαις ἐχορηγήθησαν διάφοροι δόσεις κοριζόνης, εἰς 22 ACTH (φλοιοτρόπος ὁρμόνη ὑποφύσεως), εἰς 4 οὐσία «F» (ὑδροκορτόνη τοῦ Merck), εἰς 3 σωματοτρόπος ἢ αὐξητικὴ ὁρμόνη, εἰς 1 συμπεπυκνωμένον συνένζυμον, εἰς 1 ὄξεικὸν νάτριον ἐνδο-

φλεβίως, εἰς 2 διάλυσις ἀμινοξέων ἐνδοφλεβίως καὶ εἰς 11 ὄξεικόν νάτριον ἀπὸ τοῦ στόματος.

Ἡ κλινικὴ καὶ ἡ αἱματολογικὴ ἐξέτασις τῶν περιστατικῶν ἀπέδειξαν ὅτι ἡ κορτιζόνη, τὸ ACTH καὶ ἡ οὐσία «F» προὐξένησαν ταχεῖαν ἴασιν.

Ἡ ἐνδεδειγμένη δόσις ὄξεικῆς κορτιζόνης φαίνεται ὅτι ἀνέρχεται εἰς 1,5 γρ. ἀκολουθουμένη ἐντὸς 48 ὥρῶν ἀπὸ 1 ἕτερον γραμμάριον, ἂν καὶ πολλάκις ἐν γραμμάριον εἶναι ἐπαρκές. Τριακόσαι διεθνεῖς μονάδες καθαρῶ ACTH εἶχον τὴν ἰδίαν θεραπευτικὴν ἰκανότητα μὲ 1,5 γρ. κορτιζόνης.

Ὁ συνδυασμὸς γλυκόζης μὲ κορτιζόνην ἢ ACTH δὲν φαίνεται νὰ δίδῃ καλύτερα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν κορτιζόνην ἢ ACTH χρησιμοποιούμενα μόνα. Ἡ οὐσία «F» ἀπεδείχθη 2 - 3 φορὰς ἰσχυροτέρα ἀπὸ τὴν κορτιζόνην. Δέκα ἀγέλαδες μικρὰν ἢ οὐδεμίαν βελτίωσιν ἐνεφάνισαν μετὰ τὴν χορήγησιν μιᾶς λίβρας ὄξεικοῦ νατρίου ἂν καὶ τὸ ἐπίπεδον τοῦ σακχάρου ἐν τῷ αἵματι ἠϋξήθη κάπως, μία δὲ ἀγέλας ἰάθη ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Εἰς μίαν περίπτωσιν μία ἀγέλας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐχορηγεῖτο ἡμερησίως καὶ ἐπὶ 8 ἡμερησίως ποσότης 1 1/2 λίβρας ὄξεικοῦ νατρίου, οὐδεμίαν βελτίωσιν ἐνεφάνισεν, ἐνῶ ἡ χορήγησις 1,5 γρ. κορτιζόνης ἐπέφερε τὴν ἐξαφάνισιν τῶν κλινικῶν συμπτωμάτων ἐντὸς 24 ὥρῶν.

Οὐδεμία ἐκ τῶν λοιπῶν χρησιμοποιηθεισῶν οὐσιῶν ἔσχεν εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν ἐλὶ τῆς καταστάσεως τῶν ζώων.

K.B.T

ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΑ

KEMPER καὶ ROBERTS: Ἡ ἐκρίζωσις τῆς ψώρας τοῦ προβάτου. (Ἐνεκοινώθη εἰς τὸ 54ον Συνέδριον τῶν Ἀμερικανῶν Κτηνιάτρων - Ὑγειονολόγων).

Ἡ ψώρα τοῦ προβάτου εἶναι νόσος προκαλουμένη ὑπὸ παρασίτων διαβιούντων ἐντὸς τοῦ δέρματος τῶν ζώων τούτων. Συνέπειαι ταύτης εἶναι ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐρίου, ἡ κακὴ κατάστασις θρέψεως τῶν προσβεβλημένων προβάτων καὶ τινες θάνατοι.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος εἰς τὰς Δυτικὰς Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ἀπετέλει σοβαρὰν ἀπειλὴν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν τοῦ προβάτου. Ἀπὸ τοῦ 1900 ἡ Διεύθυνσις Κτηνιατρικῆς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας Η. Π. καταπολεμεῖ τὴν νόσον ταύτην ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὰς ὑπολοίπους Πολιτείας. Ὑφιστηθῆσαν μέτρα ἀπομονώσεως, ἀπαγορεύοντα τὴν μεταξὺ τῶν Πολιτειῶν μετακίνησιν τῶν ψωριῶντων προβάτων. Τὰ θειοοὔχα ἢ νικοτινοὔχα ἀντιπαρασιτικά λουτρά ἀπεδείχθησαν λίαν ἀποτελεσματικὰ εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ νοσήματος. Αἱ διαλύσεις αὗται εἶναι ἀκόμη μέχρι σήμερον αἱ μόναι ἀνεγνωρισμέναι ἐπισήμως, δι' ἀντιπαρα-

σιτικά λουτρὰ προβάτων, προοριζομένων διὰ μετακινήσεις μεταξὺ τῶν Πολιτειῶν.

Ἄν καὶ ἔχει ἐπιτευχθεῖ μεγάλη πρόοδος ἀπὸ τοῦ 1915 εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς νόσου ταύτης εἰς τὰς Η.Π.Α., ἐν τούτοις αὕτη δὲν ἔχει εἰσέτι ἐκριζωθῆ τελείως. Ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ἀκόμη εἰς ἐν σημαντικὸν ποσοστὸν εἰς μερικὰς Πολιτείας καὶ συναντᾶται σποραδικῶς εἰς τὸ ἐν τέταρτον περιῖπου ἐκ τούτων.

Ἡλεγμένα πειράματα, διευθυνόμενα ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Ζωολογίας τῆς Γεν. Διευθύνσεως Κτηνιατρικῆς, ἀπέδειξαν ὅτι τὸ ἐξαχλωριούχον βενζένιον, ἓνα χημικὸν προϊὸν χρησιμοποιηθὲν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ ἀκινδύνως καὶ ἀποτελεσματικῶς διὰ τὴν ἐκρίζωσιν τῆς ψώρας. Τὸ προϊὸν τοῦτο ἐν ἑναιωρήσει ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος, χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ψώρας τῶν προβάτων, ὑπὸ τύπον ἐνὸς καὶ μόνου λουτροῦ.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα κατὰ τὴν ἐκρίζωσιν τῆς ἐμφανισθεί- τὸ 1919 ἐστίας ψώρας εἰς Νέον Μεξικὸν ὑπῆρξαν καταπληκτικά. Ἡ νόσος, ἣ ὁποία εἰσῆχθη διὰ τῶν εἰσαγομένων, ἐξ ἄλλης Πολιτείας, μεμολυσμένων προβάτων, ἐξεριζώθη ἐξ ἄνω τῶν 10.000 ψωριῶντων καὶ λοιμυπόπτων ζώων δι' ἐφ' ἅπαξ ἀντιπαρασιτικοῦ λουτροῦ ἐξαχλωριούχου βενζενίου εἰς πυκνότητα 0,06 % τοῦ «γ» ἰσομεροῦς.

Οὐδεμία περίπτωσις ὑποτροπῆς τῆς ψώρας ἐνεφανίσθη εἰς τὰ οὕτω θεραπευθέντα πρόβατα.

Τὸ ἐξαχλωριούχον βενζένιον ἔχει πλεονεκτήματά τινα ἐπὶ τῶν παλαιότερων φαρμάκων θεραπείας ὡς καὶ τινα μειονεκτήματα.

Τὸ μεγαλύτερον πλεονέκτημα εἶναι ἡ ἀποτελεσματικότης του ὡς θεραπεία δι' ἐφ' ἅπαξ ἀντιπαρασιτικοῦ λουτροῦ, διότι καταστρέφει τὰ ὑπάρχοντα παράσιτα καὶ διατηρεῖ τὴν ἀποτελεσματικότητά του ἐπὶ τοῦ δέγματος τῶν προβάτων ἐπὶ ἀρκετὸν διάστημα, οὕτως ὥστε νὰ φονεύῃ τὰ νεοεκκολαφθέντα παράσιτα, μὴ ἀναγκαιοῦντος ὡς ἐκ τούτου δευτέρου λουτροῦ. Ἐπιπροσθέτως ἡ διάλυσις δὲν ἔχει ἀνάγκην θερμάνσεως. Ἡ στιλπνότης, ὁ χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀντοχὴ τῶν ἐριῶν τῶν προβάτων, τῶν θεραπευθέντων δι' ἐξαχλωριούχου βενζενίου εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν πυκνότητα, δὲν ἐπηρεάζονται δυσμενῶς. Οὐδὲν ἐκ τῶν ἄνω τῶν 10.000 προβάτων πάσης ἡλικίας ὑποστάντων τὴν θεραπείαν ταύτην εἰς τὸ Νέον Μεξικόν, παρουσίασε τὴν παραμικρὰν δυσάρεστον ἐπίδρασιν ἐκ τοῦ λουτροῦ.

Τὸ μειονέκτημα τοῦ ἐξαχλωριούχου βενζενίου εἶναι ἡ μὴ διαλυτότης του ἐντὸς τοῦ ὕδατος, καὶ ἡ ὡς ἐκ τούτου χρησιμοποίησις αὐτοῦ ὑπὸ τύπον ἑναιωρήματος. Τὸ ἑναιώρημα τοῦτο ὅμως, δίδει ταχέως ἴζημα εἰς τὸν πυθμένα τοῦ λουτήρος, ἐκτὸς ἐὰν τὸ περιεχόμενον ἀναταράσσεται συνεχῶς. Ἐπὶ πλέον, δὲν ὑπάρχει ἀπλῆ μέθοδος ἐλέγχου διὰ τὸν προσ-

διορισμὸν τῆς πυκνότητος τοῦ ἑξαχλωριούχου βενζενίου ἐντὸς τοῦ λουτή-
 ρος καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τοῦ λουτροῦ. Δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, τὸ ἑξα-
 χλωριούχον βενζένιον δὲν εἶναι εἰσέτι ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένον διὰ τὴν
 θεραπείαν ψωριῶντων προβάτων, προοριζομένων διὰ μετακινήσεις μεταξὺ
 τῶν Πολιτειῶν. Ὅπωςδήποτε ὁμως δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν
 θεραπείαν τῆς ψώρας εἰς ποίμνια προβάτων, ἅτινα δὲν προορίζονται διὰ
 τοιαύτας μετακινήσεις. Π. Δ.

Θ Ε Ρ Α Π Ε Υ Τ Ι Κ Η

K. T. BRUNNER καὶ K. F. MEYER : Ἐπίδρασις τῆς χρυσομυκίνης
 ἐπὶ τῆς λεπτοσπείρας τῆς κυνοκτόνου καὶ τῆς λεπτοσπείρας τῆς ἱκτε-
 ροαιμορραγικῆς τόσον *in vitro* ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν μικροβιοφόρων. *Am.*
Journal of Veter. Research 1951, 11, 89 (In *Rec. de Med. Vet.*
T. CXXVIII No 8, 1952).

Εἰς τὴν διάλυσιν 1 χιλιοστογρ. κατὰ κυβ. ἑκατοστ. ἡ χρυσομυκίνη
 παρεμποδίζει τελείως τὴν ἀνάπτυξιν τῆς λ. τῆς κυνοκτόνου καὶ τῆς λ.
 τῆς ἱκτεροαιμορραγικῆς ἐν θρεπτικῷ ὑλικῷ Schüffner, ἐνῶ διάλυσις δε-
 κάκις ἰσχυροτέρα ἔχει βακτηριοκτόνον δρᾶσιν ἐντὸς 50-64 ὥρῶν.

Ἐπὶ 50 νεαρῶν πειραματοζώων (*hamsters*) ἐνοφθαλμισθέντων διὰ
 τῆς ἐνδοπεριτοναϊκῆς ὁδοῦ μὲ λ. τὴν ἱκτεροαιμορραγικὴν, τὰ 45 ἐδέχθη-
 σαν πενικιλίνην 43-72 ὥρας μετὰ τὸν ἐνοφθαλμισμὸν. Ἐπὶ 20 ἐκ τῶν
 ἐπιζησάντων αἱ λεπτόσπειραι ἀνευρίσκονται ἐντὸς τοῦ νεφροῦ.

Οἱ ὑπόλοιποι 25 δέχονται ἐν χιλιοστόγραμμον χρυσομυκίνης, ἐνδοπε-
 ριτοναϊκῶς ἀνὰ 8-ωρον ἐπὶ 3-5 ἡμέρας. Δύο ἡμέρας μετὰ τὸ πέρας τὰ
 πειραματοζῶα θανατοῦνται οἱ δὲ νεφροὶ δὲν περιέχουν λεπτοσπείρας.

Ἐφ' ἑτέρου 4 νεαροὶ κύνες μολυθέντες πειραματικῶς μὲ λ. ἱκτεροαι-
 μορραγικὴν καὶ ἀπεκκρίνοντες λεπτοσπείρας μετὰ τῶν οὔρων των, δέχον-
 ται οἱ μὲν 5 χιλιοστόγρ. καὶ δὲ 40 χιλιοστόγρ. χρυσομυκίνης κατὰ χιλίο-
 γραμμον ζῶντος βάρους ἀνὰ 12-ωρον ἀπὸ τοῦ στόματος ἐπὶ 3 ἡμέρας.
 Οἱ δύο κύνες οἱ λαβόντες 40 χιλιοστόγρ. παύουν νὰ ἐκκρίνουν λεπτοσπεί-
 ρας ἀπὸ τῆς 5ης ἡμέρας, ἐνῶ ἡ ἀπέκκρισις εἰς τοὺς λοιποὺς συνεχίζεται.

Αἱ διαπιστώσεις αὗται τῶν ἀνωτέρω ἐρευνητῶν καταδεικνύουν τὴν
 θεραπευτικὴν ἀξίαν τῆς χρυσομυκίνης, χορηγουμένης ἀπὸ τοῦ στόματος
 κατὰ τὴν θεραπείαν τῆς λεπτοσπειρώσεως τοῦ κυνός. K.B.T.

CARL E.E. BUNN καὶ S. F. SCHEIDY : Τὰ Ἀντιβιοτικά εἰς τὴν
 Κτηνιατρικὴν (*J. A. V. M. A. vol CXXI, August 1952, No 905*).

Οἱ ἀνωτέρω συγγραφεῖς ἀνασκοποῦντες τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν
 διαφόρων ἀντιβιοτικῶν ἔναντι τῶν συνήθων εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν νοση-

μάτων κατήρτισαν τὸν κάτωθι πίνακα εἰς τὸν ὅποιον διὰ σταυροῦ σημειοῦνται ἔναντι ἐκάστης νόσου τὰ ἀποτελεσματικά κατὰ ταύτην ἀντιβιοτικά.

Νόσοι (1)	Χρ.	Β	Χλ.	Ν	Π	Σ	Γ	Τ
Ἄνθραξ					+			
Ἀκτινομυκητίαισις						+		
Πνευματόνθραξ					+			
Μαστίτιδες ἀγελάδων	+	+		+	+	+	+	+
Διφθερίτις μόσχων	+				+			
Πνευμονία μόσχων	+		+		+	+	+	
Ἐντερίτις μόσχων	+		+		+	+	+	
Νόσος νεαρῶν κυνῶν (1)					+	+	+	
Ἐπιπεφυκίτις καὶ Κερατίτις	+	+	+	+	+	+	+	
Κυστίτις καὶ νεφροίτις κυνῶν	+		+		+	+	+	
Μητρίτις	+				+			+
Ἐντερίτις καὶ Διάρροια	+	+	+	+	+	+		
Νόσος νεαρῶν γαλῶν (1)	+		+		+	+	+	
Δοθιήνες	+	+	+	+	+	+	+	+
Λεπτοσπείρωσις	+				+	+		
Ὄστεομυελίτις	+	+	+		+	+	+	+
Ἐξωτερικὴ ὠτίτις	+	+	+	+	+	+	+	
Πυελονεφρίτις					+			
Αἰμορραγικὴ Σηψαιμία	+		+		+	+	+	
Ἴγμορίτις Ἰνδιάνων	+		+			+		
Δερματοπάθεια καὶ τραύματα μεμολυσμένα	+	+	+	+	+	+	+	+
Λοιμώδης Ἀδενίτις	+		+		+		+	+
Ἐπιπόλαια Ἀποστήματα	+	+	+		+		+	+
Δυσεντερία χοίρων	+	+			+	+		
Ἐρυθρὰ χοίρων					+	+		

1) Δευτερογενεῖς λοιμώξεις

Χρ = Χρυσομυκίνη

Β = Βασιτρασίνη

Χλ = Χλωρομυκητίνη

Ν = Νεομυκίνη

Π = Πενικιλίνη

Σ = Στρεπτομυκίνη

Γ = Γαιωμυκίνη (Terramycin)

Τ = Τυροτριχίνη

K.B.T.

MOINE G. καὶ FONTAINE E. : Ἡ θεραπεία τοῦ τετάνου ὀξείας μορφῆς διὰ τῆς πενικιλίνης. Ἰασις. *Revue vet. Mil.* 1952, σελ. 54.

Οἱ συγγραφεῖς ἀναφέρουν δύο περιπτώσεις τετάνου ὀξείας μορφῆς, εἰς τὸν ἵππον, θεραπευθείσας διὰ πενικιλίνης ἥτις ἐχορηγήθη ἐπὶ 6-8 ἡμέρας εἰς τὴν δόσιν τῶν 500.000 Μ. Ο. ἡμερησίως. Κατὰ τοὺς συγγρα-

φείς ἢ ἴσως ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν θεραπείαν. Ἡ ἴδια ὁμως θεραπευτικὴ ἀγωγή ἐφαρμοσθεῖσα ἀλλαγῶν δὲν ἔδωσε θετικὸν ἀποτέλεσμα.

Αἱ εὐνοϊκαὶ ἐκβάσεις περιπτώσεων τετάνου εἰς ἃς χρησιμοποιεῖται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῶν πρώτων συμπτωμάτων ἢ πενικιλίνη, ὀφείλονται πιθανῶς εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς τοξινογενείας τοῦ βακίλλου, ἐνῶ ἐναντίον τῆς κυκλοφορούσης καί, κατὰ μείζονα λόγον, τῆς καθηλωθείσης ἤδη εἰς τὰ νευρικὰ κέντρα τετανικῆς τοξίνης, οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔχει αὕτη.

Διὰ τὰ κοιτῆ πάντως ἡ ἀξία τῆς νέας ταύτης θεραπευτικῆς ἀγωγῆς, μὲ μόνην τὴν πενικιλίνην, θὰ χρειασθῆ νὰ δοκιμασθῆ εἰς πολλὰς ἀκόμη περιπτώσεις. Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν ὁ συνδυασμὸς πενικιλίνης ἀντιτετανικοῦ ὀροῦ πρέπει νὰ δίδῃ καλύτερα ἀποτελέσματα.

E. M.

Συγκριτικὴ ἀξία τῆς Σουλφαμεξαθίνης καὶ τῆς Σουλφοκινοξαλίνης εἰς τὴν προφύλαξιν καὶ θεραπείαν τῆς Κοκκιδιάσεως τῶν πουλερικῶν (A Comparison of sulphamezathine with sulfoquinoxaline) Farm Health 1952 No 6.

Μία ἐκ τῶν τελευταίων ἐνδιαφερουσῶν προόδων ἐν τῷ πεδίῳ τῆς καταπολεμήσεως τῆς Κοκκιδιάσεως τῶν Πουλερικῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐμφάνισις τῆς Σουλφοκινοξαλίνης. Πλεῖσται ἐργασίαι ἐπὶ τοῦ νέου τούτου Σουλφοναμιδικοῦ φαρμάκου ἔλαβον χώραν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ὡς καὶ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν.

Ἀξίζει λοιπὸν νὰ γίνῃ μία σύγκρισις τῶν δύο τούτων προϊόντων ἐπὶ τῆς προληπτικῆς καὶ θεραπευτικῆς αὐτῶν ἰκανότητος.

Βαθμὸς ἐπενεργείας.

Ἡ ἐκφραζομένη γνώμη ὅτι ἡ Σουλφοκινοξαλίνη εἶναι τοῦλάχιστον 3 φορές δραστικώτερα παντὸς ἄλλου ἀναλόγου προϊόντος, βασίζεται ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ χρησιμοποιουμένη ἀραιώσις ἐντὸς τοῦ ποσίμου ὕδατος εἶναι κατὰ πολὺ χαμηλοτέρα (0,6 ‰) τῆς συνισταμένης διὰ τὴν Σουλφαμεξαθίνην (2 ‰). Τὸ μικρὸν τῆς ἀραιώσεως ταύτης θεωρεῖται ἀπαραίτητον, καθότι ἡ τοξικότης τῆς Σουλφοκινοξαλίνης εἶναι τοιαύτη, ὥστε τὸ φάρμακον νὰ πρέπει νὰ ἀραιουῖται κατὰ πολὺ περισσότερον τῆς Σουλφαμεξαθίνης.

Ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἠϋξημένης ταύτης ἐπενεργείας, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν δύο σημεῖα. Πρῶτον ἡ Κοκκιδιοκτόνος ἐπενέργεια τῶν διαφόρων διαλυμάτων τῶν δύο προϊόντων δὲν πρέπει νὰ συγγέεται μετὰ τὴν ἐν τῇ πράξει ἀποτελεσματικότητά των καὶ δεύτερον ὅτι ἐκ τῶν μέχρι σήμερον δεδομένων ἡ Σουλφοκινοξαλίνη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ κατὰ

πολὺ δραστικώτερα τῆς Σουλφαμεξαθίνης. Τοῦτο ὀφείλεται, τῷ ὄντι, εἰς τὸ ὅτι ἡ Σουλφαμεξαθίνη ἀποτελεῖ ἓν προῖον ἐξαιρετικῆς ἀποτελεσματικότητος καὶ ταχίστης ἐπενεργείας διὰ τὴν καταστολὴν τῶν ἐκ κοκκιδιάσεων ἐπιζωσιῶν. Τὸ γεγονός τοῦτο ἀπεδείχθη περιτρώως διὰ πολυπληθῶν ἐρευνῶν καὶ δοκιμῶν ἐν τῇ πράξει, δι' ἐντατικῶν ἐπίσης ἐρευνῶν μερίμνη τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τῆς Μεγ. Βρετανίας καὶ ἐπεβεβαιώθη ἐπακολουθητικῶς ὑπὸ πολλῶν χιλιάδων πτηνοτρόφων οἵτινες ἐχρησιμοποίησαν τὸ φάρμακον τοῦτο εἰς ἑκατομμύρια πουλερικῶν κατὰ τὰ τελευταῖα 5 ἔτη. Μία τελευταία ἀνακοίνωσις εἰς τὸν Κτηνιατρικὸν τύπον παραδέχεται ὅτι ἡ συνιστωμένη διάλυσις Σουλφοκινόξαλίνης 0,60:1000 ἀφίνει πολὺ στενὰ περιθώρια ἀποτελεσματικότητος, ἐν ᾧ ἡ διάλυσις 2:1000 Σουλφαμεξαθίνης θεωρεῖται πλέον ἢ ἐπαρκῆς. Τῷ ὄντι καὶ μία εἰσέτι διάλυσις Σουλφαμεξαθίνης 1‰ δίδει ἐξαιρετικῶς ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν καταστολὴν τῶν ἐκ κοκκιδιάσεως ἐπιζωσιῶν.

Ἐν τούτοις διὰ νὰ εἶναι τις περισσότερον βέβαιος περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων καὶ ἐπειδὴ ἡ «Σουλφαμεξαθίνη» εἶναι τὸ πλέον ἀκίνδυνον τῶν Σουλφαμιδικῶν φαρμάκων, ἡ διάλυσις 2‰ ἔγινε παραδεκτὴ ὑπ' ὄλων ὡς ἡ πλέον κατάλληλος.

Τὸ ζήτημα τῆς γευστικότητος.

Ἐλάχισται καὶ σπάνιαι περιπτώσεις ἀναφέρονται εἰς ἃς πουλερικὰ ὑποβαλλόμενα εἰς θεραπείαν διὰ Σουλφαμεξαθίνης ἀπέφευγον νὰ πίνωσι τὸ διάλυμα αὐτῆς. Πολλοὶ παράγοντες καθιστοῦν δύσκολον νὰ ἀποφανθῇ τις ἐὰν τὰ περιστατικὰ ταῦτα ὀφείλονται εἰς τὴν πραγματικὴν γεῦσιν τῆς Σουλφαμεξαθίνης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀναμφισβήτητον γεγονός προέκυψεν ἐκ τῆς ἐπιτυχοῦς θεραπείας ἑκατομμυρίων πουλερικῶν, εἴτε ταῦτα πίνουσιν εὐχαρίστως εἴτε ὄχι τὸ φάρμακον, καὶ ὅτι ἡ μεγίστη πλειονότης τῶν προσβεβλημένων πουλερικῶν ἔλαβε τὴν ποσότητα Σουλφαμεξαθίνης ὡστε νὰ ἐπιτευχθῇ πλήρης θεραπεία.

Τὸ οἰκονομικὸν τῆς θεραπείας.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰ κάτωθι γεγονότα :

Ἡ Σουλφοκινόξαλίνη κυκλοφορεῖ ὑπὸ μορφὴν διαλύματος 10 %, ἐν ᾧ ἡ Σουλφαμεξαθίνη εἰς τὴν διάλυσιν 16 % ἡ δὲ τιμὴ τοῦ νέου τούτου φαρμάκου εἶναι διπλασία τῆς Σουλφαμεξαθίνης.

Τὸ μόνον ἐπιχείρημα ἐπὶ τοῦ οἰκονομικωτέρου τῆς θεραπείας εἶναι ὅτι χρησιμοποιεῖται ἀραιότερον διάλυμα Σουλφοκινόξαλίνης.

Ὑποστηρίζεται ὅμως ὅτι τὰ πουλερικὰ πίνουν τὴν Σουλφοκινόξαλινὴν εὐκολώτερον καὶ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας θὰ προσλάβουν πολὺ μεγαλύτεραν ποσότητα, ἥτις θὰ ἐπιφέρει τὰ αὐτὰ θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα

ἄτινα ἐπιτυγχάνονται διὰ προσλήψεως μικροτέρας ποσότητος Σουλφαμεζαθίνης. Ἐάν δὲ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ προσβεβλημένα πουλερικά πίνουν διπλασίαν ποσότητα ὕδατος ὅσας εἶναι ἄρρωστα, τότε ἡ ὑποστηριζομένη οἰκονομία ἐκ τῆς χορηγήσεως Σουλφοκινοξαλίνης κατατῆ ἀσήμαντος ἐν τῇ πράξει.

Θεραπεία ἢ προφύλαξις ;

Σχεδὸν τὸ σύνολον τῆς χρήσεως τῆς Σουλφοκινοξαλίνης εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας ἀναφέρεται εἰς προφυλακτικούς σκοπούς καὶ οὐχὶ εἰς τὴν θεραπείαν τῶν προσβεβλημένων ἐκτροφῶν.

Τῷ ὄντι, καθότι ἀφορᾷ τοῦλάχιστον τὴν Ἀμερικανικὴν Κτηνιατρικὴν Ἑταιρείαν, ἡ Σουλφοκινοξαλίνη καθιερώθη μόνον ὡς μέσον προληπτικόν, ἐν ᾧ ἡ Σουλφαμεζαθίνη ἐγένετο ὀλοκληρωτικῶς παραδεκτὴ καὶ διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἐκ Κοκκιδιάσεως ἐπιζωοτιῶν. (Ἀνακοίνωσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Παρασιτολογίας τῆς Ἀμερικανικῆς Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας - Νοέμβριος (1949).

Πρὸς ἀνακεφαλαίωσιν, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι καίτοι ἡ Σουλφοκινοξαλίνη εἶναι ἀναμφιβόλως λίαν ἀποτελεσματικὸν κοκκιδιοκτόνον φάρμακον, ἡ Σουλφαμεζαθίνη παραμένει τὸ ἀνεγνωρισμένον καὶ τὸ ἀπαραμίλλον εἰδικὸν τοιοῦτο διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς Κοκκιδιάσεως τῶν Πουλερικῶν.

E. Π.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΙΕΘΝΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Τὴν 4ην καὶ 5ην Αὐγούστου ἔλαβε χώραν ἐν Λυῶνι τῆς Γαλλίας, συνέδριον τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τοῦ ἀφθώδους πυρετοῦ, πρὸς ἐξέτασιν τῶν μέχρι σήμερον ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς ἐμβολιοπροφυλάξεως ἐν Γαλλίᾳ, διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Merieux παρασκευαζομένων ἐμβολίων.

Ὡσαύτως τὴν 17ην Σεπτεμβρίου καὶ μέχρι τῆς 28ης ἰδίου συνήλθον εἰς Κοπεγχάγην τῆς Δανίας δύο διεθνῆ Συνέδρια, τὸ ἐν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ὄργανώσεως Τροφῶν καὶ Γεωργίας (F.A.O.) καὶ τὸ ἕτερον τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐπιζωοτιῶν.

Τὰ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀμφοτέρων τῶν Συνεδρίων περιλαμβανόμενα θέματα ἀνήγοντο ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ἀφθώδη Πυρετόν.

Τὴν χώραν μας ἀντεπροσώπευσεν ὁ κ. Ν. Τζωρτζάκης, Διευθυντὴς τοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἐργαστηρίου Ἀφθώδους Πυρετοῦ.

Ὡς ἀνηγγέλη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θέλει συνέλθει εἰς Στοκχόλμην τὸ XV Διεθνὲς Κτηνιατρικὸν Συνέδριον εἰς τὸ ὁποῖον προσεκληθῆ καὶ ἡ χώρα μας ἵνα συμμετάσχη.

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1) Διὰ Β.Δ. ἀπὸ 7-7-52 δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 189 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τεύχος Α'), τροποποιοῦνται καὶ συμπληροῦνται ἔναι διατάξεις τῆς ἰσχυοῦσης Νομοθεσίας περὶ ἐπιθεωρήσεως σφαγίων, καταργουμένου τοῦ ἀπὸ 7-2-51 σχετικοῦ Β.Δ.

2) Δι' ἐτέρου Β. Δ. καθορίζονται ὡς κατωτέρω τὰ ἐμβολιστικά δικαιώματα τῶν Νομοκτηνιάτρων :

Δι' ἐκάστην ἐνδοτραχειακὴν ἔγχυσιν δρχ. 500 κατὰ κεφαλὴν. Δι' ἕκαστον προφυλακτικὸν ἐμβολιασμὸν ἢ ὀροεπέμβασιν οἰασδῆποτε φύσεως καὶ δι' οἰανδῆποτε μεταδοτικὴν νόσον, ἐπὶ μὲν τῶν μεγάλων ζώων, κυνῶν καὶ χοίρων δρχ. 500 κατὰ κεφαλὴν, ἐπὶ τῶν αἰγοπροβάτων δρχ. 200 καὶ ἐπὶ τῶν πτηνῶν δρχ. 100.

Τὰ δικαιώματα ταῦτα θὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τοῦ Κράτους.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΙΔΙΟΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Ἐπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑπουργείου Γεωργίας ἔτυχον ἀδείας ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐν Ἑλλάδι τὰ κάτωθι Κτηνιατρικά ἰδιοσκευάσματα :

Α') Τοῦ Ἀμερικανικοῦ Οἴκου Vineland Poultry Laboratory

53) **Blackhead** ἐναντίον τῆς ἐντερηπατίτιδος τοῦ Ἰνδιάνου. 54) **Tenderettes** Παχυντικὸν τῶν Πουλερικῶν. 55) **Hi - Lethol - lo** Ἀπολυμαντικόν, ἀντισηπτικόν. 56) **Aqua - Noxaline** ἐναντίον τῆς κοκκιδιάσεως. 57) **Pullorum Stained Antigen** δι-ὀροσυγκόλλησιν λευκῆς διαρροίας. 58) **Pigeon Pox, Fowl Pox Vaccine** ἐμβόλια δι' φθειρίτιδος πουλερικῶν.

Β') Τοῦ Ἀγγλικοῦ Οἴκου Pearson

59) **Racolol** Καταπολέμησις ἐξωπαρασίτων.

Γ') Τοῦ Ἀγγλικοῦ Οἴκου Evans

60) Ἀντιτετανικὴ ἀνατοξίνη καὶ ὀρός. 61) **Hemorrhagic Septicaemia Vaccine.** 62) **Pulpy Kidney Vaccine.** 63) **Penicilline Veterinary (Intramammary injection).** 64) **Swine Fever Vaccine.**

Δ') Τοῦ Ἀμερικανικοῦ Οἴκου Br. Cassoopher

65) **Fortran Alfa** Μουρουνέλαιον Κτηνιατρικόν.

Λ Υ Σ Σ Α

Ἐπὸ τοῦ Νομοκτηνιάτρου Ζακύνθου κ. Α. Καντακίτη καὶ τοῦ ἐπικούρου κ. Π. Δραγῶνα διενεργήθη εἰς μεγάλον τμήμα τῆς νήσου ταύτης γενικὸς προληπτικὸς ἐμβολιασμὸς ἐπὶ τῶν κυνῶν διὰ τοῦ νέου ἐμβολίου τύπου **Ανιανισέ**, πρὸς ἐξαγωγὴν συμπερασμάτων ἐπὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τοῦ βιολογικοῦ τούτου προϊόντος.

Ἡ Κτηνιατρικὴ Ἑπιτροπὴ τοῦ Ἑπουργείου Γεωργίας προέβη εἰς παραγγελίαν καὶ νέων ποσοτήτων ἐμβολίου ἵνα ὀλοκληρωθῇ τὴν ἐμβολιοεπέμβασιν εἰς Ζάκυνθον καὶ προβῇ εἰς παρομοίαν ἐνέργειαν ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν.

ᾠσαύτως παρεκάλεσε τὴν Διεθνῆ ὀργάνωσιν Ὑγείας ὅπως μετακληθῆ εἰς Ἑλλάδα ὁ Dr Komorov Διευθυντῆς τοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ἰσραὴλ ἵνα μελετήσῃ τὸ θέμα τῆς λυσιτελεστεράς ἀντιμετωπίσεως τῆς νόσου ταύτης παρ' ἡμῖν.

Τέλος καταβάλλονται ἐνέργειαι διὰ τὴν εἰς Ἰσραὴλ ἀποστολὴν ἐνὸς Κτηνιάτρου Μικροβιολόγου πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τεχνικῆς τῆς παρασκευῆς τοῦ ἐν λόγῳ ἐμβολίου, ἵνα καταστῆ δυνατὴ ἡ εἰς μεγάλας ποσότητας παραγωγὴ του παρ' ἡμῖν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας μας.

ΑΦΘΩΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας Ὑπουργείου Γεωργίας ἡ νόσος αὕτη εἶχε ἐντοπισθεῖ εἰς δύο μικρὰς ἐστίας ἐν Πάτραις καὶ Μετσόβῳ, αὔτινες τείνουν νὰ κατασβεσθῶσι διὰ τῆς δημιουργίας προφυλακτικῶν ἐμβολιαστικῶν ζωνῶν.

Πρὸς πρόληψιν νέας ἐισβολῆς, ἀφ' ἐνὸς μὲν θέλουσι διενεργηθεῖ προφυλακτικοὶ ἐμβολιασμοὶ εἰς τὰ σημεῖα εἰσαγωγῆς ζῶων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἀπεφασίσθη ὅπως τὰ εἰσαχθησόμενα ζῶα ἀναπαγωγῆς ὑποβάλλονται εἰς προφυλακτικὸν ἐμβολιασμὸν εἰς τὰς χώρας προελεύσεώς των καὶ πρὸ τῆς μεταφορᾶς αὐτῶν εἰς τὴν χώραν μας.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ

Ἐτοποθετήθη εἰς τὴν κενὴν θέσιν Προϊσταμένου Ἐργαστηρίου παρὰ τῷ Κτηνιατρικῷ Μικροβιολογικῷ Ἰνστιτούτῳ ὁ μέχρι τοῦδε ἐπιμελητῆς αὐτοῦ, Κτηνίατρος Μικροβιολόγος Κ. Ταρλατζῆς.

Δι' ὁμοθύμου ἀποφάσεως τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς ἀνεκηρύχθη Ὑφηγητῆς τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Παθολογίας τῶν κατοικιδίων ζῶων εἰς τὴν ἔδραν τῆς Φυσιολογίας καὶ ἀνατομικῆς τῶν ζῶων (Καθ. κ. Χ. Πασιώκας) ὁ συνάδελφος κ. Κ. Ταρλατζῆς.

Ὁ κ. Ἀθ. Ἐπιτρόπου μετετέθη ἐκ τοῦ Τμήματος Ἀγροτικῆς Περιθάλψεως Ὑπ. Γεωργίας εἰς θέσιν ἐιδικοῦ Κτηνιατρικῶν Ἐφαρμογῶν τῆς Δ' ἰνσεως Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν καὶ Ἐκπαιδεύσεως τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας.

Προήχθησαν οἱ Νομοκτηνίατροι : Χειμαριῶς Ἐκτωρ εἰς τὸν βαθμὸν Δ' ἰνσεως Β' καὶ οἱ Τζουρμακλιώτης Νικ. Ἰερεισιώτης Ἀντ., Χαρισιάδης Ναπ. καὶ Μενασὲ Ἰσαὰκ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Τμηματάρχου Α'. Ἀπελύθησαν τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ οἱ Ἐφεδρῶν Ὑποκτηνίατροι : Ἀτματζίδης Θ. καὶ Σκουλᾶς Ἐμμ.

Ἀφίχθησαν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς περατώσαντες τὰς σπουδὰς των οἱ κάτωθι κτηνίατροι ὑπότροφοι Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν : Μουρελάτος Δ. Τσώλης Ἀλεξ. Σπυρόπουλος Γ. Βαληνδρᾶς Μάρ. Παπαδιάς Ἀθ. Σκοῦν-

τζος Κ. καὶ Κουντούρης Ι. Ἐπέστρεψαν ἐξ Ἰταλίας ὁ Ἐπίατρος κ. Μανιάς Θεοφ. ὅστις εἶχε μεταβῆ αὐτόθι ἐπὶ θμῆνον δι' εἰδίκευσιν εἰς τὰ ζητήματα τῆς διατροφῆς τῶν ζώων.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΠΙΖΩΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Συμφώνως πρὸς τὰς ἐκδοθείσας ἀνακοινώσεις τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐπιζωοτιῶν ἢ νοσολογικῆ κατάστασις τῶν μετεχουσῶν εἰς τοῦτο χωρῶν ἀπὸ 20 Ἰουνίου μέχρι 23 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἔχει ὡς ἑξῆς :

1) Ἐγκύκλιος Νο 54 τῆς 3ης Ἰουλίου.

1) *Τύνις*. Διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίς Λεπτοσπειρώσεως τῶν βοοειδῶν, δι' ἣν ἐφηγηδόσθη Πενικιλλινοθεραπεία καὶ Βιταμινοθεραπεία διὰ Βιταμίνης Β12.

Ἐνεφανίσθησαν δύο ἐστίαι Ἀφθώδους πυρετοῦ.

2) *Δανία*. Δύο μόνον ἐστίαι Ἀφθώδους Πυρετοῦ ὑπάρχουσιν εἰσέτι.

3) *Σουηδία*. Διεπιστώθη μία μόνη ἐστία Ἀφθώδους Πυρετοῦ.

4) *Γαλλία*. Ὁ Ἀφθώδης Πυρετὸς σημειώνει ἐπέκτασιν, καθότι τὸ πρῶτον 15θήμερον τοῦ Ἰουνίου ἐσημειώθη ἡ ὑπαρξίς τούτου εἰς 22.153 νέας ἐκτροφάς.

5) *Ἀγγλία*. Ὁ Ἀφθώδης Πυρετὸς δὲν δεικνύει τάσεις ὑποχωρήσεως, σύντονα δὲ μέτρα λαμβάνονται εἰς Σκωτίαν, διὰ τὴν περιστολὴν ἐπεκτάσεως αὐτοῦ.

2) Ἐγκύκλιος Νο 56 τῆς 8ης Αὐγούστου

1) *Αἴγυπτος*. Σημειοῦται ἡ ἐμφάνισις Πανώλους τῶν βοῶν. Διενεργήθησαν 27871 προληπτικοὶ ἐμβολιασμοὶ καὶ θὰ συνεχισθοῦν διὰ 120.000 ἐτέρων.

2) *Αὐστρία*. Ὁ Ἀφθώδης Πυρετὸς ἐνετοπίσθη εἰς 4 περιφερείας περιλαμβανούσας 86 κοινότητες. Διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίς τῶν τύπων Α5 καὶ Ο1.

3) *Δυτικὴ Γερμανία*. Σημειοῦται ἀναζωπύρωσις τοῦ Ἀφθώδους Πυρετοῦ. Κατὰ τὴν 15ην Ἰουλίου διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίς αὐτοῦ εἰς 2.435 ἐκτροφάς.

4) *Καναδάς*. Οὐδὲν κοροῦσμα Ἀφθώδους Πυρετοῦ ἐσημειώθη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου.

5) *Ἡνωμένα Πολιτεῖαι*. Ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις εἰς τὴν νῆσον Plum Ἐργαστηρίου διὰ τὴν μελέτην τοῦ Ἀφθώδους Πυρετοῦ καὶ τῶν μέσων πρὸς καταπολέμησιν αὐτοῦ. Ὡς πρώτη πίστωσις διὰ τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ ἐχορηγήθη τὸ ποσὸν τῶν 10.000.000 δολλαριῶν.

3) Ἐγκύκλιος Νο 57 τῆς 18ης Αὐγούστου.

1) *Δανία*. Ἐσημειώθησαν 29 νέαι ἐστίαι Ἀφθώδους Πυρετοῦ τύπου Α5 καὶ C.

2) Ὀλλανδία. Σημειοῦται ὑποχώρησις τῆς ἰδίας νόσου μὲ ὑπαρξιν μόνον 4 νέων ἐστιῶν αἵτινες κατεσβέσθησαν ἀμέσως διὰ τῆς σφαγῆς ὄλων τῶν ἀσθενῶν καὶ λοιμυπόπτων.

3) Μεγάλη Βρετανία. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐστιῶν Ἀφθώδους Πυρετοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ μειοῦται. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιζωοτίας τὴν 14ην Νοεμβρίου 1951 μέχρι 31 Ἰουλίου 1952, ἐδηλώθησαν 555 ἐστίαι ἀποτελούμεναι ἐκ 33.487 βοοειδῶν, 29.483 προβάτων, 11.565 χοίρων καὶ 57 αἰγῶν. Κατεβλήθησαν ἀποζημιώσεις διὰ θανατωθέντα ζῶα Αἰρὰι Ἀγγλίας 2.618.213.

4) Γαλλία. Ἡ ἐπιζωοτία Ἀφθώδους Πυρετοῦ ἐπεκτείνεται ἐπικινδύνως καὶ ταχέως. Κατὰ τὴν 31ην Ἰουλίου ἡ νόσος ἐπιπολάζει εἰς 14.005 ἐκτροφάς. Κατὰ τοὺς Γάλλους Μικροβιολόγους οἱ προεξάρχοντες τύποι εἶναι C, A4, A5 καὶ O2.

5) Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι Ἀμερικῆς. Τὸ φλυκταινώδες ἐξάνθημα τῶν χοίρων ὄπερ προσομοιάζει πρὸς τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν διεπιστώθη εἰς 14 διαμερίσματα τῶν Ἡν. Πολιτειῶν Ἀμερικῆς. Ἡ νόσος αὕτη ἐπίσης προσβάλλει τὰ βοοειδῆ, τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἄλλα μηρυκαστικά. Συνιστᾶται ὁ βρασμὸς τῶν ὑπολειμμάτων τῶν ἀσθενησάντων, ἅτινα πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῶσι διὰ τὴν διατροφήν τῶν ζῶων.

4) Ἐγκύκλιος Νο 58 τῆς 29ης Αὐγούστου.

1) Σουηδία. Δύο νέαι ἐστίαι Ἀφθώδους Πυρετοῦ ἐσημειώθησαν. Διενεργήθη σφαγὴ τῶν ἀσθενῶν καὶ ὁ ἐμβολιασμὸς εἰς περιμετρικὰς ζώνας.

2) Καναδάς. Οὐδὲν κροῦσμα Ἀφθώδους Πυρετοῦ σημειοῦται.

3) Αἴγυπτος. Οὐδὲν νέον κροῦσμα Πανόλους τῶν βοῶν ἐσημειώθη ἀπὸ τῆς 2 Ἰουλίου καὶ ἐντεῦθεν. Ἠρθθησαν τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα.

4) Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι. Σύντονα μέτρα καταβάλλονται διὰ τὴν περυστολήν τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Φλυκταινώδους ἐξανθήματος τῶν χοίρων. (Θανάτωσις καὶ καταστροφὴ τῶν πτωμάτων τῶν βαρέως ἀσθενῶν, σφαγὴ καὶ ἐπεξεργασία τοῦ κρέατος τῶν ἐπιζησάντων ἀσθενῶν καὶ τῶν ὑπόπτων μολύνσεως).

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀποστολαί, ἀφίξεις, ἀναχωρήσεις

Ἀφίχθη ἐκ Ρώμης ὁ Dr Kesteven, Διευθυντῆς τοῦ Κτηνιατρικοῦ Τμήματος τῆς Ὄργανώσεως Τροφῶν καὶ Γεωργίας, ἵνα μελετήσῃ τὸ θέμα τοῦ Ἀφθώδους Πυρετοῦ παρ' ἡμῖν. Οὗτος ὑπέγραψεν, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ὀργανώσεως ταύτης, σύμβασιν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧς προβλέπεται ἡ ἐν καιρῷ μετὰκλήσις 4 ἐμπειρογνομόνων ἐπὶ τοῦ

Ἀφθώδους Πυρετοῦ διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν πρὸς λυσιτελῆ ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τούτου ἐν τῷ μέλλοντι.

Ῥσαύτως ἡ αὐτὴ ὀργάνωσις ἀνέλαβε νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν χρηματικὴν ἐνίσχυσιν μέχρι 200.000 δολλαρίων, διὰ τὴν προμήθειαν ἀντιαφθώδους ἐμβολίου ὡς καὶ μηχανημάτων καὶ συσκευῶν διὰ τὸ ἀρτισύστατον Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον Ἀφθώδους Πυρετοῦ.

Ἀφίχθη ἐπίσης ὁ Dr Fogedby Διευθυντὴς τοῦ Κρατικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀφθώδους Πυρετοῦ Δανίας διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς συντελεσθείσης μέχρι σήμερον ἐργασίας ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἐργαστηρίου Ἀφθώδους Πυρετοῦ παρ' ἡμῖν.

Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν θέλει προσεχῶς ἐπισκεφθῆ τὴν χώραν μας ὁ Dr Frenkel Διευθυντὴς τοῦ Κρατικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Ἀφθώδους Πυρετοῦ τῆς Ὀλλανδίας, ὅστις εἶναι καὶ ὁ ἐφευρέτης τῆς νέας μεθόδου τῆς διὰ καλλιεργείας παραγωγῆς τοῦ ἀντιαφθώδους ἐμβολίου.

Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ἀποστέλλονται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῆς τεχνικῆς Βοηθείας πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν οἱ συνάδελφοι Νομοκτηνίατροι Ἰωάννης Περακάκης εἰς τὸ Ἰνστιτούτον Παστέρ τοῦ Ἀλγερίου ἐπὶ ἐξάμηνον πρὸς εἰδίκευσιν εἰς τὴν Παρασιτολογίαν καὶ Ἀχιλλεὺς Πανέτσος εἰς τὰ Ἰνστιτούτα Ἀφθώδους Πυρετοῦ Ἰταλίας καὶ Ὀλλανδίας ἵνα ἀσχοληθῆ μὲ τὰ θέματα τῆς νόσου ταύτης.

Ἀνεχώρησεν εἰς Τουρκίαν ὡς μέλος Ἐπιτροπῆς παραλαβῆς ζῶων ὁ Νομοκτηνίατρος Ἐμμ. Δερμιτζάκης.

Τὴν 30 Σεπτεμβρίου ἀφίχθη ὁ κτηνίατρος κ. Frnest Tierkel σύμβουλος ἐπὶ τῆς λύσεως τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας. Κατὰ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν του συνεζήτησε μετὰ τῶν ἀρμοδίων τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν λύσαν θέματα, μεταβὰς δὲ εἰς Ζάκυνθον παρηκολούθησε τὸν διενεργούμενον αὐτόθι προληπτικὸν ἐμβολιασμὸν τῶν κυνῶν.

Τὴν 12 Ὀκτωβρίου ἐπανῆλθεν ἐξ Η. Π. Ἀμερικῆς ὁ καθηγητὴς τῆς μικροβιολογίας ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συνάδελφος κ. Θ. Χριστοδούλου.

Τ. Σ. Α. Υ.

Κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. ἐξελέγη ἀριστίνδην ἀντιπρόσωπος τῶν Κτηνιάτρων - Μετόχων ὁ συνάδελφος κ. Θ. Φελούκης.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Κ. Β. ΤΑΡΛΑΤΖΗ: Συμβολή εις την μελέτην τῆς κετοναϊμίας τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων παρ' ἡμῖν. Ἀθῆναι 1951.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κτηνιατρικὴ οἰκογένεια μετ' ἰδιαίτερας χαρᾶς ἐπληροφορήθη τὴν ἀνακέρυξιν ὡς Ὑψηλοῦ τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς τοῦ ἐκλεκτοῦ συναδέλφου κ. Κ. Ταρλατζῆ.

Ἡ ἐπὶ ὕψηγεσιᾷ διατριβὴ του ἐπὶ τῆς ὀξοναϊμίας τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων παρ' ἡμῖν, ἔρχεται νὰ πλουτίσῃ τὴν τόσον πτωχὴν Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Βιβλιογραφίαν διὰ μιᾶς ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος πρωτοτύπου μονογραφίας.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρατηροῦνται ἐπὶ τῶν βελτιωμένων γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν ἀθρόα κρούσματα ὀξοναϊμίας.

Ὁ συγγραφεὺς ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς πλεῖστα ὄσα κρούσματα τῆς νόσου, τὰ δὲ συμπεράσματά του ἐπ' αὐτῆς, ὁμοῦ μετὰ τὰ μέχρι σήμερον γνωστά, ἐκθέτει εἰς τὴν διατριβὴν του τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ἡ σαφὴνεια καὶ ἡ γλαφυρότης τῆς γλώσσης.

Ἡ πραγματεία διαιρεῖται εἰς τρία μέρη:

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος ἐκτίθενται ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν (γλυκιδίων, λιπιδίων, πρωτιδίων, ἀνοργάνων στοιχείων), ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς ὠρισμένους παράγοντας, οἵτινες ἐπιδρῶν ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν οὐσιῶν τούτων (ὀρμόνοι καὶ ἔναι τῶν βιταμινῶν). Ἰδιαιτέρα μνεῖα γίνεται τῆς συμβολῆς τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ πλακοῦντος εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν καθὼς καὶ τοῦ ρυθμίζοντος τὴν γλυκαιμίαν μηχανισμοῦ.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος ὁ συγγραφεὺς εἰσέρχεται εἰς τὴν κυρίως μελέτην τῆς νόσου καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς παθογενείας καὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς.

Εἰς τὸ περὶ αἰτιογενείας κεφάλαιον ἐξετάζονται ἐν λεπτομερείᾳ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ παράγοντες, οἵτινες προκαλοῦν διαταραχὴν τῆς ἁρμονίας κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν, μετὰ ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὀργανισμοῦ ὕδατανθράκων. Ἡ μείωσις αὕτη ὑποχρεώνει τὸν ὀργανισμόν νὰ καταφεύγῃ εἰς τὴν ὑπέρμετρον καύσιν τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν, μετὰ ἀποτέλεσμα τὴν ὑπερπαραγωγὴν κετονικῶν σωμάτων (κετονοξικικοῦ ὀξέος, β ὀξυβουτυρικοῦ καὶ κετόνης) τὰ ὅποια καθ' ὁ τοξικὰ προκαλοῦν τὰς διαφόρους παθολογικὰς ἐκδηλώσεις τῆς παθῆσεως.

Κατὰ τὸν συγγραφέα ἀποφασιστικὸν ὄλον εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νόσου διαδραματίζει ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ἡ σχέσις μεταξὺ τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ὕδατανθράκων εἰς τὸ χορηγούμενον εἰς τὰς ἀγελάδας σιτηρέσιον.

Οὗτος, πράγματι, παρετήρησεν ὅτι εἰς βουστάσια εἰς τὰ ὅποια χορηγεῖται σιτηρέσιον μετὰ στενὴν σχέσιν, $\frac{\Lambda}{\Upsilon} = \frac{1}{4} - \frac{1}{5}$, τὰ περιστατικὰ ὀξοναϊμίας εἶναι συχνά,

ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἐκεῖνα εἰς ἃ ἡ σχέσις εἶναι εὐρεία, ἥτοι $\frac{\Lambda}{\Upsilon} = \frac{1}{10} - \frac{1}{12}$, ὅποτε ἡ νόσος παρατηρεῖται σπανιώτερον.

Ἐὰν ἡ κλινικὴ πείρα καὶ τὰ νεώτερα δεδομένα ἐπιβεβαιώσουν τὰς παρατηρήσεις ταύτας τοῦ συγγραφέως, ἕνα μέγα βῆμα θὰ ἔχῃ συντελεσθῆ εἰς τὸν τομέα τῆς προλήψεως τῆς παθῆσεως ταύτης.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος ἐξετάζεται ἡ ὀξοναϊμία ἀπὸ κρεωσκοπικῆς πλευρᾶς.

Πλουσιωτάτη τέλος βιβλιογραφία κλείει τὴν ἀξίαν παντὸς ἐπαίνου ἐργασίαν ταύτην.
Ν. Δ. Τ.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ: Δελτίον πεπραγμένων 1948-1951. Θεσσαλονίκη 1952.

Κατόπιν τεσσάρων ἐτῶν διακοπῆς, τὸ ἐν Θεσσαλονικῇ Κτηνοτροφεῖον τοῦ Υπουργείου Γεωργίας, Τμῆμα Τεχνικῆς γονιμοποιήσεως ἀγελάδων, προέβη εἰς τὴν

έκδοσιν τοῦ «Δελτίου Πεπραγμένων» τῆς τριετίας 1948-1951. Εἰς τὸ δελτίον τοῦτο ἐκτίθενται αἱ συντελεσθεῖσαι ἐργασίαι ὡς καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα διὰ τὸ ἀπὸ 1 Μαΐου 1948 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1951 χρονικὸν διάστημα. Κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1-5-1948 μέχρι 30-9-1950 ἅπασα ἡ ἔξωτερική ὑπηρεσία τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἐνηργεῖτο βόσει τῆς ἀπὸ 1-1-48 ἀρξαμένης συνεργασίας μεταξὺ Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἀμερικανικοῦ Ἰδρύματος Ἑγγύς Ἀνατολῆς καὶ Ὀμοσπονδίας Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Θεσσαλονίκης. Ἀπὸ τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1950, κατόπιν τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἰδρύματος Ἑγγύς Ἀνατολῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, τὸ ὅλον πρόγραμμα τῆς ὑπαίθρου περιήλθεν εἰς χεῖρας ἐδικῶν Ἐπιτροπῶν Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως Τεχνητῆς Γονιμοποιήσεως, ἐγκαινιασθεῖσης οὕτω νέας περιόδου, ἣτις θέλει παραμείνει ὡς σταθμὸς εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ δελτίον τοῦτο περιέχον τρία κεφάλαια κατὰ ἐτησίαις περιόδους (ἦτοι 1948-1949, 1949-1950 καὶ 1950-1951), ἐκθέτει εἰς ἕκαστον τούτων τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργηθειῶν ἐργασιῶν καὶ συνοδεύεται ὑπὸ στατιστικῶν πινάκων.

Τὸ δελτίον πεπραγμένων τοῦ Τμήματος τεχνητῆς γονιμοποιήσεως ἀγελᾶδων τοῦ Κτηνοτροφείου Θεσσαλονίκης, ἐκδιδόμενον ἐτησίως ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου προσωπικοῦ, δίδει μίαν πλήρη καὶ σαφῆ εἰκόνα τοῦ συντελουμένου ἔργου εἰς τὸ τόσον ἐνδιαφέρον κεφάλαιον τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως καὶ εἶναι χρήσιμον εἰς τὴν ἀσχολουμένους καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολουθούντας ταύτην.

K. B. T.

W. A. HAGAN καὶ D. W. BRUNER: Αἱ λοιμῶδεις νόσοι τῶν κατοικίδιων ζώων.

Δευτέρα ἔκδοσις. Ithaca 1951, Σελίδες 920, Δολλάρια 8,75.

Τὸ ὄνομα τοῦ καθηγητοῦ Hagan εἶναι εὐφήμες γνωστὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας Κτηνιάτρους ἀπὸ τὴν ἱν ἐκδοσιν τοῦ ἀνωτέρου συγγράμματος τὸ ὁποῖον διενεμήθη εἰς τὰ Νομοκτηνιατρικὰ Γραφεῖα ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς.

Ἡ νέα αὕτη ἔκδοσις τοῦ κλασικοῦ πλέον συγγράμματος ἐπιτευχθεῖσα μετὰ τὴν συνεργασίαν τοῦ καθηγητοῦ D. W. Bruner καὶ ἐπαυξηθεῖσα μετὰ τὴν προσθήκην ἐνὸς νέου κεφαλαίου ἐπὶ τῆς Χημειοθεραπείας συμπληρωθεῖσα δὲ διὰ τῶν νεωτέρων προσοκλήσεων τῆς κτηνιατρικῆς ἐπιστήμης ἀποτελεῖ πολῦτιμον βοήθημα διὰ τοὺς κτηνιάτρους.

Καὶ εἶναι μὲ ἀληθῆς ὅτι λίαν μετριοφρόνως οἱ συγγραφεῖς χαρακτηρίζουν τὸ σύγγραμμά των ὡς ἐγχειρίδιον, εἰς τὴν πραγματικότητα ὁμως τοῦτο ἀποτελεῖ πλήρη Κτηνιατρικὴν Ἑγκυκλοπαιδείαν τῶν εἰς τὰ λοιμῶδη νοσήματα τῶν ζώων ἀναφερομένων γνώσεων ὡς ἀποδεικνύει ἀλλωστε καὶ ἡ ἀπλὴ μνεία τῶν κεφαλαίων τοῦ συγγράμματος, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἑξῆς:

Οἱ μηχανισμοὶ τῆς λοιμώξεως καὶ τῆς ἀντιστάσεως. Χημειοθεραπεία. Οἱ παθογόνοι μικροοργανισμοί. Μικροοργανισμοὶ ἀβεβαίας ταξινόμησεως. Παθογόνοι μύκητες. Παθογόνα πρωτόζωα. Ἴοι.

Ἡ γνωστὴ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἔργων τοῦ καθηγητοῦ Hagan γλαφυρότης καὶ σαφήνεια καθιστᾷ τὸ σύγγραμμα τοῦτο προσιτὸν καὶ εὐληπτον καὶ εἰς τοὺς ἀτελῶς εἰσέτι γνωρίζοντας τὴν Ἀγγλικὴν συναδέλφους.

K. B. T.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίς. Τόμος 1ος, 1952.

Ὑπὸ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐξεδόθη ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίς αὐτῆς ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ Κοσμήτορος τῆς Σχολῆς κ. Ν. Ἀσιώτη.

Ἡ ἐπετηρίς περιλαμβάνει χαιρετιστήρια μηνύματα τοῦ Πρωτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης κ. Κ. Λιβαδά, τοῦ Πρωτάνεως τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τῶν Βρυξελλῶν καθηγητοῦ κ. L. Goffinet, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Alfort Καθηγητοῦ κ' Cl. Bressou, τὸν Πρωτανικὸν λόγον τοῦ Πρωτάσεως τοῦ Πανεπιστημίου κ. Κ. Λιβαδά μετὰ θέμα «Ἱστορία καὶ συμβολὴ τῆς Κτηνιατρικῆς εἰς τὸν σημερινὸν πολιτισμὸν», καὶ τὰ ἐναρκτήρια μαθήματα τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς κ.κ. Ν. Ἀσιώτη «Ἐξελίξεις καὶ τάσεις τῆς Φυσιολογίας», Σωτ. Μιχαήλ «Μορφολογία τῶν ἀγγειακῶν συστημάτων ρυθμίσεως τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος» ὡς καὶ ἀνακοίνωσιν τοῦ καθηγητοῦ R. Tagand μετὰ θέμα «Essai sur l'anatomie comparée des groupes ganglionnaires lymphatiques».

K. B. T.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Sir Thomas Dalling : (Τέως Δ)ντου Κτην. Ὑπηρ. Μεγ. Βρετανίας) Τὸ φαινόμενον τῆς κυτταροεμπλοκῆς	Σελ. 120—140
Θ. Χριστοδούλου - Κ. Ταρλατζῆ : (Κτηνιάτρων - Μικροβιολόγων) Ἡ Νόσος τοῦ Aujesky ἐν Ἑλλάδι (ψευδολύσσα - Mad Itch)	» 141—146
Ι. Μενασέ : (Νομοκτηνιάτρου Χαλκιδικῆς) Ὅμαδικαὶ δηλητηριάσεις κτηνῶν ἐκ Mercurialis Annuæ εἰς περιφέρειαν Συκιᾶς Χαλκιδικῆς	» 147—153
Κ. Ταρλατζῆ : (Κτηνιάτρου - Μικροβιολόγου). Ι. Αἱ ἐντερίτιδες τῶν νεογνῶν μόσχων καὶ ἡ διὰ χρυσομυκίνης θεραπεία αὐτῶν	» 162—169
ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ	
Δ. Χριστοφόρου : (Ἀρχικτηνιάτρου). Περίπτωσις θεραπείας κατὰ γάματος κάτω γνάθου δι' ὀστεορραφῆς	» 153—156
ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	
Ἑμμ. Ματθαϊάκη : Νεώτεραι παθολογικαὶ ἀντιλήψεις	» 156—162
ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	» 169—184
ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ	» 184—
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ	» 188—189
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ	» 190—191

TABLE DES MATIÈRES

TRAVAUX ORIGINAUX

Sir Thomas Dalling : (Ex-directeur des services Vétérinaires de Grande Bretagne). Interference Phenomenon	Pag. 129—143
Th. Cristodoulou et C. Tarlatzis : (De l'Institut Bactériologique Vétérinaire d'Athènes). La maladie d'Aujesky en Grèce	» 141—146
I. Menassé : (Vétérinaire départemental). L'intoxication du bœuf due à Mercurialis Annuæ	» 147—153
C. Tarlatzis : (de l'Institut bactériologique Vétérinaire d'Athènes). Les entérites des veaux nouveaux-nés et leur traitement par l'auroéomycine	» 162—169
APPLICATIONS PRATIQUES	
D. Christophorou : (lieut Colonel Vétérinaire). Cas de guérison de fracture de la mâchoire inférieure chez le mulet	» 153—156
QUESTIONS SCIENTIFIQUES D'ACTUALITÉ	
E. Mathaiakis : (lieut col. Vétérinaire). Nouvelles conceptions pathogéniques	» 156—162
EXTRAITS et ANALYSES	» 169—184
NOUVELLES OFFICIELES	» 184—
MOUVEMENT VÉTÉRINAIRE GREC	» 188—189
LIVRES NOUVEAUX	» 190—191